



KU LEUVEN

FACULTEIT RECHTSGELEERDHEID

Academiejaar 2016 - 2017

## **Voorstel van ordonnantie jeugddelinquentie**

**Legal clinic**

Promotor: J. PUT

Begeleider: H. ASSELMAN

Masterscriptie ingediend door

**Leen AERNOOTS**

**Marie KERKHOFS**

Bij het eindexamen voor de graad van

**MASTER IN DE RECHTEN**



KU LEUVEN

FACULTEIT RECHTSGELEERDHEID

Academiejaar 2016 - 2017

## **Voorstel van ordonnantie jeugddelinquentie**

**Legal clinic**

Promotor: J. PUT

Begeleider: H. ASSELMAN

Masterscriptie ingediend door

**Leen AERNOOTS**

**Marie KERKHOF**

Bij het eindexamen voor de graad van

**MASTER IN DE RECHTEN**

## **SAMENVATTING**

Deze masterscriptie kadert binnen een bijzondere opdracht gegeven door de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie en het Kabinet Smet. Wij hebben namelijk de kans gekregen een voorstel van ordonnantie omtrent jeugddelinquentierecht op te stellen. De masterscriptie vormt de leidraad van het proces dat we gevolgd hebben om het voorstel tot een goed einde te brengen.

Alvorens deze ordonnantie opgesteld kon worden, moest er echter eerst een duidelijk kader geschept worden. Dit gebeurde eind vorig academiejaar door maandelijks een thema vast te leggen en dat in een paper kort te onderzoeken. Hierna werd het tijd om het eigenlijke voorstel van ordonnantie op te stellen. Dit gebeurde in samenspraak met Kabinet Smet. Voor de masterscriptie werd het voorstel van ordonnantie in bijlage gezet. De masterscriptie zelf bestaat uit een uitgebreide versie van de memorie van toelichting en de artikelsgewijze commentaar bij het voorstel van ordonnantie.

De memorie van toelichting in de masterscriptie werd aangepast ten opzichte van de eigenlijke memorie. Dit hoofdstuk belicht enkele belangrijke veranderingen aan de Jeugdbeschermingswet die theoretisch werden uitgewerkt. Er werd extra aandacht besteed aan het herstelrechtelijk aanbod. Het herstelrechtelijk aanbod neemt immers een prominente plaats in binnen het voorstel van ordonnantie. De jongere wordt op deze manier aangespoord verantwoordelijkheid op te nemen. Om dezelfde reden werd het geschreven project in de verf gezet en vooral nader toegelicht. Deze mogelijkheid bleek niet voldoende benut onder de huidige Jeugdbeschermingswet. Ook de keuzes met betrekking tot de uithandengeving verdienen verduidelijking. Hoewel er geen drastische veranderingen werden aangebracht aan het systeem van de uithandengeving binnen het voorstel van ordonnantie, is er veel discussie in de rechtsleer en moest deze keuze worden verduidelijkt.

Het tweede hoofdstuk bestaat uit de artikelsgewijze commentaar bij het voorstel van ordonnantie. In dit hoofdstuk wordt getracht de bedoeling achter bepaalde keuzes per artikel weer te geven. Per artikel wordt op een beknopte wijze uitleg gegeven bij de inhoud ervan, tenzij de tekst van het artikel zelf voldoende duidelijk is.

De veranderingen binnen het voorstel van ordonnantie vormen aanvullingen en aanpassingen op de huidige Jeugdbeschermingswet. Zij trachten duidelijkheid en transparantie in de hand te werken. Op deze manier werd de wet van 8 april 1965 door middel van het voorstel van ordonnantie in een nieuw jasje gestoken.

## **DANKWOORD**

Afgelopen anderhalf jaar van onze studie stond in teken van onze masterscriptie. Het merendeel van onze tijd besteedden we in De Valk waar we via een goede samenwerking grote stappen vooruit hebben gezet. Het was een intensieve, maar heel leerrijke periode waarbij we hebben getracht een brug te vormen tussen de academische en de politieke wereld. Hierbij hebben we gelukkig de nodige begeleiding gekregen, waardoor deze stap voor ons aanzienlijk verkleind werd. Daarom willen we van deze gelegenheid gebruik maken om enkele personen te bedanken zonder wie het schrijven van deze masterscriptie niet mogelijk was geweest.

Ten eerste willen we graag Christine Dekoninck, Kaat De Vis en Floris Tack van het kabinet van Pascal Smet bedanken. Zij hebben ons wegwijs gemaakt in het politieke leven. Dankzij hen kregen we de kans om te ontdekken wat er allemaal schuilgaat achter het opstellen van wetgeving. Hun kritische insteek en expertise betekenden een grote meerwaarde voor onze masterscriptie.

Ten tweede willen we professor Put bedanken omdat hij ons deze unieke kans geboden heeft. Dankzij hem hebben we ons anderhalf jaar kunnen verdiepen in een thema dat ons nauw aan het hart ligt. Dit heeft er niet enkel voor gezorgd dat onze kennis over dit onderwerp aanzienlijk verbreed werd, maar ook dat we zelf onze stempel hebben kunnen drukken op het jeugddelinquentierecht in Brussel.

Tot slot willen wij onze begeleidster, Helene Asselman hartelijk bedanken. Zij stond gedurende elke stap van deze masterscriptie voor ons klaar. Niet enkel heeft zij steeds onze vragen met grote zorg en volledige toewijding beantwoord, ook heeft zij inzichten geboden die onmisbaar waren binnen het eindresultaat van het voorstel van ordonnantie. Wij hadden ons niemand beter kunnen voorstellen om ons doorheen dit uitzonderlijk traject te begeleiden.

## Inhoudsopgave

<b>DANKWOORD</b> .....	<b>I</b>
<b>INLEIDING</b> .....	<b>1</b>
<b>HOOFDSTUK I. MEMORIE VAN TOELICHTING</b> .....	<b>3</b>
AFDELING I. EVOLUTIE EN BEVOEGDHEDEN IN DE BRUSSELSE JEUGDBESCHERMING .....	3
AFDELING II. ACHTERLIGGENDE MODELLEN VAN DE JEUGDBESCHERMINGSWET .....	6
AFDELING III. VERANDERINGEN TEN OPZICHTE VAN DE JEUGDBESCHERMINGSWET .....	9
§1. <i>Inleiding</i> .....	9
§2. <i>Tegemoetkomen aan rechtsonzekerheid</i> .....	9
§3. <i>Herstelrechtelijk aanbod</i> .....	10
A. Parketniveau .....	11
1. Het aanbod .....	11
2. Verloop .....	14
3. Uitvoering van het akkoord en gevolgen .....	16
B. Niveau jeugdrechtbank .....	18
C. Bijstand van de advocaat .....	19
1. Jeugdbeschermingswet .....	19
2. Discussie .....	19
3. Voorstel van ordonnantie .....	21
§4. <i>Geschreven project</i> .....	21
A. Jeugdbeschermingswet .....	21
B. Voorstel van ordonnantie .....	24
§5. <i>Factoren die jeugd delinquentie in de hand werken</i> .....	25
§6. <i>Gendergelijkheid</i> .....	25
AFDELING IV. UITHANDENGEVING .....	26
§1. <i>De figuur van de uithandengeving</i> .....	26
§2. <i>Procedure</i> .....	27
§3. <i>Gevolgen</i> .....	28
§4. <i>Uithandengeving als vangnet</i> .....	29
§5. <i>Uithandengeving als een van de problematieken van het jeugdbeschermingsrecht</i> .....	31
§6. <i>Keuze voor het systeem van de uithandengeving</i> .....	33
AFDELING V. BESLUIT .....	33
<b>HOOFDSTUK II. ARTIKELSGEWIJZE COMMENTAAR</b> .....	<b>35</b>
INLEIDENDE BEPALINGEN .....	35
TITEL I – TOEPASSINGSGEBIED.....	35
TITEL II – WAARBORGEN TEN OPZICHTE VAN DE MINDERJARIGEN .....	35
TITEL III – REACTIE OP DELINQUENTIE .....	36
HOOFDSTUK I – <i>Algemeen</i> .....	36
HOOFDSTUK II – <i>Reactie van het openbaar ministerie</i> .....	36

Afdeling 1: Waarschuwing .....	36
Afdeling 2: Herstelrechtelijk aanbod .....	36
<i>HOOFDSTUK III – Reactie van de jeugdrechter in de voorlopige fase</i> .....	39
Afdeling 1: Voorlopige maatregelen van onderzoek en bewaring .....	39
Afdeling 2: Voorlopige maatregel van plaatsing .....	40
<i>HOOFDSTUK IV – Reactie van de jeugdrechtbank in de fase ten gronde</i> .....	41
Afdeling 1: Beslissing jeugdrechtbank .....	41
Afdeling 2: Herstelrechtelijk aanbod .....	42
Afdeling 3: Geschreven project .....	44
Afdeling 4: Berisping .....	46
Afdeling 5: Onder toezicht plaatsen van een bevoegde sociale dienst .....	46
Afdeling 6: Prestatie van opvoedkundige aard .....	46
Afdeling 7: Begeleiding en omkadering .....	46
Afdeling 8: Voorwaarden voor behoud in leefomgeving .....	47
Afdeling 9: Plaatsing .....	48
Afdeling 10: Algemene bepalingen .....	52
<i>HOOFDSTUK V – Uithandengeving</i> .....	54
<b>TITEL IV – OUDERSTAGE</b> .....	55
<b>TITEL V – SLOTBEPALINGEN</b> .....	56
<b>BESLUIT</b> .....	57
<b>BIBLIOGRAFIE</b> .....	58
WETGEVING .....	58
RECHTSPRAAK .....	59
RECHTSLEER .....	60
<i>Tijdschriften</i> .....	60
<i>Boeken</i> .....	62
<i>Verzamelwerken</i> .....	63
<i>Online bronnen</i> .....	64
<b>BIJLAGE</b> .....	67
ORDONNANTIE JEUGDDELINQUENTIE .....	67
CONCORDANTIETABEL .....	99

## INLEIDING

1. Door het vlinderakkoord van 2014 kreeg de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie de bevoegdheid een eigen beleid inzake Jeugddelinquentie op te stellen. Naar aanleiding hiervan is beslist een voorstel van ordonnantie inzake jeugddelinquentie in te dienen. In kader van dit voorstel nam een werknemer binnen het kabinet van minister Smet contact op met de KULeuven voor een bijzonder project. Binnen dit project zouden wij samenwerken met het kabinet om een voorstel van ordonnantie op te stellen. Op deze manier zou het voorstel de politieke visie van het kabinet en academische onderbouwing van de KULeuven kunnen combineren om zo tot een sterk geheel te komen. Deze masterscriptie is het resultaat van dit project.
2. Voor het opstellen van het voorstel van ordonnantie werd er als volgt te werk gegaan. In het academiejaar 2015-2016 werd door het kabinet uitgelegd wat precies de bedoeling was van de ordonnantie. Alvorens deze ordonnantie opgesteld kon worden, moest er echter een duidelijk kader geschept worden. Dit gebeurde door maandelijks een thema vast te leggen dat in een paper kort onderzocht werd, waarna dan samen met het kabinet gediscussieerd werd. Het onderwerp van de eerste paper was het wettelijk kader van het jeugddelinquentierecht. Dit bevatte aan de ene kant een stuk over de bevoegdheidsverdeling in België op vlak van jeugdbescherming en aan de andere kant een korte schets van het huidige jeugddelinquentierecht. In de tweede paper werd er vanuit een criminologisch oogpunt naar jeugddelinquentie gekeken. Door onderzoek te voeren naar wat een reactie op jeugddelinquentie nodig heeft om succesvol te zijn en door op een statistische wijze de jeugddelinquentie in Brussel in kaart te brengen, probeerden we in te schatten wat nodig is om een goed voorstel van ordonnantie omtrent jeugddelinquentie op te stellen. Tot slot werd er in de derde paper een rechtsvergelijkende studie gedaan op vlak van jeugddelinquentie, zowel tussen de verschillende gemeenschappen in België als met andere landen. Deze bevindingen werden gebundeld in het onderzoeksproject voor masterscriptie deel 1.
3. Vanuit dit vooronderzoek werd het in oktober 2016 tijd om de ordonnantie zelf op te stellen. Hiervoor hebben we met het kabinet samen gezeten om onze visies op elkaar af te stemmen en om bepaalde inhoudelijke knopen door te hakken. Hierna werd de ordonnantie artikel per artikel opgesteld en gestructureerd. Daarbij werd zowel rekening gehouden met onze visies, als met die

van het kabinet en met de bevindingen uit het voorgaand onderzoek. Verder werd er steeds bijgehouden wat de achterliggende reden van een bepaalde keuze inhield met oog op de memorie van toelichting.

4. Eens de ordonnantie en bijbehorende concordantietabel volledig op punt stonden, werden de achterliggende redenen gebundeld en gestructureerd in de memorie van toelichting en de bijbehorende artikelsgewijze commentaar. Hierbij werd er rekening gehouden met het feit dat deze teksten ook aan academische standaarden moesten voldoen, waardoor bij sommige onderwerpen een dieper onderzoek naar bepaalde theoretische aspecten vereist was. De onderbouwing van de keuzes werd daarom samengevoegd met enkele theoretische stukken om zo een duidelijk geheel te vormen. Dit geheel is de memorie van toelichting en meteen ook het eerste hoofdstuk van de masterscriptie. Deze memorie verschilt van de memorie van toelichting ingediend bij het voorstel van ordonnantie, om die reden dat de originele memorie van toelichting minder wetenschappelijk en meer politiek gericht is.
5. Het tweede hoofdstuk van deze masterscriptie betreft de artikelsgewijze commentaar bij het voorstel van ordonnantie. In dit hoofdstuk wordt getracht de bedoeling achter bepaalde keuzes per artikel weer te geven. De opmaak van het hoofdstuk is volledig gebaseerd op die van het voorstel van ordonnantie. Om die reden komen de titels dan ook niet overeen met de rest van de indeling van de scriptie. Dit is een bewuste keuze om de overeenkomst met de ordonnantie te behouden. Per artikel wordt op een beknopte wijze uitleg gegeven bij de inhoud ervan, tenzij de tekst van het artikel zelf voldoende duidelijk is. Ook deze versie wijkt op sommige punten af van de versie die bij het voorstel van ordonnantie gevoegd is. Dit heeft dezelfde oorzaak als bij de memorie van toelichting. Het voorstel van ordonnantie en de bijhorende concordantietabel zijn als bijlage aan deze masterscriptie toegevoegd.



## HOOFDSTUK I. MEMORIE VAN TOELICHTING

6. Dit hoofdstuk bevat de memorie van toelichting. De memorie is onderverdeeld in vijf afdelingen. De eerste afdeling behandelt de evolutie en bevoegdheden in de Brusselse jeugdbescherming. Deze afdeling schept het bevoegdheidsverdelend kader waarbinnen het voorstel van ordonnantie opgesteld moest worden. Het geeft de grenzen aan van de aspecten van jeugddelinquentie die binnen de gemeenschapsbevoegdheid liggen en geeft weer welke bevoegdheden federaal blijven en dus niet binnen de ordonnantie geregeld mogen worden. De tweede afdeling bevat een uiteenzetting van de verschillende jeugdrechtmodellen die de gedachtegang achter de verschillende jeugdwetten vormen. Deze afdeling geeft zo een beeld van de gedachtegang die tot het voorstel van ordonnantie geleid heeft en schept een kader voor de verschillende keuzes die hierbij gemaakt zijn. De derde afdeling bevat de veranderingen ten opzichte van de Jeugdbeschermingswet. Deze afdeling vertrekt vanuit het onderzoek dat vooraf ging aan het schrijven van de ordonnantie. Uit dit onderzoek werden de grootste problemen binnen de Jeugdbeschermingswet geselecteerd. Deze problemen worden weergegeven samen met de oplossingen die het voorstel van ordonnantie biedt. De vierde afdeling behandelt de uithandengeving. Aangezien dit een zeer specifieke materie is die ons inziens niet zomaar met de andere thematieken samengenomen kan worden, wordt dit in een aparte afdeling behandeld. Tot slot bevat de laatste afdeling een overzicht van de belangrijkste punten in de memorie en wordt er een besluit gevormd.

### AFDELING I. EVOLUTIE EN BEVOEGDHEDEN IN DE BRUSSELSE JEUGDBESCHERMING

7. Er zijn twee grote takken in het jeugdbeschermingsrecht: jeugdhulprecht en jeugddelinquentierecht. Jeugdhulprecht spitst zich toe op minderjarigen in probleemsituaties. Hierbij kan men bijvoorbeeld denken aan opvoeding, leefsituatie, gevaar,... Het jeugddelinquentierecht situeert zich op het vlak van strafrecht. Dit recht heeft betrekking op minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit gepleegd hebben.<sup>1</sup>

---

<sup>1</sup> A. DE PUYDT en C. D'HOOGHE, "Als misdrijf omschreven feit" in ORDE VAN DE VLAAMSE BALIES (eds.), *handboek voor de advocaat-stagiair*, Brussel, Kluwer, 2013, (109) 113; J. PUT, *Handboek Jeugdbeschermingsrecht*, Brugge, die Keure, 2015, 108; J. SMETS, *Bevoegdheidsverdeling in het federale België, deel 9 jeugdbescherming*, Brugge, die Keure, 2001, 58.

8. De bevoegdheden omtrent jeugdhulprecht werden overgedragen met de staatshervormingen van 1980 en 1988.<sup>2</sup> De federale Jeugdbeschermingswet van 8 april 1965 (Hierna: “Jeugdbeschermingswet”) bleef in Brussel-Hoofdstad van toepassing. In 2004 kwam de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie tegemoet aan haar bevoegdheden omtrent jeugdhulprecht en stelde ze een ordonnantie op met betrekking tot jeugdbescherming. Deze trad in werking in 2009 via een samenwerkingsakkoord.<sup>3</sup> De bevoegdheden omtrent het materiële jeugddelinquentierecht werden nog niet overgedragen. Voor het vlinderakkoord waren de bevoegdheden omtrent jeugddelinquentierecht verdeeld tussen de federale overheid en de gemeenschappen. De federale overheid had de bevoegdheid om de maatregelen vast te leggen, de gemeenschappen om ze uit te voeren.<sup>4</sup>
9. Naar aanleiding van het vlinderakkoord werden de bevoegdheden omtrent het materiële jeugddelinquentierecht op 1 juli 2014 voor een deel overgeheveld van de federale overheid naar de gemeenschappen. Als gevolg hiervan is het aan de gemeenschappen om een eigen beleid inzake jeugddelinquentie op te stellen.<sup>5</sup> De Franse en de Vlaamse gemeenschap hebben in Brussel-Hoofdstad bevoegdheden ten aanzien van bicommunautaire instellingen, maar niet ten aanzien van personen. De bevoegdheden inzake persoonsgebonden aangelegenheden komen in Brussel-Hoofdstad toe aan de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie. De overgedragen bevoegdheden rond jeugddelinquentie vallen onder persoonsgebonden aangelegenheden en komen toe aan de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie.<sup>6</sup>
10. Specifiek werden er vier bevoegdheden overgedragen:

---

<sup>2</sup> J. PUT, *Handboek Jeugdbeschermingsrecht*, Brugge, die Keure, 2015, 106.

<sup>3</sup> J. PUT, *Handboek Jeugdbeschermingsrecht*, Brugge, die Keure, 2015, 128.

<sup>4</sup>Institutioneel akkoord voor de zesde staatshervorming 11 oktober 2011, [http://www.dekamer.be/kvvcr/pdf\\_sections/home/nldirupo.pdf](http://www.dekamer.be/kvvcr/pdf_sections/home/nldirupo.pdf); B. DE SMET, “Vijftig jaar jeugdbescherming: strafrechtelijke perspectieven”, *NC* 2015, (235) 275-276; J. PUT, *Handboek Jeugdbeschermingsrecht*, Brugge, die Keure, 2015, 112 en 114; P. SENAËVE en J. PEETERS, *De hervorming van het jeugdbeschermingsrecht*, Leuven, Acco, 1994, 19 en 27; J. SMETS, *Bevoegdheidsverdeling in het federale België, deel 9 jeugdbescherming*, Brugge, die Keure, 2001, 57; E. VERHELLEN, *Jeugdbeschermingsrecht*, Gent, Mys & Breesch, uitgevers, 1996, 409.

<sup>5</sup>Institutioneel akkoord voor de zesde staatshervorming 11 oktober 2011, [http://www.dekamer.be/kvvcr/pdf\\_sections/home/nldirupo.pdf](http://www.dekamer.be/kvvcr/pdf_sections/home/nldirupo.pdf); B. DE SMET, “Vijftig jaar jeugdbescherming: strafrechtelijke perspectieven”, *NC* 2015, (235) 275-276; J. PUT, *Handboek Jeugdbeschermingsrecht*, Brugge, die Keure, 2015, 112 en 114; P. SENAËVE en J. PEETERS, *De hervorming van het jeugdbeschermingsrecht*, Leuven, Acco, 1994, 19 en 27; J. SMETS, *Bevoegdheidsverdeling in het federale België, deel 9 jeugdbescherming*, Brugge, die Keure, 2001, 57; E. VERHELLEN, *Jeugdbeschermingsrecht*, Gent, Mys & Breesch, 1996, 409.

<sup>6</sup>Institutioneel akkoord voor de zesde staatshervorming 11 oktober 2011, [http://www.dekamer.be/kvvcr/pdf\\_sections/home/nldirupo.pdf](http://www.dekamer.be/kvvcr/pdf_sections/home/nldirupo.pdf); B. DE SMET, *Jeugdbeschermingsrecht in hoofdlijnen*, Antwerpen, Intersentia, 2010, 10; B. DE SMET, “Vijftig jaar jeugdbescherming: strafrechtelijke perspectieven”, *NC* 2015, (235) 276; J. PUT, *Handboek Jeugdbeschermingsrecht*, Brugge, die Keure, 2015, 128; J. SMETS, *Bevoegdheidsverdeling in het federale België, deel 9 jeugdbescherming*, Brugge, die Keure, 2001, 94-98.

- Het bepalen van de aard van maatregelen voor minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit gepleegd hebben;
- het vaststellen van de regels inzake uithandengeving;
- het vaststellen van de regels inzake plaatsing in een gesloten instelling;
- het inrichten van de infrastructuur voor het uitvoeren van de maatregelen.<sup>7</sup>

11. De eerste overgedragen bevoegdheid is de bevoegdheid om de aard, inhoud en duur van de maatregelen te bepalen. Hiernaast kunnen zij de hiërarchie vastleggen die tussen maatregelen geldt. Verder kunnen zij bepalen wat de criteria zijn om een bepaalde maatregel te kiezen en welke voorwaarden aan het opleggen van deze maatregelen verbonden zijn.<sup>8</sup> De tweede overgedragen bevoegdheid is de bevoegdheid van uithandengeving. De gemeenschappen kunnen de regelgeving rond uithandengeving zelf bepalen en zelfs verstrengen. Men moet hierbij steeds rekening houden met het feit dat de federale wetgever bevoegd blijft voor het gewone strafrecht en dus voor de gevolgen na een uithandengeving.<sup>9</sup> Ten derde kunnen de gemeenschappen de plaatsing in gesloten instellingen reguleren.<sup>10</sup> Ten slotte zijn de gemeenschappen verantwoordelijk voor het inrichten van de infrastructuur die vereist is om de maatregelen naar behoren uit te voeren. Hieronder vallen bijvoorbeeld de gesloten instellingen.<sup>11</sup>

<sup>7</sup>Institutioneel akkoord voor de zesde staatshervorming 11 oktober 2011, [http://www.dekamer.be/kvvcr/pdf\\_sections/home/nldirupo.pdf](http://www.dekamer.be/kvvcr/pdf_sections/home/nldirupo.pdf); B. DE SMET, “Vijftig jaar jeugdbescherming: strafrechtelijke perspectieven”, *NC* 2015, (235) 275–276; I. DE JONGHE, *Jeugd- en strafsancierecht*, Antwerpen, Intersentia, 2012, 73; J. SMETS, *Bevoegdheidsverdeling in het federale België, deel 9 jeugdbescherming*, Brugge, die Keure, 2001, 57.

<sup>8</sup>Institutioneel akkoord voor de zesde staatshervorming 11 oktober 2011, [http://www.dekamer.be/kvvcr/pdf\\_sections/home/nldirupo.pdf](http://www.dekamer.be/kvvcr/pdf_sections/home/nldirupo.pdf); W. VANDENBRUWAENE, “Strafrechtelijk beleid, jeugdsancierecht en justitiehuisen” in J. VELAERS, J. VANPRAET, Y PEETSERS en W. VANDENBRUWAENE (eds.), *De zesde staatshervorming: instellingen, bevoegdheden en middelen*, Antwerpen, Intersentia, 2014, (295) 307–308; B. DE SMET, “Vijftig jaar jeugdbescherming: strafrechtelijke perspectieven”, *NC* 2015, 276; J. PUT, *Handboek Jeugdbeschermingsrecht*, Brugge, die Keure, 2015, 112–113.

<sup>9</sup>Institutioneel akkoord voor de zesde staatshervorming 11 oktober 2011, [http://www.dekamer.be/kvvcr/pdf\\_sections/home/nldirupo.pdf](http://www.dekamer.be/kvvcr/pdf_sections/home/nldirupo.pdf); I. DE JONGHE, *Jeugd- en strafsancierecht*, Antwerpen, Intersentia, 2012, 108; B. DE SMET, *Jeugdbeschermingsrecht in kort bestek*, Antwerpen, Intersentia, 2005, 35; S. HESPEL, “Leeftijdsgrenzen in de jeugdbeschermingswet: doorslaggevende factor bij uithandengeving?”, *TJB*, 2014, (216) 216–218; J. PUT, *Handboek Jeugdbeschermingsrecht*, Brugge, die Keure, 2015, 112.

<sup>10</sup>Institutioneel akkoord voor de zesde staatshervorming 11 oktober 2011, [http://www.dekamer.be/kvvcr/pdf\\_sections/home/nldirupo.pdf](http://www.dekamer.be/kvvcr/pdf_sections/home/nldirupo.pdf); B. DE SMET, “Vijftig jaar jeugdbescherming: strafrechtelijke perspectieven”, *NC* 2015, (235) 276; J. PUT, *Handboek Jeugdbeschermingsrecht*, Brugge, die Keure, 2015, 112–113; W. VANDENBRUWAENE, “Strafrechtelijk beleid, jeugdsancierecht en justitiehuisen” in J. VELAERS, J. VANPRAET, Y PEETSERS en W. VANDENBRUWAENE (eds.), *De zesde staatshervorming: instellingen, bevoegdheden en middelen*, Antwerpen, Intersentia, 2014, (295) 307–308.

<sup>11</sup>Institutioneel akkoord voor de zesde staatshervorming 11 oktober 2011, [http://www.dekamer.be/kvvcr/pdf\\_sections/home/nldirupo.pdf](http://www.dekamer.be/kvvcr/pdf_sections/home/nldirupo.pdf); J. PUT, *Handboek Jeugdbeschermingsrecht*, Brugge,

12. Een aantal aangelegenheden die tot het jeugdbeschermingsrecht behoren, zijn niet mee overgedragen naar de gemeenschappen. Hiervoor blijft de federale overheid bevoegd. De uitzonderingen staan opgesomd in art. 5 § 1, II, 6° BWHI. Deze zijn:
- de burgerrechtelijke regels inzake het statuut van de minderjarige in de familie;
  - de strafrechtelijke regels m.b.t gedragingen die als misdrijf worden omschreven en die ingaan tegen jeugdbescherming;
  - de organisatie van jeugdgerichten, territoriale bevoegdheid en rechtspleging voor de gerechten;
  - de uitvoering van straffen ten aanzien van minderjarigen die een misdrijf hebben gepleegd en die uithanden zijn gegeven;
  - de ontzetting uit het ouderlijk gezag en het toezicht op de gezinsbijslagen of andere sociale uitkeringen.<sup>12</sup>
13. Omdat deze bevoegdheden niet zijn overgedragen, blijft de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming, het ten laste nemen van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd en het herstel van de door het feit veroorzaakte schade voor deze aangelegenheden van toepassing.

## AFDELING II. ACHTERLIGGENDE MODELLEN VAN DE JEUGDBESCHERMINGSWET

14. De Jeugdbeschermingswet waarop het huidige jeugddelinquentierecht gebaseerd is, werd oorspronkelijk opgesteld in 1965. Bij de evolutie van de Jeugdbeschermingswet zijn er drie belangrijke achterliggende jeugdrechtmodellen die een invloed hebben gehad. Het eerste model is het beschermingsmodel. Dit model vormt de basis van de Jeugdbeschermingswet en gaat uit van het principe dat wanneer een jongere een strafbaar feit pleegt, deze dit niet doet omdat hij of zij crimineel is, maar omdat hij of zij beïnvloed werd door externe sociale factoren.<sup>13</sup> Vanuit deze visie heeft het geen zin om jongeren te straffen omdat zij geen schuldinzicht hebben en is

---

die Keure, 2015, 113; J. SMETS, *Bevoegdheidsverdeling in het federale België, deel 9 jeugdbescherming*, Brugge, die Keure, 2001, 62.

<sup>12</sup> B. DE SMET, "Vijftig jaar jeugdbescherming: strafrechtelijke perspectieven", *NC* 2015, (235) 275; J. PUT, *Handboek Jeugdbeschermingsrecht*, Brugge, die Keure, 2015, 115; J. SMETS, *Bevoegdheidsverdeling in het federale België, deel 9 jeugdbescherming*, Brugge, die Keure, 2001, 71.

<sup>13</sup> J. CHRISTIAENS en E. DUMORTIER, "Gemeenschapsdienst voor minderjarigen", *NJW* 2004, (74) 74; B. DE SMET, *Jeugdbeschermingsrecht in kort bestek*, Antwerpen, Intersentia, 2005, 7; F. TULKENS en T. MOREAU, *Droit de la jeunesse*, Brussel, Larcier, 2000, 225.

het delinquent gedrag iets dat via jeugdbescherming moet worden opgelost.<sup>14</sup> Dit perspectief zorgt ervoor dat minderjarigen geacht worden schuldombekwaam en niet verantwoordelijk te zijn voor hun daden.<sup>15</sup> Een tweede model is het herstelmodel. Het idee hierachter is dat de jongeren verantwoordelijk zijn voor hun daden en ook hun verantwoordelijkheid moeten opnemen om de schade te herstellen die ze veroorzaakt hebben. Hier primeert de schade dus.<sup>16</sup> Ten derde is er het sanctiemodel. Hierbij worden de minderjarigen gezien als volwaardige rechtssubjecten die dezelfde rechtswaarborgen als volwassenen verdienen en verantwoordelijkheid dragen voor hun daden. De verantwoordelijkheid van de minderjarige wordt echter niet gelijkgesteld met die van een volwassene, maar aangepast aan de specifieke kenmerken van een minderjarige.<sup>17</sup>

15. Met de evolutie van de Jeugdbeschermingswet werd de vraag steeds prangender of men niet moest afstappen van het beschermingsmodel van de Jeugdbeschermingswet en moest overstappen op een meer sanctiegericht regime.<sup>18</sup> Veel jongeren zien de maatregelen opgelegd door de jeugdrechter als straf en zien dit niet als bescherming tegen de slechte sociale omgeving.<sup>19</sup> Het feit dat het IVRK een minderjarige als een volwaardig rechtssubject beschouwt, spreekt ook in het voordeel van het sanctiemodel. Indien de delinquente jongere in de jeugdbescherming namelijk dezelfde proceswaarborgen moet krijgen als een volwassene die voor de strafrechter berecht wordt, dan zullen bepaalde principes van het gemeen strafrecht toegepast moeten worden. Zo een principe is evenredigheid en proportionaliteit tussen het

---

<sup>14</sup> E. GOEDSEELS, *Jeugdrechtmodellen in theorie en praktijk*, doctoraatsthesis Criminologische wetenschappen, 2016, 44.

<sup>15</sup> D. BALLEET, "De minderjarige en het strafrecht: een poging tot verheldering van zijn strafrechtelijke positie" in J. GERLO, C. ELIAERTS en D. BALLEET (eds.), *Van jeugdbeschermingsrecht naar jeugdrecht*, Antwerpen, Kluwer, 1990, (149) 166-167; Y. CARTUYVELS, "De grote etappes in het Belgische jeugdrecht: continuïteit, circulariteit of breuk?", *TJK* 2001, (132) 142; J. CHRISTIAENS, "De hervorming van de Belgische Jeugdbescherming: à la recherche du modèle perdu", *Panopticon* 2005, (4) 7; E. DEMEY, *De minderjarige en het gerecht*, Heule, INNI Publishers, 2014, 18; B. DE SMET, *Jeugdbeschermingsrecht in kort bestek*, Antwerpen, Intersentia, 2005, 7; E. VERHELLEN, *Jeugdbeschermingsrecht*, Gent, Mys & Breesch, 1994, 216.

<sup>16</sup> E. GOEDSEELS, *Jeugdrechtmodellen in theorie en praktijk*, doctoraatsthesis Criminologische wetenschappen, 2016, 55; F. JANSSENS, "Pleidooi voor een herstelrechtelijk jeugdsanctierecht", *Orde Dag* 2000, 43 (44); X., "Eindverslag Nationale commissie voor de hervorming van de wetgeving inzake jeugdbescherming" in G. DECOCK en PH. VANSTEENKISTE (eds.), *Herstel of sanctie: Naar een jeugdsanctierecht*, Gent, Mys & Breesch, 1999, (5) 14

<sup>17</sup> E. GOEDSEELS, *Jeugdrechtmodellen in theorie en praktijk*, doctoraatsthesis Criminologische wetenschappen, 2016, 61; X., "Eindverslag Nationale commissie voor de hervorming van de wetgeving inzake jeugdbescherming" in G. DECOCK en PH. VANSTEENKISTE (eds.), *Herstel of sanctie: Naar een jeugdsanctierecht*, Gent, Mys & Breesch, 1999, (5) 14.

<sup>18</sup> Y. CARTUYVELS, "Jeugdrecht in België: wat is er veranderd?", *Orde Dag* 2000, (7) 7; C. ELIAERTS, "De toekomst van het jeugdbeschermingssysteem (bis). Naar een jeugdsanctierecht in lijn met internationale normen", *T. Strafr.* 2013, (214) 220.

<sup>19</sup> J. CHRISTIAENS, "De hervorming van de Belgische jeugdbescherming: à la recherche du modèle perdu", *Panopticon* 2005, (4) 13; B. DE SMET, *Jeugdbeschermingsrecht in kort bestek*, Antwerpen, Intersentia, 2005, 33; F. JANSSENS, "Pleidooi voor een herstelrechtelijk jeugdsanctierecht", *Orde Dag* 2000, 35 (35).

misdrijf en de straf. Dit wijst op een sanctiegericht model.<sup>20</sup> In 1991 werd een commissie opgericht voor de hervorming van de jeugdbeschermingswetgeving. Hun onderzoek leidde tot twee rapporten. In het eerste concludeerden ze dat ze wilden afstappen van het beschermingsmodel en sancties gezien moesten worden als een middel om jongeren sociale waarden aan te leren. Zij gebruikten het sanctiemodel dus als basis.<sup>21</sup> Het tweede gebruikte het herstelmodel als basis en stelde bemiddeling en gemeenschapsdienst voor.<sup>22</sup> Het bijbehorende wetsontwerp werd echter opzijgeschoven, maar deze rapporten geven toch een verandering in de gedachtegang weer.<sup>23</sup>

16. In het licht van deze gedachtegang is er in de ordonnantie voor gekozen het beschermingsmodel af te stemmen op het sanctiemodel en het herstelmodel en komt er als het ware een samenwerking tot stand tussen de drie modellen. Aan de ene kant blijft het beschermingsmodel behouden. Dit komt tot uiting door het feit dat jongeren niet bestraft worden, maar dat er steeds maatregelen van bewaring, behoeding en opvoeding worden opgelegd. Deze maatregelen moeten ervoor zorgen dat de jongere geholpen en beschermd wordt zodat hij met een andere kijk opnieuw deel kan uitmaken van de maatschappij. Aan de andere kant wordt duidelijk gemaakt dat er steeds op een constructieve manier gereageerd wordt op delinquentie. Minderjarigen dragen verantwoordelijkheid voor hun daden en het is belangrijk hen hierop te wijzen. Daarnaast genieten ze voor een stuk dezelfde rechtswaarborgen als volwassenen, waardoor ze binnen het jeugddelinquentierecht als volwaardige rechtssubjecten worden aanzien. Hieruit blijkt het gebruik van het sanctiemodel. Als laatste moet de jongere op zijn verantwoordelijkheden worden gewezen. Herstel speelt hier een belangrijke rol. De jongere moet nadenken over wat er gebeurd is en moet proberen zelf tot een oplossing te komen. Om dit te verwezenlijken zijn mogelijkheden als de bemiddeling, het herstelgericht groepsoverleg en

---

<sup>20</sup> B. DE SMET, *Jeugdbeschermingsrecht in kort bestek*, Antwerpen, Intersentia, 2005, 35; E. DUMORTIER en C. BROLET, "Waarheen met het Jeugdbeschermingsrecht? Over de (gevreemde) repressieve pendelbeweging en een fundamentele hervorming van de jeugdbescherming", *TJK* 2003, afl. 3, (149) 149-159; C. ELIAERTS en PH. VANSTEENKISTE, "Rechtswaarborgen voor jongeren" in G. DECOCK en PH. VANSTEENKISTE (eds.), *Naar een jeugdsanctierecht*, Gent, Mys & Breesch, 1995, (39) 39-51.

<sup>21</sup> G. DECOCK en J. DE WINTER, "De Jeugdbeschermingswetten van 2006: continuïteit of keerpunt?", *NC* 2007, (1) 2; J. PUT, *Handboek Jeugdbeschermingsrecht*, Brugge, Die Keure, 2015, 46; X., "Eindverslag Nationale Commissie voor de hervorming van de wetgeving inzake jeugdbescherming" in G. DECOCK en PH. VANSTEENKISTE (eds.), *Herstel of Sanctie. Naar een jeugdsanctierecht*, Gent, Mys & Breesch, 1999, (5) 5-48.

<sup>22</sup> H. GEUDENS, W. SCHELKENS en L. WALGRAVE, "Op zoek naar een herstelrechtelijk jeugdsanctierecht in België. Een denkoefening" in G. DECOCK en PH. VANSTEENKISTE (eds.), *Herstel of sanctie. Naar een jeugdsanctierecht*, Gent, Mys & Breesch, 1999, (49) 49-101; J. PUT, *Handboek Jeugdbeschermingsrecht*, Brugge, Die Keure, 2015, 44.

<sup>23</sup> C. MAES, "Nog maar eens: Jeugdbescherming tegen wat zich verschuilt onder nieuwe benamingen", *TJK* 2003, (57) 57-67; J. PUT, *Handboek Jeugdbeschermingsrecht*, Brugge, Die Keure, 2015, 44-45.

het geschreven project in de verf gezet. Hieruit blijkt dat het jeugddelinquentierecht vorm krijgt vanuit verschillende invalshoeken.

### AFDELING III. VERANDERINGEN TEN OPZICHTE VAN DE JEUGDBESCHERMINGSWET

#### §1. Inleiding

17. Met oog op de nieuwe ordonnantie en vertrekkende vanuit de visie op de jeugdrechtmodellen (zie *supra* randnr. 14-16) werd er door de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie onderzoek gevoerd naar de grootste probleempunten in het huidige jeugddelinquentierecht. Hierbij werd er rekening gehouden met de criteria waaraan een interventie moet voldoen opdat het positief effect op het gedrag van de jongere zo groot mogelijk zou zijn. Vanuit de theorie van de leerpsychologie werden de volgende criteria vastgelegd. Ten eerste moet er aan delinquent gedrag onvermijdelijk een gevolg worden vastgehangen. Het moet op deze manier duidelijk gemaakt worden dat dit gedrag steeds afgekeurd wordt. Ten tweede moet deze reactie steeds zo snel mogelijk op het als misdrijf omschreven feit volgen zodat de associatie tussen het gedrag en het gevolg duidelijk is. Ten derde moet de reactie aangepast zijn aan de ernst van het probleemgedrag. Tot slot moet de reactie begrijpelijk zijn voor de jongere als reactie op het als misdrijf omschreven feit. Wanneer een jongere onbegrip toont tegenover de reactie, dan staat dit de gedragsverandering namelijk in de weg.<sup>24</sup>

#### §2. Tegemoetkomen aan rechtsonzekerheid

18. In het licht van deze criteria en bevindingen uit de praktijk werden de grootste probleempunten in de huidige jeugdbescherming op vlak van jeugddelinquentie vastgesteld. Een eerste bevinding was dat de wijze waarop de Jeugdbeschermingswet is opgesteld, rechtsonzekerheid in de hand werkt. De maatregelen en de bijbehorende voorwaarden staan door elkaar in artikel 37 e.v. Dit zorgt ervoor dat men de rechtsleer moet bestuderen om te kunnen begrijpen wat de maatregelen juist inhouden. Op deze manier kan men niet van jongeren verwachten dat zij begrijpen wat de gevolgen van hun daden kunnen zijn. Dit kan dan weer zorgen voor onbegrip van de jongere ten aanzien van de opgelegde reactie. Daarbij komt dan nog het feit dat bepaalde maatregelen, zoals een ambulante behandeling opleggen<sup>25</sup>, de jongere toevertrouwen aan een

---

<sup>24</sup> A. AUSSEMS en E. J. ZWAAN, *Straffen in de opvoeding*, Leuven, Acco, 1991,124p; M. W. BOL, *Gedragsbeïnvloeding door strafrechtelijk ingrijpen: Een literatuurstudie*, Arnhem, Gouda Quint, 1995, 17 p; N. W. SLOT, *Residentiële hulp voor jongeren met antisociaal gedrag*, Swisse, Swets & Zeitlinger, 1988, 213p; P. H. VAN DER LAAN, "Het Nederlandse jeugdstrafrecht in het teken van effectiviteit", *TJK* 2013, (208) 218-219.

<sup>25</sup> Art 37, §2, 5° van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming, het ten laste nemen van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd en het herstel van de door het feit veroorzaakte schade, *BS* 15 april 1965 (hierna: Jeugdbeschermingswet).

rechtspersoon die begeleiding geeft bij het volgen van een opleiding of het deelnemen van een georganiseerde activiteit<sup>26</sup>, de jongere plaatsen in een ziekenhuisdienst<sup>27</sup>, de jongere plaatsen in een dienst die deskundig is op het gebied van verslaving<sup>28</sup> en de plaatsing van de jongere in een jeugdpsychiatrie<sup>29</sup> nog niet in werking getreden zijn en pas op 1 januari 2018 in werking zouden treden.<sup>30</sup> Als gevolg hiervan werden rechters verplicht om in situaties waar deze maatregelen vereist waren, dit op een onnatuurlijke wijze in te passen in de reeds bestaande maatregelen. Dit werkt transparantie en rechtszekerheid niet in de hand. Het voorstel van ordonnantie komt aan deze rechtsonzekerheid tegemoet door de maatregelen en hun voorwaarden op een overzichtelijke wijze te structureren. Ook worden er nieuwe maatregelen mogelijk gemaakt, zodat de jeugdrechter de meest passende keuze kan maken.

### §3. Herstelrechtelijk aanbod

19. Een tweede bevinding was dat er ruimte was voor verbetering bij de positie van het herstelrechtelijk aanbod in de wet van 8 april 1965. Het herstelrechtelijk aanbod is een goede manier om de jongeren verantwoordelijk te stellen voor hun daden en hiernaast de schade die het slachtoffer lijdt te erkennen. Een jongere die een herstelrechtelijk traject doorstaat, heeft meer inspraak in de gevolgen van zijn daden dan een jongere die een maatregel opgelegd krijgt. Op deze manier is de kans groter dat de jongere begrip opbrengt voor de reactie op zijn daden, wat dan weer positief is naar de toekomst toe (zie *supra* randnr. 17).
20. Door de wet van 13 juni 2006 werd in de Jeugdbeschermingswet het herstelrechtelijk aanbod mogelijk op alle momenten van de procedure.<sup>31</sup> De eerste vorm van het herstelrechtelijk aanbod, de bemiddeling, werd mogelijk gemaakt op het niveau van het parket. Op het niveau van de rechtbank werd zowel de bemiddeling als het herstelrechtelijk groepsoverleg een mogelijke reactie op een als misdrijf omschreven feit.<sup>32</sup>

---

<sup>26</sup> Art 37, §2, 6° Jeugdbeschermingswet.

<sup>27</sup> Art 37, §2, 9° Jeugdbeschermingswet.

<sup>28</sup> Art 37, §2, 10° Jeugdbeschermingswet.

<sup>29</sup> Art 37, §2, 11° Jeugdbeschermingswet.

<sup>30</sup> Art. 4 van de ordonnantie van 18 december 2015 houdende wijziging van een aantal bepalingen betreffende de jeugdbescherming, het ten laste nemen van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd en het herstel van de door dit feit veroorzaakte schade, *BS* 15 januari 2016.

<sup>31</sup> J. CHRISTIAENS en E. DUMORTIER, “Dossier: Het jeugdbeschermingsrecht hervormd. De nieuwe Wet op de Jeugdbescherming Krijtlijnen van een ambigue hervorming”, *TJK* 2006, (273) 279.

<sup>32</sup> Art. 37bis e.v. Jeugdbeschermingswet.



## A. Parketniveau

### 1. Het aanbod

21. Artikel 45quater van de Jeugdbeschermingswet zorgt ervoor dat de procureur des Konings een voorstel van bemiddeling kan doen aan de jongere zelf, de personen die het ouderlijk gezag over hem uitoefenen of hem feitelijk in hun bewaring hebben en het slachtoffer.<sup>33</sup> Bij het invoeren van dit artikel waren hier drie voorwaarden aan verbonden: ten eerste moesten er ernstige aanwijzingen van schuld bestaan, ten tweede moest de betrokkene verklaren dat hij het als misdrijf omschreven feit niet ontkent en ten derde moest het slachtoffer geïdentificeerd zijn. De eerste en de tweede voorwaarde werden echter in 2008 al ongrondwettig verklaard door een arrest van het Grondwettelijk Hof.<sup>34</sup> Dit kwam omdat er een onverantwoord verschil in behandeling was tegenover de bemiddeling op niveau van het volwassen strafrecht. Bij jongeren was de voorafgaande erkenning van schuld namelijk een vereiste en bij volwassenen was dit niet het geval. Daarnaast leidt in het jeugdrecht het bekomen en correct uitvoeren van een bemiddelingsakkoord niet tot een automatisch verval van de strafvordering, waardoor dezelfde rechter hierna het proces nog opvolgt. Een erkenning van schuld doet daarom af aan de onpartijdigheid van de rechter, het vermoeden van onschuld en het recht om te zwijgen. Als gevolg hiervan is de aanwezigheid van een geïdentificeerd slachtoffer nu de enige voorwaarde die vervuld moet zijn opdat de procureur een voorstel tot bemiddeling kan doen.<sup>35</sup> Verder bepaalt artikel 45quater, §1, derde lid van de Jeugdbeschermingswet dat de procureur steeds

---

<sup>33</sup> Art. 45quater van de Jeugdbeschermingswet; B. DE SMET, *Jeugdbeschermingsrecht in hoofdlijnen*, Antwerpen, Intersentia, 2010, 275; J. PUT, *Handboek Jeugdbeschermingsrecht*, Brugge, Die Keure, 2015, 194; M. VANDEBROEK en I. VANFRAECHEM, “Bemiddeling en hergo “ in J. PUT en M. ROM (eds.), *Het nieuwe jeugdrecht*, Gent, Larcier, 2007, (147) 159; S. VANRUMST, “Herstelbemiddeling in de nieuwe Wet op de Jeugdbescherming. De wettelijke verankering van een pretoriaanse praktijk “, *TJK* 2006, (291) 293.

<sup>34</sup> GwH 13 maart 2008, *A.GrwH* 2008, afl. 2, 665, *BS* 14 april 2008, 19886, *Juristenkrant* 2008, afl. 166, 3, *JLMB* 2008, afl. 20, 878, noot A. VERVOIR, *NJW* 2008, afl. 191, 832, noot J. PUT, *RW* 2007-08, afl. 38, 1607, *RW* 2008-09, afl. 4, 143, *RW* 2008-09, afl. 4, 143, noot B. DE SMET en *TJK* 2008, afl. 3-4, 233, noot R. DEFRANCQ, S. VAN RUMST en G. DECOCK, overw. B.15.13-B.15.18; C. MELKEBEEK, “Kinderrechten in andere tijdschriften”, *TJK* 2010, (141) 142.

<sup>35</sup> GwH 13 maart 2008, *A.GrwH* 2008, afl. 2, 665, *BS* 14 april 2008, 19886, *Juristenkrant* 2008, afl. 166, 3, *JLMB* 2008, afl. 20, 878, noot A. VERVOIR, *NJW* 2008, afl. 191, 832, noot J. PUT, *RW* 2007-08, afl. 38, 1607, *RW* 2008-09, afl. 4, 143, *RW* 2008-09, afl. 4, 143, noot B. DE SMET en *TJK* 2008, afl. 3-4, 233, noot R. DEFRANCQ, S. VAN RUMST en G. DECOCK, overw. B.15.13-B.15.18; E. DEMEY, *De minderjarige en het gerecht*, Heule, INNI publishers, 2014, 104; B. DE SMET, *Jeugdbeschermingsrecht in hoofdlijnen*, Antwerpen, Intersentia, 2010, 274; C. ELIAERTS, “ De toekomst van het jeugdbeschermingssysteem (bis). Naar een jeugdsanctierecht in lijn met internationale normen “, *T. Strafr.* 2013, (214) 217-218; J. PUT, *Handboek Jeugdbeschermingsrecht*, Brugge, Die Keure, 2015, 194; M. VANDEBROEK en I. VANFRAECHEM, “Bemiddeling en hergo “ in J. PUT en M. ROM (eds.), *Het nieuwe jeugdrecht*, Gent, Larcier, 2007, (147) 159.

dient te motiveren waarom hij al dan niet een voorstel tot bemiddeling gedaan heeft, tenzij hij de zaak wil seponeren.<sup>36</sup>

22. Bij het opstellen van de nieuwe ordonnantie riep de bovenstaande regelgeving enkele vragen op. De eerste vraag die rijst is waarom er slechts één vorm van het herstelrechtelijk aanbod mogelijk is op dit niveau, namelijk de bemiddeling en niet het herstelgericht groepsoverleg (hierna: hergo). Om deze vraag te beantwoorden moet er eerst gekeken worden naar wat nu juist het onderscheid is tussen beide vormen van het herstelrechtelijk aanbod. Volgens de memorie van toelichting van de wet van 2006 ligt het verschil tussen bemiddeling en hergo in het communicatieproces. Bij hergo is het communicatieproces ruimer in de zin dat de sociale omgeving van zowel de betrokkene als het slachtoffer hierbij betrokken kunnen worden, net als vertegenwoordigers van de openbare orde. Daarnaast zou er ook dieper ingegaan worden op de oorzaken van het crimineel gedrag van de betrokken jongeren zodat het akkoord op langere termijn positieve effecten zou hebben en hergo zo bijdraagt aan het voorkomen van recidive. Hergo overstijgt dus de concrete schade bij de slachtoffers en houdt meer rekening met de gevolgen die een misdrijf op de omgeving kan hebben. Om die reden kan dit een ingrijpender proces zijn dan bemiddeling en wordt het vaker toegepast voor ernstige feiten.<sup>37</sup>
23. Nu is de vraag waarom deze vorm van herstelrechtelijk aanbod enkel op het niveau van de jeugdrechtbank gedaan kan worden. De memorie van toelichting bij de wet van 2006 biedt op dit vlak geen verduidelijking. Ook in de rechtsleer is er geen specifieke reden terug te vinden waarom hergo hier uitgesloten is. Uit onderzoek blijkt nochtans dat hergo zeer effectief kan zijn en dan vooral bij ernstige zaken. Zo bleek uit onderzoek van VANFRAECHEM dat hergo relatief goede resultaten oplevert op vlak van recidive, procedurele rechtvaardigheid voor de betrokkenen en tevredenheid van de betrokkenen.<sup>38</sup> Daarnaast blijkt ook dat men er met hergo

---

<sup>36</sup> S. BERBUTO en D. VAN DOOSSELAERE, “Les offres restauratrices : approche pratique et questions juridiques “ in S. BERBUTO, I. DOGNE, J. FIERENS, T. MOREAU en D. VAN DOOSSELAERE (eds.), *Réforme du droit de la jeunesse*, Limal, Anthemis, 2007, (53) 58; E. GOEDSEELS, “Constructief sanctioneren met maximale kansen voor een herstelrechtelijk aanbod “ in G. DECOCK en J. PUT (eds.), *Jeugdsanctierecht gewikt en gewogen*, Gent, Larcier, 2012, (55) 80; S. HESPEL en J. PUT, *Jeugdsanctierecht voorgesteld*, Gent, Larcier, 2014, 65; M. VANDEBROEK en I. VANFRAECHEM, “Bemiddeling en hergo “ in J. PUT en M. ROM (eds.), *Het nieuwe jeugdrecht*, Gent, Larcier, 2007, (147) 159; S. VANRUMST, “Herstelbemiddeling in de nieuwe Wet op de Jeugdbescherming. De wettelijke verankering van een pretoriaanse praktijk “, *TJK* 2006, (291) 294.

<sup>37</sup> MvT, *Parl.St.* Kamer 2004-05, nr. 1467/1, 11; I. DE JONGHE, *Jeugd- en strafrecht*, Mortsel, Intersentia, 2012, 94; D. BURSSSENS, I. VANFRAECHEM, N. VETTENBURG en L. WALGRAVE, “Besluit “ in L. WALGRAVE en N. VETTENBURG (eds.), *Herstelgericht groepsoverleg*, Leuven, LannooCampus, 2006, (101) 109; E. GOEDSEELS, “Constructief sanctioneren met maximale kansen voor een herstelrechtelijk aanbod “ in G. DECOCK en J. PUT (eds.), *Jeugdsanctierecht gewikt en gewogen*, Gent, Larcier, 2012, (55) 80; S. HESPEL en J. PUT, *Jeugdsanctierecht voorgesteld*, Gent, Larcier, 2014, 64; I. VANFRAECHEM, *Herstelgericht groepsoverleg*, Brugge, Die Keure, 2007, 195.

<sup>38</sup> I. VANFRAECHEM, *Herstelgericht groepsoverleg*, Brugge, Die Keure, 2007, 140-172.

meestal in slaagt om daders en slachtoffers samen te brengen en een resultaat te laten bereiken dat de jeugdrechtbanken aanvaardbaar achten.<sup>39</sup> Naast de goede resultaten van hergo is het belangrijk dat men rekening houdt met het optimale tijdstip om hergo te doen plaatsvinden. Zo stelt DE JONGHE in “Jeugd- en strafrecht” dat het van belang is dat hergo snel na de feiten plaatsvindt, zodat deze duidelijk in verbinding blijft staan met de feiten.<sup>40</sup> Dit sluit aan bij ondervindingen uit de leerpsychologie die stelt dat om een positieve gedragsverandering bij de jongere te veroorzaken, de gevolgen zo snel mogelijk op de daden moeten volgen zodat de associatie met het gedrag duidelijk is (zie *supra* randnr. 17).<sup>41</sup> Al deze elementen wijzen erop dat het positief zou zijn om hergo ook op parketniveau mogelijk te maken. Dat besluiten ook HESPEL en PUT in hun boek “Jeugdsanctierecht voorgesteld”.<sup>42</sup> In het voorstel tot ordonnantie worden dus de mogelijkheden van de procureur des Konings op vlak van het herstelrechtelijk aanbod gelijkgetrokken met die van de jeugdrechtbank en zal het voortaan mogelijk zijn voor de procureur des Konings om hergo voor te stellen.

24. Een tweede vraag die rees was hoe we ervoor konden zorgen dat de nieuwe ordonnantie op vlak van herstelrechtelijk aanbod op het parketniveau in lijn was met de uitspraak van het Grondwettelijk Hof. Dit kon bereikt worden door in de nieuwe tekst de twee eerste voorwaarden weg te laten. In plaats van een lijst van voorwaarden voor het herstelrechtelijk aanbod op te stellen, wordt de voorwaarde van een geïdentificeerd slachtoffer rechtstreeks in het artikel geïntegreerd.
25. Een derde vraag die rees, was of in deze fase de voorkeur voor het herstelrechtelijk aanbod genoeg benadrukt was. De discussie die hierbij gevoerd wordt draait om de vraag of de procureur al dan niet verplicht moet zijn om een herstelrechtelijk aanbod te doen eens aan bepaalde criteria voldaan is.<sup>43</sup> In de huidige Jeugdbeschermingswet is er geenszins een verplichting voor de procureur des Konings om bemiddeling voor te stellen als aan de voorwaarden voldaan is.<sup>44</sup> HESPEL en PUT achtten het opportuun om deze verplichting wel in de wet in te schrijven. De procureur zou in dat geval enkel in uitzonderlijke situaties geen

---

<sup>39</sup> I. VANFRAECHEM en L. WALGRAVE, “Hergo voor ernstige jeugddelinquentie “ in L. WALGRAVE en N. VETTENBURG (eds.), *Herstelgericht groepsoverleg*, Leuven, LannooCampus, 2006, (45) 55.

<sup>40</sup> I. DE JONGHE, *Jeugd- en strafrecht*, Morsel, Intersentia, 2012, 95.

<sup>41</sup> A. AUSSEMS en E. J. ZWAAN, *Straffen in de opvoeding*, Leuven, Acco, 1991, 124p; M. W. BOL, *Gedragsbeïnvloeding door strafrechtelijk ingrijpen: Een literatuurstudie*, Arnhem, Gouda Quint, 1995, 177p; N. W. SLOT, *Residentiële hulp voor jongeren met antisociaal gedrag*, Swisse, Swets & Zeitlinger, 1988, 213p; P. H. VAN DER LAAN, “Het Nederlandse jeugdstrafrecht in het teken van effectiviteit “, *TJK* 2013, (208) 218-219.

<sup>42</sup> S. HESPEL en J. PUT, *Jeugdsanctierecht voorgesteld*, Gent, Larcier, 2014, 65.

<sup>43</sup> S. HESPEL en J. PUT, *Jeugdsanctierecht voorgesteld*, Gent, Larcier, 2014, 65-66.

<sup>44</sup> MvT, *Parl.St.* Kamer 2004-05, nr. 1467/1, 39; M. VANDEBROEK en I. VANFRAECHEM, “Bemiddeling en hergo “ in J. PUT en M. ROM (eds.), *Het nieuwe jeugdrecht*, Gent, Larcier, 2007, (147) 160.

aanbod moeten doen. Wanneer hij dan geen herstelrechtelijk aanbod doet, zou hij dit moeten motiveren in het licht van de uitzonderlijke omstandigheden.<sup>45</sup> Het voorstel tot ordonnantie sluit aan bij het idee dat het herstelrechtelijk aanbod de voorkeur zou moeten genieten, behalve in uitzonderlijke situaties. Om dit te benadrukken, werd de algemene motivatieplicht omgezet in een negatieve motivatieplicht. Aangezien het herstelrechtelijk aanbod de logische keuze zou moeten zijn, moet de procureur niet meer motiveren wanneer hij dit wel doet. Wanneer hij echter geen herstelrechtelijk aanbod doet, zal hij steeds uitdrukkelijk de reden hiervoor moeten weergeven. Deze motivatie mag geen standaardmotivatie zijn, maar zal steeds moeten steunen op de bijzondere situatie. De ordonnantie geeft echter geen lijst weer van mogelijke uitzonderlijke situaties aangezien het risico dat een geldige reden hier buiten valt, ons inziens te groot is.

## 2. Verloop

26. Nadat de procureur een herstelrechtelijk aanbod gedaan heeft, hangt het van de betrokken partijen af hoe het verder verloopt. De bemiddeling kan voorgesteld worden door de procureur maar hij kan hem nooit opleggen. Eens de procureur het voorstel gedaan heeft, is het aan de betrokkenen om te bepalen of zij hieraan zullen meewerken. Een voorwaarde voor de bemiddeling zelf is dus dat de betrokkenen er uitdrukkelijk en zonder voorbehoud mee instemmen en dit blijven doen zolang de bemiddeling loopt.<sup>46</sup> Wanneer de bemiddeling opgestart is, zijn er twee mogelijke uitkomsten: ofwel bereiken de partijen een akkoord, ofwel niet. Als ze een akkoord bereiken, wordt dit ondertekend door de betrokken partijen en moet het bij wijze van proces-verbaal goedgekeurd worden door de procureur des Konings. De procureur kan de inhoud van het akkoord niet wijzigen, maar kan het akkoord enkel afkeuren als het in strijd is met de openbare orde.<sup>47</sup> Wat gebeurt er indien de partijen geen akkoord bekomen? In dat geval bepaalt artikel 45quater, §4 van de Jeugdbeschermingswet dat de erkenning van de

---

<sup>45</sup> S. HESPEL en J. PUT, *Jeugdsanctierecht voorgesteld*, Gent, Larcier, 2014, 66.

<sup>46</sup> Art. 45quater, §1, zevende lid Jeugdbeschermingswet; MvT, *Parl.St.* Kamer 2004-05, nr. 1467/1, 10; I. DE JONGHE, *Jeugd- en strafrecht*, Antwerpen, Intersentia, 2012, 89; E. DEMEY, *De minderjarige en het gerecht*, Heule, INNI publishers, 2014, 103; E. GOEDSEELS, “Constructief sanctioneren met maximale kansen voor een herstelrechtelijk aanbod “ in G. DECOCK en J. PUT (eds.), *Jeugdsanctierecht gewikt en gewogen*, Gent, Larcier, 2012, (55) 80; M. VANDEBROEK en I. VANFRAECHEM, “Bemiddeling en hergo “ in J. PUT en M. ROM (eds.), *Het nieuwe jeugdrecht*, Gent, Larcier, 2007, (147) 160.

<sup>47</sup> Art. 45quater, §2 Jeugdbeschermingswet; N. CALUWÉ, “De gewijzigde positie van het openbaar ministerie “ in J. PUT en M. ROM (eds.), *Het nieuwe jeugdrecht*, Gent, Larcier, 2007, (253) 254; B. DE SMET, “Het nieuwe jeugdrecht gewikt en gewogen door het Grondwettelijk Hof “, *RW* 2008, (130) 138; B. DE SMET, *Jeugdbeschermingsrecht in hoofdlijnen*, Antwerpen, Intersentia, 2010, 276; E. GOEDSEELS, “Constructief sanctioneren met maximale kansen voor een herstelrechtelijk aanbod “ in G. DECOCK en J. PUT (eds.), *Jeugdsanctierecht gewikt en gewogen*, Gent, Larcier, 2012, (55) 81.

feiten door de jongere, het verloop of het resultaat van de bemiddeling of het herstelgericht groepsoverleg, niet ten nadele van de jongere gebruikt mag worden.<sup>48</sup>

27. Een vraag die bij deze regelgeving gesteld wordt, is of het niet wenselijk is om de controlebevoegdheid van de procureur ten aanzien van het bereikte akkoord uit te breiden naar meer dan enkel de openbare orde. Waar komt deze vraag vandaan? De grootste bezorgdheid die hierover geuit wordt, is dat de huidige controlebevoegdheid een minimale toetsing aan de rechtswaarborgen van de jongere niet zou toestaan. Dit houdt in dat de rechter dus bijvoorbeeld niet zou kunnen nagaan of de herstelrechtelijke procedure volledig vrijwillig verlopen is en of de verschillende partijen gelijkwaardig behandeld zijn.<sup>49</sup> Wanneer men in de memorie van toelichting van de wet van 2006 gaat kijken, vindt men hier echter geen uitsluitend over. De memorie stelt enkel dat de rechtbank, die in zijn fase dezelfde beperkte controlebevoegdheid heeft, de inhoud niet kan wijzigen omdat dit het evenwicht zou kunnen verbreken na verscheidene maanden dialoog.<sup>50</sup> Dit is ons inziens een geldig argument aangezien de bemiddeling op die manier een volwaardige plaats in het systeem inneemt. De inmenging in het akkoord moet dus zeker beperkt worden. Verder worden de verschillende partijen begeleid door een bemiddelingsdienst die aangewezen is door de procureur des Konings zelf.<sup>51</sup> Van deze dienst wordt verwacht dat zij de rechten waarborgen van zowel de slachtoffers, als van de persoon die verdacht wordt van het plegen van een als misdrijf omschreven feit. Ten slotte heeft de procureur wel nog steeds de bevoegdheid om na te gaan of de openbare orde niet geschonden is, wat toch nog een extra waarborg voor de rechten van de jongere biedt. Om die reden is ervoor gekozen om in het voorstel van ordonnantie de controlebevoegdheid van de procureur ten aanzien van het akkoord niet uit te breiden.
28. De bestaande regeling voor wanneer er geen akkoord bereikt wordt, is behouden in het voorstel van ordonnantie. Dit is ons inziens dan ook een goede regeling aangezien vertrouwelijkheid zeer belangrijk is in een herstelrechtelijke procedure. Indien de vertrouwelijkheid niet gegarandeerd

---

<sup>48</sup> Art. 45quater, §4 Jeugdbeschermingswet; M. VANDEBROEK en I. VANFRAECHEM, "Bemiddeling en hergo" in J. PUT en M. ROM (eds.), *Het nieuwe jeugdrecht*, Gent, Larcier, 2007, (147) 167; S. VANRUMST, "Herstelbemiddeling in de nieuwe Wet op de Jeugdbescherming. De wettelijke verankering van een pretoriaanse praktijk", *TJK* 2006, (291) 293.

<sup>49</sup> E. GOEDSEELS, "Constructief sanctioneren met maximale kansen voor een herstelrechtelijk aanbod" in G. DECOCK en J. PUT (eds.), *Jeugdsanctierecht gewikt en gewogen*, Gent, Larcier, 2012, (55) 82; S. HESPEL en J. PUT, *Jeugdsanctierecht voorgesteld*, Gent, Larcier, 2014, 68.

<sup>50</sup> MvT, *Parl.St.* Kamer 2004-05, nr. 1467/1, 39 en 167.

<sup>51</sup> 45quater, §1, eerste lid Jeugdbeschermingswet

wordt, kan het zijn dat de jongeren minder vrijuit gaan spreken, wat het herstelrechtelijk proces in de weg zou staan.<sup>52</sup>

### 3. Uitvoering van het akkoord en gevolgen

29. Eens het akkoord bereikt is, is het aan de jongere om het uit te voeren. De bemiddelingsdienst richt hierover een verslag aan de procureur des Konings, wat bij het dossier van de procedure gevoegd wordt. Als de jongere het akkoord op een correcte wijze uitgevoerd heeft, dan maakt de procureur daar een proces verbaal van. De procureur kan erna beslissen om de zaak al dan niet te seponeren en houdt bij deze beslissing rekening met het uitgevoerde akkoord.<sup>53</sup> De vraag die zich hier stelt, is of het te verantwoorden is dat er na de correcte uitvoering van het akkoord geen automatisch verval van strafvordering plaatsvindt, wat wel het geval is in het volwassen strafrecht<sup>54</sup>. Het Grondwettelijk Hof oordeelde hierover in zijn arrest van 13 maart 2008 dat dit verschil niet in strijd is met het gelijkheidsbeginsel omdat in het jeugdrecht de keuze voor bemiddeling niet samenhangt met de ernst van de feiten. Ook voor ernstige feiten is het herstelrechtelijk aanbod dus een mogelijkheid. Het Hof is echter van oordeel dat de maatschappelijke reactie op ernstige misdrijven niet overgelaten mag worden aan de slachtoffers, maar dat het parket hierop moet kunnen reageren. Wanneer een geslaagde bemiddeling een automatisch verval van strafvordering tot gevolg zou hebben, dan zou de procureur des Konings minder snel een herstelrechtelijk aanbod doen bij ernstigere feiten, terwijl ook in deze zaken herstelrecht zeer positief kan zijn.<sup>55</sup>
30. Hoewel het Grondwettelijk Hof geen bezwaren uit tegen het niet-automatisch verval van strafvordering na een geslaagde bemiddeling, is er in de rechtsleer toch nog discussie over dit onderwerp. In het voorontwerp van de wet van 2006 was dan ook ingeschreven dat na een correct uitgevoerd bemiddelingsakkoord steeds een verval van strafvordering zou plaatsvinden.

---

<sup>52</sup> A. VANDERHAEGEN, "Bemiddeling en vertrouwelijkheid", *NJW* 2000, (194) 195; S. VANRUMST, "Herstelbemiddeling in de nieuwe Wet op de Jeugdbescherming. De wettelijke verankering van een pretoriaanse praktijk", *TJK* 2006, (291) 293.

<sup>53</sup> 45quater, §3 Jeugdbeschermingswet; N. CALUWÉ, "De gewijzigde positie van het openbaar ministerie" in J. PUT en M. ROM (eds.), *Het nieuwe jeugdrecht*, Gent, Larcier, 2007, (253) 254; S. VANRUMST, "Herstelbemiddeling in de nieuwe Wet op de Jeugdbescherming. De wettelijke verankering van een pretoriaanse praktijk", *TJK* 2006, (291) 295.

<sup>54</sup> Art. 216ter Sv.; B. DE SMET, "Het nieuwe jeugdrecht gewikt en gewogen door het Grondwettelijk Hof", *RW* 2008, (130) 138.

<sup>55</sup> GwH 13 maart 2008, *A.GrwH* 2008, afl. 2, 665, *BS* 14 april 2008, 19886, *Juristenkrant* 2008, afl. 166, 3, *JLMB* 2008, afl. 20, 878, noot A. VERVOIR, *NJW* 2008, afl. 191, 832, noot J. PUT, *RW* 2007-08, afl. 38, 1607, *RW* 2008-09, afl. 4, 143, *RW* 2008-09, afl. 4, 143, noot B. DE SMET en *TJK* 2008, afl. 3-4, 233, noot R. DEFRANCQ, S. VAN RUMST en G. DECOCK, overw. B.15.11 en B.15.12; B. S. BERBUTO en D. VAN DOOSSELAERE, "Les offres restauratrices : approche pratique et questions juridiques" in S. BERBUTO, I. DOGNE, J. FIERENS, T. MOREAU en D. VAN DOOSSELAERE (eds.), *Réforme du droit de la jeunesse*, Limal, Anthemis, 2007, (53) 72; B. DE SMET, "Het nieuwe jeugdrecht gewikt en gewogen door het Grondwettelijk Hof", *RW* 2008, (130) 138; B. DE SMET, *Jeugdbeschermingsrecht in hoofdlijnen*, Antwerpen, Intersentia, 2010, 276.

Dit is er echter reeds in de Kamercommissie uitgehaald.<sup>56</sup> Een argument voor een automatisch verval van strafvordering is de rechtszekerheid. Zo zijn bepaalde auteurs van mening dat het van belang is dat de jongeren weten wat de precieze gevolgen zijn van een geslaagd herstelrechtelijk proces, alvorens zij hieraan deelnemen.<sup>57</sup> Een tweede argument voor automatisch verval van strafvordering ligt in een uitspraak van het Comité Kinderrechten. Volgens dit comité moet een buitengerechtelijke afhandeling een volledige stopzetting van de zaak tot gevolg hebben om te kunnen voldoen aan artikel 40, lid 3, b) IVRK.<sup>58</sup> Dit zou dus inhouden dat een geslaagd herstelrechtelijk aanbod zou moeten resulteren in een automatisch verval van strafvordering. Volgens PUT en ROM moet men dit echter nuanceren. Volgens hen bevat het gerechtelijke jeugddelinquentie systeem in België al bepaalde kenmerken die voldoen aan hetgeen het Comité als buitengerechtelijk systeem vooropstelt. Daarnaast gaat de procureur des Konings vaak over tot een seponering na bemiddeling. Wanneer de procureur dan toch een vordering instelt, is dit niet om de jongere alsnog te bestraffen, maar omdat hij denkt dat er nog bepaalde maatregelen nodig zijn ter bescherming van de jongere en/of de maatschappij. Op die manier wordt er volgens PUT en ROM gecompenseerd voor het niet-automatisch verval van strafvordering.<sup>59</sup>

31. Er zijn in de rechtsleer daarnaast ook argumenten tegen het automatisch verval van strafvordering te vinden. Een eerste argument uit de rechtsleer is dat dit te veel druk zou leggen op de partijen die aan de bemiddeling deelnemen. De jongere gaat dan mogelijks sneller toezeggen op bepaalde afspraken omdat hij of zij vreest om anders voor de jeugdrechter te moeten komen. Op die manier kan het evenwicht dat in het herstelrechtelijk aanbod gezocht wordt, verstoord worden. Het zou er namelijk voor kunnen zorgen dat het slachtoffer disproportionele schadevergoedingen gaat eisen, waarop de jongere toezegt uit angst voor vervolging. Daarnaast zou die druk van een automatisch verval van strafvordering ook op het slachtoffer kunnen wegen, aangezien de gevolgen voor de pleger van het als misdrijf

---

<sup>56</sup> Art. 12 voorontwerp (nieuw art. 45quater § 1 lid 3 WJB), *Parl. St.* Kamer 2004-05, DOC 51 1467/001, 121; J. PUT en M. ROM, "Toetsing van de nieuwe Jeugdbeschermingswet aan het internationaalrechtelijke kader", *Panopticon*, 2007, afl. 6, (43) 64; S. VANRUMST, "Herstelbemiddeling in de nieuwe Wet op de Jeugdbescherming. De wettelijke verankering van een pretoriaanse praktijk", *TJK* 2006, (291) 295.

<sup>57</sup> S. BERBUTO en D. VAN DOOSSELAERE, "Les offres restauratrices : approche pratique et questions juridiques" in S. BERBUTO, I. DOGNE, J. FIERENS, T. MOREAU en D. VAN DOOSSELAERE (eds.), *Réforme du droit de la jeunesse*, Limal, Anthemis, 2007, (53) 72; J. CHRISTIAENS en E. DUMORTIER, "De hervorming van de jeugdbescherming: tussen pendel- én schijnbewegingen ?" in R. DEFRANCQ (ed.), *Actualisatie Jeugdbescherming-Bijzondere jeugdbijstand*, Gent, Centrum voor de rechten van het kind U.Gent, 2006, (5) 32; J. PUT en M. ROM, "Toetsing van de nieuwe Jeugdbeschermingswet aan het internationaalrechtelijke kader", *Panopticon*, 2007, afl. 6, (43) 65.

<sup>58</sup> UN Committee on the Rights of the Child (CRC) 25 april 2007, General comment No. 10 (2007): Children's Rights in Juvenile Justice, CRC/C/GC/10, (<http://www.refworld.org/docid/4670fca12.html>); J. PUT en M. ROM, "Toetsing van de nieuwe Jeugdbeschermingswet aan het internationaalrechtelijke kader", *Panopticon*, 2007, afl. 6, 65.

<sup>59</sup> J. PUT en M. ROM, "Toetsing van de nieuwe Jeugdbeschermingswet aan het internationaalrechtelijke kader", *Panopticon*, 2007, afl. 6, (43) 65-66.

omschreven feit groot kunnen zijn, als de verschillende partijen niet tot een akkoord komen.<sup>60</sup> Een tweede argument tegen een automatisch verval van strafvordering is het volgende: om ervoor te zorgen dat de jongere echt zelf zijn verantwoordelijkheid opneemt, is het belangrijk dat hij de keuze voor herstelrecht doet vanuit een motivatie om deze verantwoordelijkheid op te nemen. Wanneer men een automatisch verval van strafvordering zou invoeren, is de kans groot dat jongeren instemmen met het herstelrechtelijk aanbod met het oogmerk om de vervolging te vermijden. Hierdoor zou aan het echte doel van het herstel voorbij gegaan worden.<sup>61</sup> Tot slot deelt de meerderheid van de rechtsleer in de vrees van het Grondwettelijk Hof, dat een automatisch verval van strafvordering tot gevolg zou hebben dat het herstelrechtelijk aanbod niet meer gedaan wordt bij zwaardere feiten.<sup>62</sup>

32. Bij het opstellen van het voorstel van ordonnantie is er rekening gehouden met deze discussie. De argumenten tegen het automatisch verval van strafvordering zijn ons inziens sterker dan deze voor het automatisch verval. Daarom wordt de tweede stroming in de rechtsleer en de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof gevolgd en wordt er geen automatisch verval van strafvordering na een geslaagde bemiddeling of hergo ingeschreven in het voorstel van ordonnantie.

### **B. Niveau jeugdrechtbank**

33. Ook op het niveau van de jeugdrechtbank wordt er een prominentere rol gegeven aan het herstelrechtelijk aanbod. Uit onderzoek van de NICC blijkt dat de jeugdrechter onder de Jeugdbeschermingswet slechts in minder dan 3 procent van de gevallen een herstelrechtelijk aanbod deed.<sup>63</sup> Om dit te verbeteren wordt ten eerste een duidelijke hiërarchie in de ordonnantie ingesteld, waarbij een herstelrechtelijk aanbod steeds als eerste mogelijkheid onderzocht dient te

---

<sup>60</sup> S. BERBUTO en D. VAN DOOSSELAERE, “Les offres restauratrices : approche pratique et questions juridiques “ in S. BERBUTO, I. DOGNE, J. FIERENS, T. MOREAU en D. VAN DOOSSELAERE (eds.), *Réforme du droit de la jeunesse*, Limal, Anthemis, 2007, (53) 72; S. VANRUMST, “Herstelbemiddeling in de nieuwe Wet op de Jeugdbescherming. De wettelijke verankering van een pretoriaanse praktijk “, *TJK* 2006, (291) 295.

<sup>61</sup> J. CHRISTIAENS en E. DUMORTIER, “De hervorming van de jeugdbescherming: tussen pendel- én schijnbewegingen ? “ in R. DEFRANCQ (ed.), *Actualisatie Jeugdbescherming- Bijzondere jeugdbijstand*, Gent, Centrum voor de rechten van het kind U.Gent, 2006, (5) 32; H. GEUDENS, “Eerste bedenkingen bij (nieuw) ontwerp van wet van Onkelinx van november 2004 “, *Nieuwsbrief Suggnomè (Forum voor Herstelrecht en Bemiddeling)* 2004, nr. 4, (14) 16-17; S. VANRUMST, “Herstelbemiddeling in de nieuwe Wet op de Jeugdbescherming. De wettelijke verankering van een pretoriaanse praktijk “, *TJK* 2006, (291) 295.

<sup>62</sup> Verslag van de commissie van justitie betreffende het wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming, *Parl. St. Kamer* 2004-05, nr. 1467/012, <http://www.dekamer.be/FLWB/pdf/51/1467/51K1467012.pdf>; S. VANRUMST, “Herstelbemiddeling in de nieuwe Wet op de Jeugdbescherming. De wettelijke verankering van een pretoriaanse praktijk “, *TJK* 2006, (291) 295.

<sup>63</sup> NICC, *Onderzoek naar de beslissingen van jeugdrechters/jeugdrechtbanken in MOF-zaken, eindrapport*, <https://nicc.fgov.be/upload/files/ODcriminologie/protectiondelajeunesse/pratiquesdecisionnellesdistribunauxdelajeunesse/Eindrapport%20NL-32b%2Bbijlage-def.pdf>, 43.



worden. Hieraan wordt ook een motivatieplicht gekoppeld om duidelijk te maken dat de rechter enkel met goede redenen kan besluiten om dit aanbod niet te doen. Om dezelfde redenen als op het parketniveau geldt ook hier dat een geslaagd herstelrechtelijk parcours niet meteen het einde van de procedure inhoudt. Zo wordt de mogelijkheid gecreëerd om zelfs bij een succesvol herstelrechtelijk traject nog bijkomende maatregelen op te leggen. Om niets af te doen aan het herstelrechtelijk aanbod is het wel belangrijk dat de rechter in grote mate rekening houdt met de uitkomst hiervan. Dit is om die reden dan ook verankerd in de wet.

### **C. Bijstand van de advocaat**

#### *1. Jeugdbeschermingswet*

34. Artikel 45quater, §1, vijfde lid van de Jeugdbeschermingswet bepaalt dat de procureur des Konings de betrokkene in kennis moet stellen van zijn recht om raad in te winnen bij zijn advocaat alvorens deel te nemen aan de bemiddeling. Hiernaast moet hij de betrokkene informeren van zijn recht om zich te laten bijstaan door een advocaat op het ogenblik dat het akkoord dat de betrokken personen bereiken wordt vastgelegd.<sup>64</sup>
35. Het recht op bijstand van een advocaat lijkt een evidentie. In artikel 40, 2, b), ii wordt immers het volgende bepaald:
- “ieder kind dat wordt verdacht van of vervolgd wegens het begaan van een strafbaar feit, ten minste de volgende garanties heeft: dat het onverwijld en rechtstreeks in kennis wordt gesteld van de tegen hem of haar ingebrachte beschuldigingen, of indien van toepassing door tussenkomst van zijn of haar ouders of wettige voogd, en dat de juridische of andere passende bijstand krijgt in de voorbereiding en het voeren van zijn of haar verdediging.”*
- Toch is dit in het geval van het herstelrechtelijk aanbod niet zo simpel voor te stellen.<sup>65</sup>

#### *2. Discussie*

36. Uit de parlementaire stukken voorafgaand aan de wet tot wijziging van de Jeugdbeschermingswet wordt duidelijk dat er discussie bestaat omtrent het moment waarop de advocaat tijdens een bemiddelingsprocedure kan tussenkomen. Er wordt vermeld dat de betrokkene op een grondige wijze informatie moet krijgen en dat er in hun belang gehandeld moet worden. Dit kan verzekerd worden door de bijstand van een advocaat. Alvorens de jongere

---

<sup>64</sup> Art. 45quater, §1, vijfde lid Jeugdbeschermingswet; K. CREYF, “Brief herstelbemiddeling minderjarigen “, <https://www.advocaat.be/documenten/ordeexpress/2007/4/brief%20van%20OSBJ%20en%20OVB.pdf>.

<sup>65</sup> E. DUMORTIER en C. ELIAERTS, “Herstellende kinderen en hun rechten “ in X., *Kinderrechtengids*, Gent, Mys en Breesch, 2002, <http://www.vub.ac.be/SCRI/downloads/Eliaerts/Boeken/HerstellendeKinderen.pdf>, 10.

met de bemiddeling toestemt, moet hij voldoende geïnformeerd worden. Daarnaast is het de taak van de advocaat te voorkomen dat jongeren aan de bemiddeling deelnemen omdat ze onder druk staan of omdat ze bang zijn. Indien de jongere volhoudt dat hij onschuldig is, moet hij de kans krijgen voor de rechter te komen.<sup>66</sup>

37. Toch heeft men willen vermijden dat de advocaten alleen aan het woord zijn en dat de inspraak van de jongere tot een minimum beperkt blijft.<sup>67</sup> Uit deze discussie blijkt de vrees voor juridisering. Men staat argwanend tegenover het optreden van advocaten juist omdat zij de onderhandelingen zelf gaan voeren. Dit zou het doel van het herstelrechtelijk aanbod voorbij gaan. De jongere moet immers zelf de kans krijgen oplossingen naar voren te brengen.<sup>68</sup>
38. De vraag rijst of het niet beter zou zijn de advocaat toe te laten tijdens de gehele bemiddelingsprocedure. Op deze manier kan het standpunt van de minderjarige tijdens de gehele procedure gewaarborgd worden. De aanwezigheid van de jeugdadvocaat kan dus als meerwaarde gezien worden.<sup>69</sup>
39. Met betrekking tot deze discussie bepaalt het Grondwettelijke Hof het volgende: “*de bewoordingen van die bepalingen sluiten niet uit dat de betrokkenen worden bijgestaan door een advocaat tijdens de gehele procedure van de bemiddeling*”. Volgens het Grondwettelijke Hof schrijft de wet dus niet voor dat de bijstand van de advocaat beperkt wordt tot het moment alvorens men deelneemt aan de bemiddeling of het herstelgericht groepsoverleg en het moment van het vastleggen van het akkoord.<sup>70</sup> De parlementaire stukken geven dan wel duidelijk de bedoeling van de wetgever weer, namelijk het beperken van de bijstand van de advocaat tijdens

---

<sup>66</sup> Verslag van de commissie van justitie betreffende het wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming, *Parl. St. Kamer* 2004-05, nr. 1467/012, <http://www.dekamer.be/FLWB/pdf/51/1467/51K1467012.pdf>, 112; E. DUMORTIER en C. ELIAERTS, “Herstellende kinderen en hun rechten “ in X., *Kinderrechtengids*, Gent, Mys en Breesch, 2002, <http://www.vub.ac.be/SCRI/downloads/Eliaerts/Boeken/HerstellendeKinderen.pdf>, 10.

<sup>67</sup> Verslag van de commissie van justitie betreffende het wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming, *Parl. St. Kamer* 2004-05, nr. 1467/012, <http://www.dekamer.be/FLWB/pdf/51/1467/51K1467012.pdf>, 113 - 118.

<sup>68</sup> H. ASSELMAN en J. PUT, “Een ongenode gast: de jeugdadvocaat in de buitengerechtelijke jeugdhulp “, *TJK*, 2016, (305) 308; E. DUMORTIER en C. ELIAERTS, “Herstellende kinderen en hun rechten “ in X., *Kinderrechtengids*, Gent, Mys en Breesch, 2002, <http://www.vub.ac.be/SCRI/downloads/Eliaerts/Boeken/HerstellendeKinderen.pdf>, 10.

<sup>69</sup> H. ASSELMAN en J. PUT, “Een ongenode gast: de jeugdadvocaat in de buitengerechtelijke jeugdhulp “, *TJK*, 2016, (305) 308; K. CREYF, “Brief herstelbemiddeling minderjarigen “, <https://www.advocaat.be/documenten/ordeexpress/2007/4/brief%20van%20OSBJ%20en%20OVB.pdf>; E. DUMORTIER en C. ELIAERTS, “Herstellende kinderen en hun rechten “ in X., *Kinderrechtengids*, Gent, Mys en Breesch, 2002, <http://www.vub.ac.be/SCRI/downloads/Eliaerts/Boeken/HerstellendeKinderen.pdf>, 10.

<sup>70</sup> GwH 13 maart 2008, *A.GrwH* 2008, afl. 2, 665, *BS* 14 april 2008, 19886, *Juristenkrant* 2008, afl. 166, 3, *JLMB* 2008, afl. 20, 878, noot A. VERVOIR, *NJW* 2008, afl. 191, 832, noot J. PUT, *RW* 2007-08, afl. 38, 1607, *RW* 2008-09, afl. 4, 143, noot B. DE SMET en *TJK* 2008, afl. 3-4, 233, noot R. DEFRAINCQ, S. VAN RUMST en G. DECOCK; H. ASSELMAN en J. PUT, “Een ongenode gast: de jeugdadvocaat in de buitengerechtelijke jeugdhulp “, *TJK*, 2016, (305) 309.

de bemiddeling, toch zegt het Grondwettelijk Hof dat dit niet kan ingaan tegen de tekst van de wet.<sup>71</sup> Hierin staat namelijk dat de informatieplicht van de procureur des Konings zich beperkt tot het recht op bijstand op het moment alvorens deel te nemen aan de bemiddeling en tot het moment van het vastleggen van het akkoord. Het recht op bijstand zelf is niet beperkt.<sup>72</sup> Volgens het Grondwettelijk Hof kan de jongere dus tijdens de gehele procedure van bemiddeling worden bijgestaan door een advocaat.<sup>73</sup>

### 3. *Voorstel van ordonnantie*

40. Naar aanleiding van dit arrest maakt de ordonnantie in de artikelen 13, § 1 en 23, § 2 geen onderscheid meer tussen de verschillende momenten waarop de advocaat bijstand kan verlenen en raad kan verstrekken en blijft elke mogelijkheid behouden. Het gevolg hiervan is dat de advocaat tijdens de gehele procedure en op elk ogenblik aanwezig mag zijn en bijstand kan verlenen.
41. Dit kan een controversiële beslissing zijn omdat er nog steeds discussie bestaat over de rol van de advocaat binnen het herstelrechtelijk aanbod. Sommigen zijn van mening dat de aanwezigheid van een advocaat het verloop van het herstelrechtelijk aanbod kan bemoeilijken omdat de jongere hierdoor minder inspraak zou hebben. De keuze om de advocaat wel toe te laten tijdens de gehele procedure is gebaseerd op het vertrouwen in de deskundigheid van de jeugdrechtsadvocaat. Aangezien deze personen specifieke opleidingen genoten hebben en het herstelrechtelijk aanbod anders georganiseerd is dan de procedure voor de jeugdrechter, zouden de advocaten zich ook moeten kunnen aanpassen aan deze rol.

## §4. **Geschreven project**

### *A. Jeugdbeschermingswet*

42. Naast een gebrek in rechtszekerheid en de mogelijkheid tot verbetering op vlak van herstelrechtelijk aanbod toonde het onderzoek aan dat er extreem weinig gebruik gemaakt wordt van het geschreven project.<sup>74</sup> Door de wet van 2006 werd artikel 37, § 2ter van de Jeugdbeschermingswet ingevoegd dat bepaalt dat de jongere aan de rechtbank een geschreven

---

<sup>71</sup> H. ASSELMAN en J. PUT, “Een ongenode gast: de jeugdadvoaat in de buitengerechtelijke jeugdhulp“, *TJK* 2016, (305) 309.

<sup>72</sup> Art. 45quater, § 1, lid 5 Jeugdbeschermingswet.

<sup>73</sup> H. ASSELMAN en J. PUT, “Een ongenode gast: de jeugdadvoaat in de buitengerechtelijke jeugdhulp“, *TJK*, 2016, (305) 309.

<sup>74</sup> NICC, *Onderzoek naar de beslissingen van jeugdrechters/jeugdrechtbanken in MOF-zaken, eindrapport*, <https://nicc.fgov.be/upload/files/ODcriminologie/protectiondelajeunesse/pratiquesdecisionnellesdestribunauxdelajeunesse/Eindrapport%20NL-32b%2Bbijlage-def.pdf>, 43.

project kan voorleggen welk uiterlijk op de dag van de terechtzitting ingediend moet worden.<sup>75</sup> Dit geschreven project bevat bepaalde verbintenissen die de jongere zelf opneemt. Van de verbintenissen die de jongeren kan opnemen, zijn voorbeelden opgelijst in de wet. Zo kan de jongere zijn of haar excuses aanbieden, de schade herstellen, deelnemen aan een herstelrechtelijk aanbod, deelnemen aan een programma dat ontworpen is om de jongere terug naar school te laten gaan, deelnemen aan activiteiten in het kader van een leer- en opleidingsproject, een ambulante behandeling volgen en/of zich aanbieden bij de dienst voor jeugdhulpverlening. Deze lijst is niet limitatief.<sup>76</sup>

43. Indien de jongere het project op tijd indient, beoordeelt de rechtbank de opportuniteit van het project. De jeugdrechtbank kan het volledige project bekijken en hoeft zich dus niet te beperken tot een toets aan de openbare orde. Dit wil zeggen dat zij het project kan afwijzen als zij het niet opportuun acht. Als zij het project wel goedkeurt, belast ze de sociale dienst met het toezicht op de uitvoering van dit project. Deze dienst moet dan binnen drie maanden een bondig verslag naar de jeugdrechtbank sturen over de uitvoering van het geschreven project. Als het project niet of onvoldoende uitgevoerd is, kan de jeugdrechtbank tijdens een latere zitting andere maatregelen opleggen. Indien de jongere het project naar behoren uitvoert kan de jeugdrechtbank volgens de Jeugdbeschermingswet geen andere maatregelen opleggen.<sup>77</sup>
44. De wet stelt dat het project bij de rechtbank moet ingediend worden uiterlijk op de dag van de terechtzitting. Dit vertelt ons meer over de fase waarin het geschreven project gehanteerd kan worden. De wet gebruikt namelijk de term ‘jeugdrechtbank’ wat impliceert dat het hier over de fase ten gronde gaat. Een arrest van het Hof van Beroep in Antwerpen bepaalt dat het geschreven project enkel op de zitting ten gronde behandeld en eventueel goedgekeurd kan worden, maar dat de jongere een geschreven project al eerder kan voorleggen. Dit geschreven project zal dan niet in de voorlopige fase goedgekeurd kunnen worden, maar de rechter kan dan bij het nemen van voorlopige maatregelen wel rekening houden met de voorgestelde verbintenissen.<sup>78</sup>

---

<sup>75</sup> Art. 37, §2ter Jeugdbeschermingswet.

<sup>76</sup> MvT, *Parl.St.* Kamer 2004-05, nr. 1467/1, 34; B. DE SMET, “Geschreven project van maatregelen van opvoeding “ in A. VANDEPLAS en P. ARNOU (eds.), *Strafrecht en strafvordering: commentaar met overzicht van rechtspraak en rechtsleer*, Antwerpen, Kluwer, 2015, (9) 10; S. HESPEL en J. PUT, *Jeugdsanctierecht voorgesteld*, Gent, Larcier, 2014, 71; J. PUT, *Handboek Jeugdbeschermingsrecht*, Brugge, Die Keure, 2015, 235.

<sup>77</sup> Art. 37, §2ter Jeugdbeschermingswet; MvT, *Parl.St.* Kamer 2004-05, nr. 1467/1, 34; J. PUT, *Handboek Jeugdbeschermingsrecht*, Brugge, Die Keure, 2015, 235-236.

<sup>78</sup> Antwerpen 15 november 2007, *TJK* 2009, 63; G. DECOCK, “Het verbintenissenproject in de nieuwe Jeugdwet “ (noot onder Antwerpen 15 november 2007), *TJK* 2009, (63) 64; B. DE SMET, “Geschreven project van maatregelen

45. Het geschreven project dient, volgens de memorie van toelichting van de Jeugdbeschermingswet, om de jongere bewuster te maken van zijn eigen verantwoordelijkheid. Dit komt omdat de jongere zelf een oplossing zoekt voor zijn gedrag en nadenkt welke maatregelen voor hem nuttig of noodzakelijk zouden kunnen zijn.<sup>79</sup> Daarnaast is het geschreven project ook een goed alternatief voor het herstelrechtelijk aanbod wanneer de slachtoffers van het als misdrijf omschreven feit hun medewerking weigeren of ze gewoonweg niet gekend zijn. In dat geval is het herstelrechtelijk aanbod uitgesloten, maar kan de jongere via het geschreven project zelf zijn verantwoordelijkheid wel opnemen.<sup>80</sup>
46. Het geschreven project zoals vastgelegd in de Jeugdbeschermingswet stond nog niet helemaal op punt. Het project is op dit moment namelijk nog te weinig gekend en omkaderd.<sup>81</sup> Uit een onderzoek van het NICC blijkt dat het geschreven project slechts in minder dan 0,25% van de gevallen toegepast wordt. Zij leggen de verklaring bij het feit dat de minderjarige het project zelf moet voorstellen, wat zij vaak niet doen en dat wanneer ze dan toch een voorstel doen, deze voorstellen meestal niet goed omkaderd zijn.<sup>82</sup> Dit kan enerzijds te maken hebben met dat jongeren niet genoeg geïnformeerd zijn over de mogelijkheid om een geschreven project in te dienen en anderzijds dat de jeugdrechtbank het geschreven project enkel kan goedkeuren of afkeuren, maar niet kan wijzigen of kan aanvullen met eigen maatregelen. In het geval dat het geschreven project niet toereikend is, zal de rechter dus sneller geneigd zijn om het af te keuren.<sup>83</sup>

---

van opvoeding “ in A. VANDEPLAS en P. ARNOU (eds.), *Strafrecht en strafvordering: commentaar met overzicht van rechtspraak en rechtsleer*, Antwerpen, Kluwer, 2015, (9) 12.

<sup>79</sup> MvT, *Parl.St.* Kamer 2004-05, nr. 1467/1, 13 en 34; G. DECOCK, “Het verbintenissenproject in de nieuwe Jeugdwet “ (noot onder Antwerpen 15 november 2007), *TJK* 2009, (63) 64; E. GOEDSEELS, “Constructief sanctioneren met maximale kansen voor een herstelrechtelijk aanbod “ in G. DECOCK en J. PUT (eds.), *Jeugdsanctierecht gewikt en gewogen*, Gent, Larcier, 2012, (55) 75; J. PUT, *Handboek Jeugdbeschermingsrecht*, Brugge, Die Keure, 2015, 236; E. VAN DER MUSSELE, “De gewijzigde positie van de advocaat “ in J. PUT en M. ROM (eds.), *Het nieuwe jeugdrecht*, Gent, Larcier, 2007, (273) 281.

<sup>80</sup> B. DE SMET, “De positie van het slachtoffer “ in J. PUT en R. ROM (eds.), *Het nieuwe jeugdrecht*, Gent, Larcier, 2007, (235) 238; S. HESPEL en J. PUT, *Jeugdsanctierecht voorgesteld*, Gent, Larcier, 2014, 71-72.

<sup>81</sup> S. HESPEL en J. PUT, *Jeugdsanctierecht voorgesteld*, Gent, Larcier, 2014, 71-72; E. VAN DER MUSSELE, “De gewijzigde positie van de advocaat “ in J. PUT en M. ROM (eds.), *Het nieuwe jeugdrecht*, Gent, Larcier, 2007, (273) 281.

<sup>82</sup> S. HESPEL en J. PUT, *Jeugdsanctierecht voorgesteld*, Gent, Larcier, 2014, 70; NICC, *Onderzoek naar de beslissingen van jeugdrechters/jeugdrechtbanken in MOF-zaken, eindrapport*, <https://nicc.fgov.be/upload/files/ODcriminologie/protectiondelajeunesse/pratiquesdecisionnellesdestribunauxdelajeunesse/Eindrapport%20NL-32b%2Bbijlage-def.pdf>, 43-44.

<sup>83</sup> S. HESPEL en J. PUT, *Jeugdsanctierecht voorgesteld*, Gent, Larcier, 2014, 71-72; E. VAN DER MUSSELE, “De gewijzigde positie van de advocaat “ in J. PUT en M. ROM (eds.), *Het nieuwe jeugdrecht*, Gent, Larcier, 2007, (273) 281.

## ***B. Voorstel van ordonnantie***

47. Het voorstel van ordonnantie komt aan voorgaande problemen tegemoet. Ten eerste werd in artikel 27 toegevoegd dat de jeugdrechtbank al vanaf het eerste contact met de jongere, deze op de hoogte kan brengen van wat een geschreven project inhoudt. Op deze manier wordt de jongere vroegtijdig op de hoogte gebracht en heeft hij of zij de kans om op tijd aan zijn project te beginnen schrijven.
48. Ten tweede werd in artikel 28 de rechtspraak van het hof van beroep in Antwerpen vastgelegd in de wet, namelijk dat de jongere het geschreven project al voor de dag van de terechtzitting kan indienen. Op deze manier kan de jeugdrechtbank rekening houden met het geschreven project bij het nemen van voorlopige maatregelen. Daarnaast is het ook de bedoeling dat de jeugdrechter de jongere nog kan bijsturen wanneer deze verbintenissen opneemt die niet opportuun zijn. Daarom kan de jeugdrechter de jongere voor de zitting op bespreking laten komen om het geschreven project bij te schaven voor de terechtzitting.
49. Ten derde werd de mogelijkheid toegevoegd voor de rechtbank om het geschreven project aan te vullen met eigen maatregelen. Dit gebeurde naar analogie met het herstelrechtelijk aanbod. Op deze manier kan het geschreven project ook toegepast worden wanneer er ernstigere maatregelen vereist zijn dan de verbintenissen die de jongere zelf kan nemen. Dit heeft als gevolg dat het geschreven project ook mogelijk is bij zwaardere misdrijven. In de nieuwe ordonnantie wordt namelijk veel belang gehecht aan de mogelijkheid om de jongere zelf zijn verantwoordelijkheid te doen opnemen, wat zowel het herstelrechtelijk aanbod als het geschreven project bewerkstelligen. Het is wel nog steeds van belang dat het geschreven project een volwaardige plaats behoudt en dat de rechter hier dus verplicht rekening mee moet houden. Daarom is in de ordonnantie vastgelegd dat eens het geschreven project opgesteld en uitgevoerd is, de rechter de verplichting heeft om hier rekening mee te houden, naar analogie met het herstelrechtelijk aanbod.
50. Ten vierde moet de jeugdrechtbank onder de nieuwe ordonnantie op voorhand vastleggen welke maatregelen hij kan toepassen indien het geschreven project niet naar behoren uitgevoerd wordt. De jeugdrechter heeft hier, binnen de grenzen van de andere bepalingen, de vrije keuze welke maatregelen dit kunnen zijn. Door deze op voorhand vast te leggen, kent de jongere echter de gevolgen van zijn daden, wat bijdraagt aan het opnemen van zijn eigen verantwoordelijkheid en rechtszekerheid in de hand werkt. Dit is van belang aangezien rechtsonzekerheid een

problematiek is die soms samen gaat met de flexibiliteit van het jeugddelinquentierecht.<sup>84</sup> Tot slot stelt het voorstel tot ordonnantie in artikel 21 ook een hiërarchie in tussen de mogelijke reacties van de rechter op het als misdrijf omschreven feit. Hierin wordt namelijk bepaald dat de jeugdrechter enkel kan overgaan tot het opleggen van maatregelen als zij het herstelrechtelijk aanbod en het geschreven project niet geschikt acht. In de Jeugdbeschermingswet bestond er al een voorkeurprincipe voor het geschreven project, maar dit principe is nu ook in de ordonnantie zelf verduidelijkt.<sup>85</sup>

## §5. Factoren die jeugddelinquentie in de hand werken

51. Een vierde punt dat onderzocht werd, is welke factoren nu juist jeugddelinquentie in de hand werken. Dit werd aan de hand van cijfergegevens nagegaan.<sup>86</sup> Hieruit bleek dat een negatieve schoolbeleving en een ongestructureerde vrijetijdsbesteding de kans op delinquentie bij jongeren vergroot.<sup>87</sup> Om hieraan tegemoet te komen werden bij de maatregelen van begeleiding en omkadering mogelijkheden toegevoegd die een constructievere tijdsbesteding in de hand moeten werken. Daarnaast moeten die ervoor zorgen dat de jongeren naar school blijven gaan. Ook bij het geschreven project is het daarom mogelijk om op te nemen dat men zal deelnemen aan een programma gericht op de herintegratie in het schoolleven. Tot slot zijn geregeld naar school gaan en participeren in bepaalde vrijetijdsbestedingen ook mogelijke voorwaarden die de rechter kan opleggen om de jongere in de leefomgeving te behouden.

## §6. Gendergelijkheid

52. Tot slot is voor deze ordonnantie de bewuste keuze gemaakt om het vrouwelijke voornaamwoord ‘zij’ te gebruiken wanneer er naar de jeugdrechter verwezen wordt. Beide voornaamwoorden zijn mogelijk, maar het woord ‘zij’ biedt een verfrissend alternatief voor het mannelijke voornaamwoord, wat voornamelijk in wetgevende bronnen gehanteerd wordt.

---

<sup>84</sup> C. ELIAERTS, “De toekomst van het jeugdbeschermingssysteem (bis). Naar een jeugdsanctierecht in lijn met internationale normen”, *T. Strafr.* 2013, (214) 220; S. HESPEL en J. PUT, *Jeugdsanctierecht voorgesteld*, Gent, Larcier, 2014, 74.

<sup>85</sup> B. DE SMET, “Geschreven project van maatregelen van opvoeding” in A. VANDEPLAS en P. ARNOU (eds.), *Strafrecht en strafvordering: commentaar met overzicht van rechtspraak en rechtsleer*, Antwerpen, Kluwer, 2015, (9) 14; E. VAN DER MUSSELE, “De gewijzigde positie van de advocaat” in J. PUT en M. ROM (eds.), *Het nieuwe jeugdrecht*, Gent, Larcier, 2007, (273) 282.

<sup>86</sup> V. MAHIEU, I. RAVIER en C. VANNESTE, *naar een beeld van de gegevens aangaande geregistreerde jeugddelinquentie in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest*, [www.nicc.fgov.be/criminologie/publicaties](http://www.nicc.fgov.be/criminologie/publicaties).

<sup>87</sup> H. OP DE BEECK en J. PUT, “Jongerengeweld in Brussel. Op zoek naar een contextuele verklaring” in N. VETTENBURG, M. ELCHARDUS en J. PUT (eds.), *Jong in Brussel, bevindingen uit de Jop-monitor Brussel*, Leuven, Acco, 2011, 329-344.

## AFDELING IV. UITHANDENGEVING

### §1. De figuur van de uithandengeving

53. De jeugdwet van 8 april 1965 gaat uit van het idee dat als een minderjarige een als misdrijf omschreven feit pleegt, hij normalerwijze buiten het volwassenstrafrecht valt en stelt daarom het jeugdrecht van toepassing. De jongere krijgt dan, indien nodig, een maatregel van bewaring, behoeding en opvoeding opgelegd. Hij wordt immers geacht geen schuld te hebben aan zijn daden. Echter, soms kan de betrokkene uit handen worden gegeven. Dit wil zeggen dat hij toch volgens het gewone strafrecht berecht zal worden.<sup>88</sup>
54. De figuur van de uithandengeving is terug te vinden in artikel 57bis van de Jeugdbeschermingswet. Ze ontstond in 1965. De uithandengeving kan enkel toegepast worden op vordering van het openbaar ministerie als de jongere het als misdrijf omschreven feit gepleegd heeft op het ogenblik dat hij de leeftijd van 16 of 17 jaar bereikt heeft. De leeftijd ten tijde van de berechting speelt geen rol.<sup>89</sup> De wetgever heeft de uithandengeving enkel van toepassing willen verklaren voor jongeren waarvoor een jeugddelinquentiemaatregel geen zin meer heeft. De jeugdrechtbank beslist tot uithandengeving indien ze vindt dat een maatregel van bewaring, behoeding of opvoeding niet geschikt is. Zo wordt de jongere vervroegd verantwoordelijk gesteld voor zijn daden. Hieruit blijkt ook dat de uithandengeving moet dienen als een *ultimum remedium*. Indien de jeugdrechtbank van oordeel is dat

---

<sup>88</sup> E. DEMEY, *De minderjarige en het gerecht*, Kortrijk, INNI Publishers, 2014, 115; B. DE SMET, *Jeugdbeschermingsrecht in hoofdlijnen*, Antwerpen, Intersentia, 2010, 331; E. DEWULF, “Uithandengeving in het Belgisch recht: een aantasting van de rechtszekerheid en de duidelijkheid?“, onuitg. masterproef Rechten Universiteit Gent, 2012, [http://lib.ugent.be/fulltxt/RUG01/001/891/987/RUG01-001891987\\_2012\\_0001\\_AC.pdf](http://lib.ugent.be/fulltxt/RUG01/001/891/987/RUG01-001891987_2012_0001_AC.pdf), 22; S. HESPEL, noot onder Gent 26 februari 2014, *TJK* 2014, 215; J. PUT, *Handboek Jeugdbeschermingsrecht*, Brugge, Die Keure, 2015, 288; R. VERSTRAETEN, S. DE DECKER en T. VAN HOOGENBEMT, “De strafrechtelijke gevolgen van de uithandengeving en de behandeling van de zaak door de bijzondere kamers van de jeugdrechtbank en door het hof van assisen“, *NC* 2008, (147) 154.

<sup>89</sup> Cass. 11 juni 2013, *TJK* 2013, 296, noot S. HESPEL; Gent 26 februari 2014, *TJK* 2014, 213, noot S. HESPEL; B. BROUWERS., “Jeugdsanctierecht in Europa: is uithandengeving een evidentie?“, *Jura Falc.* 2007-2008, <https://www.law.kuleuven.be/jura/art/44n1/brouwers.html>; E. DEMEY, *De minderjarige en het gerecht*, Kortrijk, INNI Publishers, 2014, 115-116; B. DE SMET, noot onder Cass. 20 april 2011, *RW* 2011, 1766-1767; E. DEWULF, “Uithandengeving in het Belgisch recht: een aantasting van de rechtszekerheid en de duidelijkheid?“, onuitg. masterproef Rechten Universiteit Gent, 2012, [http://lib.ugent.be/fulltxt/RUG01/001/891/987/RUG01-001891987\\_2012\\_0001\\_AC.pdf](http://lib.ugent.be/fulltxt/RUG01/001/891/987/RUG01-001891987_2012_0001_AC.pdf), 14 en 20; J. PUT, *Handboek Jeugdbeschermingsrecht*, Brugge, Die Keure, 2015, 289; K. VAN NIEUWENHOVE, “Kritische evaluatie van de uithandengeving in jeugdzaken“, onuitg. masterproef Criminologische wetenschappen Universiteit Gent, 2010, [http://lib.ugent.be/fulltxt/RUG01/001/458/104/RUG01-001458104\\_2011\\_0001\\_AC.pdf](http://lib.ugent.be/fulltxt/RUG01/001/458/104/RUG01-001458104_2011_0001_AC.pdf), 16; R. VERSTRAETEN, “Recente ontwikkelingen in het strafprocesrecht.“, *Themis* 2006, (57) 60.



jeugddelinquentiemaatregelen, zoals plaatsing, alsnog toereikend kunnen zijn, moet zij deze opleggen en kan niet tot uithandengeving worden besloten.<sup>90</sup>

55. Hiernaast legt de wet nog twee voorwaarden op. De eerste voorwaarde houdt in dat de betrokkene in het verleden reeds een jeugddelinquentiemaatregel heeft opgelegd gekregen. Ten tweede kan een uithandengeving worden opgelegd indien de betrokkene feiten beschreven in de artikelen 373, 375, 393 tot 397, 400, 401, 417ter-quater, 471 tot 475 Sw. heeft gepleegd of indien hij een poging tot feiten als beschreven in artikelen 393 tot 397 Sw. heeft gedaan. Deze twee voorwaarden zijn niet cumulatief.<sup>91</sup>
56. Tot uithandengeving wordt steeds beslist uitgaande van de persoonlijkheid, de maturiteitsgraad en de omgeving van de betrokkene. De frequentie, de aard en de ernst van de feiten spelen dus niet de doorslaggevende rol. Wel kan de jeugdrechtbank steunen op de ernst, aard en frequentie van deze feiten bij het beoordelen van de persoonlijkheid van de betrokkene. De jeugdrechtbank beoordeelt de persoonlijkheid van de betrokkene op het moment van de uitspraak.<sup>92</sup>

## §2. Procedure

57. Het openbaar ministerie vordert de uithandengeving binnen de 30 dagen na het ontvangen van het dossier bij de jeugdrechtbank. Dit kan zelfs indien het onderzoek nog niet is afgerond omdat de uithandengeving op de persoonlijkheid van de betrokkene gebaseerd wordt.<sup>93</sup> Het debat over de uithandengeving wordt door de jeugdrechtbank behandeld op de eerste terechtzitting. Er wordt niet over de grond van de zaak gedebatteerd. Tijdens dit debat zijn enkel het openbaar

---

<sup>90</sup> E. DEWULF, “Uithandengeving in het Belgisch recht: een aantasting van de rechtszekerheid en de duidelijkheid?“, onuitg. masterproef Rechten Universiteit Gent, 2012, [http://lib.ugent.be/fulltxt/RUG01/001/891/987/RUG01-001891987\\_2012\\_0001\\_AC.pdf](http://lib.ugent.be/fulltxt/RUG01/001/891/987/RUG01-001891987_2012_0001_AC.pdf), 18; J. PUT, *Handboek Jeugdbeschermingsrecht*, Brugge, Die Keure, 2015, 290; R. VERSTRAETEN, “Recente ontwikkelingen in het strafprocesrecht.“, *Themis* 2006, (57) 60.

<sup>91</sup> Cass. 11 juni 2013, *TJK* 2013, 296, noot S. HESPEL; E. DEMEY, *De minderjarige en het gerecht*, Kortrijk, INNI Publishers, 2014, 119; B. DE SMET, *Jeugdbeschermingsrecht in hoofdlijnen*, Antwerpen, Intersentia, 2010, 332; J. PUT, *Handboek Jeugdbeschermingsrecht*, Brugge, Die Keure, 2015, 290; E. DEMEY, *De minderjarige en het gerecht*, Kortrijk, INNI Publishers, 2014, 119; R. VERSTRAETEN, “Recente ontwikkelingen in het strafprocesrecht.“, *Themis* 2006, (57) 60-61; R. VERSTRAETEN, S. DE DECKER en T. VAN HOOGENBEMT, “De strafrechtelijke gevolgen van de uithandengeving en de behandeling van de zaak door de bijzondere kamers van de jeugdrechtbank en door het hof van assisen“, *NC* 2008, (147) 147.

<sup>92</sup> B. BROUWERS, “Jeugdsanctierecht in Europa: is uithandengeving een evidentie?“, *Jura Falc.* 2007-2008, <https://www.law.kuleuven.be/jura/art/44n1/brouwers.html>; E. DEMEY, *De minderjarige en het gerecht*, Kortrijk, INNI Publishers, 2014, 116; B. DE SMET, *Jeugdbeschermingsrecht in hoofdlijnen*, Antwerpen, Intersentia, 2010, 332; E. DEWULF, “Uithandengeving in het Belgisch recht: een aantasting van de rechtszekerheid en de duidelijkheid?“, onuitg. masterproef Rechten Universiteit Gent, 2012, [http://lib.ugent.be/fulltxt/RUG01/001/891/987/RUG01-001891987\\_2012\\_0001\\_AC.pdf](http://lib.ugent.be/fulltxt/RUG01/001/891/987/RUG01-001891987_2012_0001_AC.pdf), 19-20; S. HESPEL, “Leeftijdsgrenzen in de jeugdbeschermingswet: doorslaggevende factor bij uithandengeving?“, *TJK* 2014, (215) 215; J. PUT, *Handboek Jeugdbeschermingsrecht*, Brugge, Die Keure, 2015, 290-291.

<sup>93</sup> J. PUT, *Handboek Jeugdbeschermingsrecht*, Brugge, Die Keure, 2015, 289.

ministerie, de betrokkene en zijn ouders aanwezig. De benadeelde wordt niet opgeroepen aangezien ze hier geen belang heeft.<sup>94</sup>

58. Binnen de 30 dagen na de terechtzitting doet de jeugdrechtbank uitspraak. De uitspraak betreft een bevoegdheidskwestie en bepaalt welk gerecht bevoegd is voor de behandeling van de zaak ten gronde. Hiernaast moet de jeugdrechtbank zich ook buigen over procedurele kwesties.<sup>95</sup> Hieronder vallen gronden van verval van de strafvordering. De jeugdrechtbank heeft dus in deze fase van de procedure reeds de bevoegdheid de strafvordering onontvankelijk te verklaren. Dit kan ernstige gevolgen hebben voor de benadeelde die in deze fase van het geschil niet deelneemt aan het debat.<sup>96</sup>

### §3. Gevolgen

59. Vanaf het ogenblik dat de jeugdrechtbank tot uithandengeving besloten heeft, wordt het dossier van de jongere opnieuw naar het openbaar ministerie gestuurd. Door de uithandengeving zal de jongere niet meer onder het jeugdrecht vallen, maar is het gemene strafrecht van toepassing. De beslissing van de uithandengeving zorgt er ook voor dat de jeugdrechtbank voor de misdrijven waarvoor de uithandengeving werd uitgesproken niet meer bevoegd is. De jeugdrechtbank kan zich hier niet meer over uitspreken en de strafrechter kan de betrokkene niet terugsturen naar de jeugdrechtbank als ze van oordeel is dat een jeugdrechtmaatregel nog mogelijk is. Na deze beslissing eindigt de procedure voor de jeugdrechtbank en komt meteen ook een einde aan de jeugdrechtmaatregelen genomen voor de beslissing tot uithandengeving.<sup>97</sup>
60. Het openbaar ministerie behoudt steeds haar vorderingsmonopolie en kan vanaf dat moment beslissen de jongere te dagvaarden. Indien het openbaar ministerie beslist de jongere te dagvaarden voor de rechtbank, komt de jongere in een bijzondere kamer van de jeugdrechtbank

---

<sup>94</sup> S. GEBRUERS, “Een apart jeugdsanctierecht, beter dan een voortdurend bekritiseerde en gewijzigde uithandengeving?“, onuitg. masterproef Rechten KULeuven, 2010, [http://depot.lias.be/delivery/DeliveryManagerServlet?dps\\_pid=IE789896](http://depot.lias.be/delivery/DeliveryManagerServlet?dps_pid=IE789896), 58; J. PUT, *Handboek Jeugdbeschermingsrecht*, Brugge, Die Keure, 2015, 294.

<sup>95</sup> B. DE SMET, “Het nieuwe jeugdrecht gewikt en gewogen door het Grondwettelijk Hof“, *RW* 2008, (130) 135; S. GEBRUERS, “Een apart jeugdsanctierecht, beter dan een voortdurend bekritiseerde en gewijzigde uithandengeving?“, onuitg. masterproef Rechten KULeuven, 2010, [http://depot.lias.be/delivery/DeliveryManagerServlet?dps\\_pid=IE789896](http://depot.lias.be/delivery/DeliveryManagerServlet?dps_pid=IE789896), 58; J. PUT, *Handboek Jeugdbeschermingsrecht*, Brugge, Die Keure, 2015, 294.

<sup>96</sup> B. DE SMET, noot onder Cass. 20 april 2011, *RW* 2011, 1766-1767; J. PUT, *Handboek Jeugdbeschermingsrecht*, Brugge, Die Keure, 2015, 294.

<sup>97</sup> E. DEMEY, *De minderjarige en het gerecht*, Kortrijk, INNI Publishers, 2014, 126; S. GEBRUERS, “Een apart jeugdsanctierecht, beter dan een voortdurend bekritiseerde en gewijzigde uithandengeving?“, onuitg. masterproef Rechten KULeuven, 2010, [http://depot.lias.be/delivery/DeliveryManagerServlet?dps\\_pid=IE789896](http://depot.lias.be/delivery/DeliveryManagerServlet?dps_pid=IE789896), 58.

terecht waar men het gemene strafrecht zal toepassen.<sup>98</sup> Voor de wet 5 februari 2016 tot wijziging van het strafrecht en de strafvordering en houdende diverse bepalingen inzake justitie werd de jongere voor het hof van assisen gebracht indien hij een niet-correctionaliseerbare misdaad had gepleegd. Na de wet 5 februari 2016 tot wijziging van het strafrecht en de strafvordering en houdende diverse bepalingen inzake justitie is het zo dat elke misdaad correctionaliseerbaar is. De jongere wordt nu dus steeds berecht in een bijzondere kamer van de jeugdrechtbank. Deze bijzondere kamers worden steeds voorgezeten door één rechter.<sup>99</sup>

61. De dagvaarding is niet de enige mogelijkheid die het openbaar ministerie geniet. Binnen het gemene strafrecht beschikt het openbaar ministerie over een reeks mogelijkheden die ook na uithandengeving kunnen worden toegepast. Hieronder vallen: de seponering, de bemiddeling, de minnelijke schikking, het vorderen van het gerechtelijk onderzoek en de pretoriaanse probatie. Na verzending van het dossier is het openbaar ministerie dus niet verplicht te dagvaarden.<sup>100</sup> Hiernaast kan het openbaar ministerie beslissen de betrokkene voor de onderzoeksrechter te brengen om het gerechtelijk onderzoek te starten. In deze situatie is de wet Voorlopige Hechtenis van toepassing en loopt de termijn van 24 uur voor het uitvaardigen van een aanhoudingsbevel.<sup>101</sup>

#### §4. Uithandengeving als vangnet

62. De betrokkene wordt dus onder het gemene strafrecht berecht. Dit wil zeggen dat hij berecht wordt zoals een volwassene. De schuld van de jongere zal beoordeeld worden en een straf wordt opgelegd naargelang de feiten en de schuld bewezen zijn. Aangezien de jongere niet meer onder

---

<sup>98</sup> Antwerpen 27 maart 1997, *RW* 1998, 156, noot A. VANDEPLAS; E. DEMEY, *De minderjarige en het gerecht*, Kortrijk, INNI Publishers, 2014, 127; B. DE SMET, noot onder Cass. 20 april 2011, *RW* 2011, 1766-1767; E. DEWULF, "Uithandengeving in het Belgisch recht: een aantasting van de rechtszekerheid en de duidelijkheid?", onuitg. masterproef Rechten Universiteit Gent, 2012, [http://lib.ugent.be/fulltxt/RUG01/001/891/987/RUG01-001891987\\_2012\\_0001\\_AC.pdf](http://lib.ugent.be/fulltxt/RUG01/001/891/987/RUG01-001891987_2012_0001_AC.pdf), 26-27; S. GEBRUERS, "Een apart jeugdsanctierecht, beter dan een voortdurend bekritiseerde en gewijzigde uithandengeving?", onuitg. masterproef Rechten KULeuven, 2010, [http://depot.lias.be/delivery/DeliveryManagerServlet?dps\\_pid=IE789896](http://depot.lias.be/delivery/DeliveryManagerServlet?dps_pid=IE789896), 59; J. PUT, *Handboek Jeugdbeschermingsrecht*, Brugge, Die Keure, 2015, 296; R. VERSTRAETEN, "Recente ontwikkelingen in het strafprocesrecht.", *Themis* 2006, (57) 62.

<sup>99</sup> Art. 121-123 wet 5 februari 2016 tot wijziging van het strafrecht en de strafvordering en houdende diverse bepalingen inzake justitie, *BS* 19 februari 2016; B. DE SMET, "Verdwijnt het Hof van Assisen voor minderjarigen?", *T. Strafr.* 2016, (388) 388.

<sup>100</sup> S. GEBRUERS, "Een apart jeugdsanctierecht, beter dan een voortdurend bekritiseerde en gewijzigde uithandengeving?", onuitg. masterproef Rechten KULeuven, 2010, [http://depot.lias.be/delivery/DeliveryManagerServlet?dps\\_pid=IE789896](http://depot.lias.be/delivery/DeliveryManagerServlet?dps_pid=IE789896), 59; J. PUT, *Handboek Jeugdbeschermingsrecht*, Brugge, Die Keure, 2015, 296.

<sup>101</sup> E. DEWULF, "Uithandengeving in het Belgisch recht: een aantasting van de rechtszekerheid en de duidelijkheid?", onuitg. masterproef Rechten Universiteit Gent, 2012, [http://lib.ugent.be/fulltxt/RUG01/001/891/987/RUG01-001891987\\_2012\\_0001\\_AC.pdf](http://lib.ugent.be/fulltxt/RUG01/001/891/987/RUG01-001891987_2012_0001_AC.pdf), 28; S. GEBRUERS, "Een apart jeugdsanctierecht, beter dan een voortdurend bekritiseerde en gewijzigde uithandengeving?", onuitg. masterproef Rechten KULeuven, 2010, [http://depot.lias.be/delivery/DeliveryManagerServlet?dps\\_pid=IE789896](http://depot.lias.be/delivery/DeliveryManagerServlet?dps_pid=IE789896), 61.

het jeugdrecht valt, zal door de strafrechter geen maatregel van bewaring, behoeding en opvoeding worden opgelegd, maar kan de jongere eenzelfde straf krijgen als een volwassene.<sup>102</sup> Wel kan rekening gehouden worden met de leeftijd van de jongere bij de straftoemeting. Hij kan immers niet levenslang worden opgesloten.<sup>103</sup>

63. De grondreden voor het invoeren van de uithandengeving in 1965 was het voorzien in een compensatiemechanisme voor het verhogen van de leeftijd van strafrechtelijke verantwoordelijkheid naar 18 jaar. Op deze manier kon een compromis gemaakt worden met betrekking tot jongeren die vroegtijdig rijp waren en waarvoor jeugdmaatregelen niet adequaat bleken. De uithandengeving moet het huidige jeugdbeschermingsrecht in stand houden omdat men geen strafrechtelijke verantwoordelijkheid voor minderjarigen aanvaardt en omdat de leeftijdsgrenzen met betrekking tot deze strafrechtelijke verantwoordelijkheid vaststaan in het Belgische jeugdbeschermingsrecht.<sup>104</sup>
64. Hier komt bij dat de uithandengeving een grote symbolische waarde kent. Voor velen biedt het mechanisme van de uithandengeving een oplossing voor de moeilijkste minderjarigen. Dit laat toe hen te berechten onder het gemene strafrecht omdat het jeugdbeschermingsrecht geen adequate oplossing biedt. Voor bepaalde minderjarigen is het nodig hen toch strafrechtelijke verantwoordelijkheid te geven.<sup>105</sup> De uithandengeving kan dan ook gezien worden als een middel om de minderjarige bewust te maken van zijn handelen en de gevolgen ervan. Zo zou de minderjarige sneller beseffen wat het gewicht is van zijn handelingen als hij onder het gewone strafrecht berecht wordt.<sup>106</sup>

---

<sup>102</sup> E. DEMEY, *De minderjarige en het gerecht*, Kortrijk, INNI Publishers, 2014, 129; S. GEBRUERS, “Een apart jeugdsanctierecht, beter dan een voortdurend bekritiseerde en gewijzigde uithandengeving?“, onuitg. masterproef Rechten KULeuven, 2010, [http://depot.lias.be/delivery/DeliveryManagerServlet?dps\\_pid=IE789896](http://depot.lias.be/delivery/DeliveryManagerServlet?dps_pid=IE789896), 62.

<sup>103</sup> Art 12 Sw; S. GEBRUERS, “Een apart jeugdsanctierecht, beter dan een voortdurend bekritiseerde en gewijzigde uithandengeving?“, onuitg. masterproef Rechten KULeuven, 2010, [http://depot.lias.be/delivery/DeliveryManagerServlet?dps\\_pid=IE789896](http://depot.lias.be/delivery/DeliveryManagerServlet?dps_pid=IE789896), 62.

<sup>104</sup> B. BROUWERS, “Jeugdsanctierecht in Europa: is uithandengeving een evidentie?“, *Jura Falc.* 2007-2008, <https://www.law.kuleuven.be/jura/art/44n1/brouwers.html>; A. NUJTIENS, “Rien ne va plus! Een kritische reflectie op de onverwachte (en ondoordachte?) facelift van de uithandengeving“, *TJK* 2006, (281) 282; A. SCHOETERS, “Jeugdsanctierecht“, onuitg. masterproef Rechten Universiteit Gent, 2013, [http://lib.ugent.be/fulltxt/RUG01/002/061/003/RUG01-002061003\\_2013\\_0001\\_AC.pdf](http://lib.ugent.be/fulltxt/RUG01/002/061/003/RUG01-002061003_2013_0001_AC.pdf), 110.

<sup>105</sup> A. NUJTIENS, “Rien ne va plus! Een kritische reflectie op de onverwachte (en ondoordachte?) facelift van de uithandengeving“, *TJK* 2006, (281) 281; A. SCHOETERS, “Jeugdsanctierecht“, onuitg. masterproef Rechten Universiteit Gent, 2013, [http://lib.ugent.be/fulltxt/RUG01/002/061/003/RUG01-002061003\\_2013\\_0001\\_AC.pdf](http://lib.ugent.be/fulltxt/RUG01/002/061/003/RUG01-002061003_2013_0001_AC.pdf), 110.

<sup>106</sup> X, *Een leven na uithandengeving*, 2015, [http://www.keki.be/sites/default/files/RoSt\\_2015%20Een%20leven%20na%20uithandengeving.%20Verslag%20werkgr oep%20Yana%20Jaspers.pdf](http://www.keki.be/sites/default/files/RoSt_2015%20Een%20leven%20na%20uithandengeving.%20Verslag%20werkgr oep%20Yana%20Jaspers.pdf), 2.

65. Ook kunnen de bescherming van de maatschappij en het afschrikkingseffect een argument zijn voor het behoud van de uithandengeving. Door het berechten en bestraffen van de jongere binnen het gewone strafrecht, krijgt de samenleving het gevoel dat de jongere hieruit zal leren en dat de maatschappij op deze manier beschermd wordt. Daarnaast is men van mening dat de mogelijkheid van de uithandengeving de jongere afschrikt zodat hij minder geneigd is feiten te plegen.<sup>107</sup>

## §5. Uithandengeving als een van de problematieken van het jeugdbeschermingsrecht

66. De uithandengeving is steeds als mechanisme behouden voor jongeren waarvoor maatregelen van bewaring, behoeding en opvoeding volgens de jeugdrechter niet meer adequaat zijn. In 2006 vond een hervorming van het jeugdbeschermingsrecht plaats. De uithandengeving werd toen niet opgeheven, wel werd het aantal toepassingsgevallen verminderd. Toch is er discussie omtrent het feit dat de uithandengeving misschien niet de juiste manier is om aan de problemen binnen het jeugdrecht tegemoet te komen.<sup>108</sup> Om deze reden past het enkele discussiepunten weer te geven.
67. Er wordt aangehaald dat de uithandengeving niet in overeenstemming zou zijn met het kinderrechtenverdrag.<sup>109</sup> Artikel 40 IVRK bepaalt namelijk: *"De Staten die partij zijn, streven ernaar de totstandkoming te bevorderen van wetten, procedures, autoriteiten en instellingen die in het bijzonder bedoeld zijn voor kinderen die worden verdacht van, vervolgd wegens of veroordeeld ter zake van het begaan van een strafbaar feit..."*<sup>110</sup> Men vraagt zich dus af of dit, als men de jongeren dus aan het gemeen strafrecht toevertrouwt, maar binnen de voorwaarden en de procedure bepaald voor uithandengeving in de Jeugdbeschermingswet, voldoet als 'instelling bijzonder bedoeld voor kinderen'. In General Comment 10 kan men ook lezen dat er een afzonderlijk systeem zou moeten zijn.<sup>111</sup> Wanneer men deze vereiste naast de huidige

---

<sup>107</sup> X, *Een leven na uithandengeving*, 2015, [http://www.keki.be/sites/default/files/RoSt\\_2015%20Een%20leven%20na%20uithandengeving.%20Verslag%20werkgroep%20Yana%20Jaspers.pdf](http://www.keki.be/sites/default/files/RoSt_2015%20Een%20leven%20na%20uithandengeving.%20Verslag%20werkgroep%20Yana%20Jaspers.pdf), 2.

<sup>108</sup> S. GEBRUERS, "Een apart jeugdsanctierecht, beter dan een voortdurend bekritiseerde en gewijzigde uithandengeving?", onuitg. masterproef Rechten KULeuven, 2010, [http://depot.lias.be/delivery/DeliveryManagerServlet?dps\\_pid=IE789896](http://depot.lias.be/delivery/DeliveryManagerServlet?dps_pid=IE789896), 66; A. NUJTIENS, "Rien ne va plus! Een kritische reflectie op de onverwachte (en ondoordachte?) facelift van de uithandengeving", *TJK* 2006, (281) 281; R. VERSTRAETEN, "Recente ontwikkelingen in het strafprocesrecht.", *Themis* 2006, (57) 59.

<sup>109</sup> E. DEMEY, *De minderjarige en het gerecht*, Heule, INNI Publishers, 2014, 130; S. HESPEL en J. PUT, *Jeugdsanctierecht voorgesteld*, Gent, Larcier, 2014, 14; J. PUT en M. ROM, "Toetsing van de nieuwe jeugdbeschermingswet aan het internationaalrechtelijk kader", *Panopticon* 2007, afl. 6, (43) 51.

<sup>110</sup> Art. 40 IVRK.

<sup>111</sup> UN Committee on the Rights of the Child (CRC) 25 april 2007, General comment No. 10 (2007): Children's Rights in Juvenile Justice, CRC/C/GC/10, (<http://www.refworld.org/docid/4670fca12.html>); C. ELIAERTS, "De toekomst van het jeugdbeschermingssysteem (bis). Naar een jeugdsanctierecht in lijn met internationale normen", *T. Strafr.* 2013,

regelgeving van uithandengeving legt, zou men de conclusie kunnen trekken dat, in tegenstelling tot het gemeen jeugdbeschermingsrecht, het systeem van uithandengeving geen volwaardig onafhankelijk systeem is.<sup>112</sup>

68. Als tweede kan er kritiek zijn omtrent ‘oneigenlijke uithandengevingen’. Deze vloeien voort uit structurele beperkingen binnen het jeugdbeschermingsrecht. De jeugdrechter wordt geacht een maatregel op te leggen in het belang van de jongere. Vaak gaat men de jongere echter uit handen geven omdat de maatregelen die hij wil opleggen niet altijd beschikbaar zijn of omdat de uitvoering ervan beperkt is.<sup>113</sup> Een uithandengeving zou echter als *ultimum remedium* moeten gelden en er mag enkel toe beslist worden op basis van de persoonlijkheid en de maturiteitsgraad van de betrokkene. Men zou in het jeugdrecht adequate en voldoende middelen moeten voorzien om hieraan tegemoet te komen.<sup>114</sup> Daarnaast zijn er juist bedenkingen bij het feit dat de jeugdrechter de beslissing tot uithandengeving neemt op basis van het feit dat zij een maatregel van bewaring, behoeding en opvoeding niet geschikt acht omwille van de persoonlijkheid en maturiteitsgraad van de jongere. Iedere jeugdrechter kan dit op een andere manier benaderen. Het gevolg hiervan kan zijn dat een gelijkaardig feit anders beoordeeld en berecht wordt.<sup>115</sup>
69. Ten derde werd de opmerking gemaakt dat uithandengeving in 4 op de 5 gevallen niet leidt tot een effectieve gevangenisstraf.<sup>116</sup> De strafrechter houdt immers rekening met de leeftijd van de

---

(214) 217; K. HANSON, “Over de uithandengeving (nog maar eens)”, *TJK* 2005, (54) 54-58; E. M. MIJNARENDS, *Richtlijnen voor een verdragsconforme jeugdstrafrechtspleging*, Leiden, Kluwer, 1999, 192; J. PUT, *Handboek Jeugdbeschermingsrecht*, Brugge, Die Keure, 2015, 305.

<sup>112</sup> B. BROUWERS, “Jeugdsanctierecht in Europa: is uithandengeving een evidentie?”, *Jura Falc.* 2007-2008, <https://www.law.kuleuven.be/jura/art/44n1/brouwers.html>; E. BLONDEEL, “De minderjarige dader in het strafprocesrecht”, onuitg. masterproef Rechten Universiteit Gent, 2012, [http://lib.ugent.be/fulltxt/RUG01/001/892/027/RUG01-001892027\\_2012\\_0001\\_AC.pdf](http://lib.ugent.be/fulltxt/RUG01/001/892/027/RUG01-001892027_2012_0001_AC.pdf), 56-57; E. DEMEY, *De minderjarige en het gerecht*, Heule, INNI Publishers, 2014, 130; K. HANSON, “Over de uithandengeving (nog maar eens)”, *TJK* 2005, (54) 54-58; J. PUT, *Handboek Jeugdbeschermingsrecht*, Brugge, Die Keure, 2015, 305.

<sup>113</sup> S. HESPEL, “Leeftijdsgrenzen in de jeugdbeschermingswet: doorslaggevende factor bij uithandengeving?”, *TJK* 2014, (215) 215.

<sup>114</sup> I. DE JONGHE, *Jeugd- en strafrecht*, Antwerpen, Intersentia, 2012, 111; S. GEBRUERS, “Een apart jeugdsanctierecht, beter dan een voortdurend bekritiseerde en gewijzigde uithandengeving?”, onuitg. masterproef Rechten KULeuven, 2010, [http://depot.lias.be/delivery/DeliveryManagerServlet?dps\\_pid=IE789896](http://depot.lias.be/delivery/DeliveryManagerServlet?dps_pid=IE789896), 67; K. VAN NIEUWENHOVE, “Kritische evaluatie van de uithandengeving in jeugdzaken”, onuitg. masterproef Criminologische wetenschappen Universiteit Gent, 2010, [http://lib.ugent.be/fulltxt/RUG01/001/458/104/RUG01-001458104\\_2011\\_0001\\_AC.pdf](http://lib.ugent.be/fulltxt/RUG01/001/458/104/RUG01-001458104_2011_0001_AC.pdf), 18.

<sup>115</sup> K. VAN NIEUWENHOVE, “Kritische evaluatie van de uithandengeving in jeugdzaken”, onuitg. masterproef Criminologische wetenschappen Universiteit Gent, 2010, [http://lib.ugent.be/fulltxt/RUG01/001/458/104/RUG01-001458104\\_2011\\_0001\\_AC.pdf](http://lib.ugent.be/fulltxt/RUG01/001/458/104/RUG01-001458104_2011_0001_AC.pdf), 18.

<sup>116</sup> S. GEBRUERS, “Een apart jeugdsanctierecht, beter dan een voortdurend bekritiseerde en gewijzigde uithandengeving?”, onuitg. masterproef Rechten KULeuven, 2010, [http://depot.lias.be/delivery/DeliveryManagerServlet?dps\\_pid=IE789896](http://depot.lias.be/delivery/DeliveryManagerServlet?dps_pid=IE789896), 66; J. PUT, *Handboek Jeugdbeschermingsrecht*, Brugge, Die Keure, 2015, 305.

betrokkene.<sup>117</sup> Ook worden jongeren na de uithandengeving niet meer opgevolgd binnen het jeugdbeschermingsrecht. In het gemene strafrecht wordt niet in dezelfde mate ingezet op terugkeer naar de maatschappij als in het jeugdbeschermingsrecht met als gevolg dat men terug in de criminaliteit terecht kan komen.<sup>118</sup>

70. Er kunnen dus enkele bedenkingen gemaakt worden met betrekking tot de uithandengeving. Minderjarigen zijn niet volwassen en hebben niet hetzelfde schuldbesef als volwassenen. Er gaan stemmen op om de minderjarigen integraal binnen het jeugdrechtsysteem te berechten en maatregelen van bewaring, behoeding en opvoeding op te leggen, waarbij dan aangepaste jeugdmaatregelen worden voorzien voor deze minderjarigen.<sup>119</sup>

## §6. Keuze voor het systeem van de uithandengeving

71. Uit het voorgaande blijkt dat er zowel argumenten voor als argumenten tegen de uithandengeving zijn. Het grote argument voor de uithandengeving ligt in het feit dat het jeugdbeschermingsrecht niet voldoende adequaat is om bepaalde jongeren op te vangen. Het grote argument tegen de uithandengeving ligt in het feit dat dit mechanisme niet in overeenstemming is met het internationaal verdrag voor de rechten van het kind.
72. In deze ordonnantie is ervoor gekozen de uithandengeving te behouden om tegemoet te komen aan het samenspel tussen de verschillende modellen die aan de ordonnantie ten grondslag liggen. Door het behouden van de uithandengeving wordt nadruk gelegd op de verantwoordelijkheid die de jongere moet opnemen voor zijn daden. Door een mogelijke uithandengeving wordt de minderjarige bewust gemaakt van zijn handelen en vooral van de gevolgen ervan. Hiernaast wordt rekening gehouden met de publieke opinie en de bescherming van de maatschappij bij het behoud van de uithandengeving.

## AFDELING V. BESLUIT

73. Enkele aspecten verdienen extra aandacht binnen het bestek van dit voorstel. Deze worden weergegeven in dit hoofdstuk. Een eerste belangrijke bevinding was dat er verbeteringen

---

<sup>117</sup> S. GEBRUERS, “Een apart jeugdsanctierecht, beter dan een voortdurend bekritiseerde en gewijzigde uithandengeving?“, onuitg. masterproef Rechten KULeuven, 2010, [http://depot.lias.be/delivery/DeliveryManagerServlet?dps\\_pid=IE789896](http://depot.lias.be/delivery/DeliveryManagerServlet?dps_pid=IE789896), 66.

<sup>118</sup> S. GEBRUERS, “Een apart jeugdsanctierecht, beter dan een voortdurend bekritiseerde en gewijzigde uithandengeving?“, onuitg. masterproef Rechten KULeuven, 2010, [http://depot.lias.be/delivery/DeliveryManagerServlet?dps\\_pid=IE789896](http://depot.lias.be/delivery/DeliveryManagerServlet?dps_pid=IE789896), 66.

<sup>119</sup> HESPEL S., “Leeftijdsgrenzen in de jeugdbeschermingswet: doorslaggevende factor bij uithandengeving?“, *TJK* 2014, (215) 218; J. PUT, *Handboek Jeugdbeschermingsrecht*, Brugge, Die Keure, 2015, 305.

konden worden aangebracht aan het herstelrechtelijk aanbod. Het herstelrechtelijk aanbod is immers een goede manier om de jongere verantwoordelijkheid bij te brengen. De jongere heeft meer inspraak bij het bepalen van de gevolgen van zijn daden. Dit zorgt voor meer begrip van zijn kant. Om hieraan tegemoet te komen, werden enkele veranderingen doorgevoerd ten opzichte van de Jeugdbeschermingswet. Als eerste is herstelgericht groepsoverleg nu ook mogelijk op het parketniveau. De procureur des Konings kan zowel bemiddeling, als herstelgericht groepsoverleg voorstellen. Dit was reeds mogelijk op het niveau van de jeugdrechtbank onder de Jeugdbeschermingswet. Ook werden de voorwaarden voor het herstelrechtelijk aanbod aangepast aan de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof. Het herstelrechtelijk aanbod geniet steeds de voorkeur ten opzichte van het geschreven project en de verschillende maatregelen. Om deze reden werd de motivatieplicht van de procureur des Konings omgevormd tot een negatieve motivatieplicht. Hij moet motiveren waarom hij geen herstelrechtelijk aanbod doet en dit kan slechts in uitzonderlijke omstandigheden. Als laatste wordt ervoor gekozen geen automatisch verval van de strafvordering in te schrijven na een geslaagde bemiddeling of herstelgericht groepsoverleg. Op niveau van de jeugdrechtbank werd de procedure gelijk getrokken met deze op niveau van het herstelrechtelijk aanbod.

74. Aansluitend bij het herstelrechtelijk aanbod, werd de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof met betrekking tot de bijstand van de advocaat bij het herstelrechtelijk aanbod in aanmerking genomen. Er werd geen onderscheid gemaakt tussen de verschillende momenten waarop de advocaat bijstand kan verlenen binnen het herstelrechtelijk aanbod.
75. Een volgende bevinding was dat het geschreven project verduidelijkt moest worden. Uit onderzoek bleek namelijk dat dit niet voldoende gekend en omkaderd werd. Deze mogelijkheid werd dus niet voldoende benut. In het voorstel van ordonnantie kan de jeugdrechtbank de jongere inlichten over het geschreven project vanaf het eerste contact. Daarnaast kan de jongere zijn project voorstellen voor de uiterste dag van terechtzitting. Naar analogie met het herstelrechtelijk aanbod moet de rechter bij zijn uitspraak rekening houden met het geschreven project, eens opgesteld en uitgevoerd. Ook legt de rechter de maatregelen die hij kan opleggen indien het geschreven project niet naar behoren wordt uitgevoerd op voorhand vast. Het geschreven project moet steeds overwogen worden alvorens de jeugdrechtbank overgaat tot het opleggen van maatregelen.
76. Uit onderzoek blijkt dat een ongestructureerde vrijetijdsbesteding jeugddelinquentie in de hand werkt. Bij de maatregelen van begeleiding en omkadering werden daarom enkele mogelijkheden



toegevoegd om een constructievere tijdsbesteding in de hand te werken. Ook werd bij het geschreven project de mogelijkheid toegevoegd de jongere deel te laten nemen aan een programma gericht op herintegratie in het schoolleven.

77. Als laatste komt het thema van de uithandengeving aan bod. Dit thema is nog steeds omstreden en zorgt voor verschillende discussies waar sommigen pleiten voor de afschaffing van de uithandengeving en anderen voor het behoud ervan. In dit voorstel van ordonnantie wordt de figuur van de uithandengeving behouden.

## **HOOFDSTUK II. ARTIKELSGEWIJZE COMMENTAAR**

### **INLEIDENDE BEPALINGEN**

**Artikel 1:** Dit artikel vereist geen verdere commentaar.

**Artikel 2:** *(Hier komt een politiek gericht artikel over waarden en principes. Dit wordt door het kabinet van minister Smet zelf opgesteld.)*

**Artikel 3:** Dit artikel omschrijft de afkorting gebruikt voor de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming, het ten laste nemen van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd en het herstel van de door het feit veroorzaakte schade (hierna: “Jeugdbeschermingswet”).

### **TITEL I – TOEPASSINGSGEBIED**

**Artikel 4:** Dit artikel legt het toepassingsgebied *ratione personae* van de ordonnantie vast. Dit artikel herneemt artikel 36 van de Jeugdbeschermingswet.

**Artikel 5:** Dit artikel legt het toepassingsgebied van de ordonnantie vast en verwijst naar artikel 36bis van de Jeugdbeschermingswet.

### **TITEL II – WAARBORGEN TEN OPZICHTE VAN DE MINDERJARIGEN**

**Artikel 6:** Dit artikel bevat de geheimhoudingsplicht van iedere persoon die meewerkt aan de toepassing van deze wet en verwijst naar artikel 458 Sw. Op deze manier wordt het strafrechtelijk beroepsgeheim van toepassing verklaard. Deze bepaling draagt bij tot het recht op privacy en het

recht op een eerlijk proces, zoals gewaarborgd door artikel 8 en 6 EVRM, artikel 16 en 40, b), vii IVRK en artikel 22 GW.

**Artikel 7:** Dit artikel waarborgt het respect voor de vrijheid van religie en meningsuiting van de jongere als bepaald in artikel 9 en 10 EVRM, artikel 14 IVRK en artikel 19 GW. Hiernaast wordt het gebruik van de eigen taal gewaarborgd, zoals vastgelegd in artikel 30 GW. Dit artikel herneemt artikel 76 van de Jeugdbeschermingswet.

**Artikel 8:** Dit artikel verwijst naar het hoorrecht en het recht op bijstand van een advocaat zoals gewaarborgd door de Jeugdbeschermingswet en artikel 6 EVRM.<sup>120</sup>

### TITEL III – REACTIE OP DELINQUENTIE

#### **HOOFDSTUK I – Algemeen**

**Artikel 9:** Dit artikel behandelt de verhouding van deze wet tot de wet van 26 juni 1990 betreffende de bescherming van de geesteszieke. Dit artikel herneemt artikel 43 van de Jeugdbeschermingswet.

#### **HOOFDSTUK II – Reactie van het openbaar ministerie**

##### *Afdeling 1: Waarschuwing*

**Artikel 10:** Dit artikel behandelt de mogelijkheid van de procureur des Konings om de minderjarige een waarschuwing te geven betreffende feiten die hij vermoedelijk gepleegd heeft. Dit artikel herneemt artikel 45ter van de Jeugdbeschermingswet.

**Artikel 11:** Dit artikel behoeft geen verdere commentaar.

##### *Afdeling 2: Herstelrechtelijk aanbod*

---

<sup>120</sup> EHRM, 11 december 2008, nr. 4268/04, Panovits/Cyprus, *Juristenkrant* 2009, afl. 185, 10, *NJB* 2009, afl. 2, 107, noot M. BORGERS, *NJB* 2009, afl. 2, 107, noot T. SPRONKEN, *NC* 2009, afl. 2, 101, noot L. VAN PUYENBROECK en G. VERMEULEN, *TJK* 2009, afl. 3, 251 en *T.Strafr.* 2009, afl. 4, 236; C. MELKEBEEK, “Recht op bijstand advocaat tijdens het eerste politieverhoor”, *TJK* 2011, <http://www.kekidatabank.be/docs/Publicaties/2011%20MELKEBEEK%20Recht%20op%20bijstand%20advocaat%20tijdens%20het%20eerste%20politieverhoor.pdf>.

## **Artikel 12:**

**§ 1:** Deze paragraaf behandelt de mogelijkheid van de procureur des Konings om een herstelrechtelijk aanbod te doen. Op dit vlak zijn de mogelijkheden van het openbaar ministerie gelijk getrokken met de mogelijkheden van de jeugdrechter. Het openbaar ministerie kan nu zowel bemiddeling als herstelgericht groepsoverleg voorstellen. Dit houdt geen verplichting in voor de procureur des Konings, maar het herstelrechtelijk aanbod verdient wel de voorkeur. Om deze reden moet de procureur des Konings schriftelijk motiveren indien hij deze piste niet wenst te volgen. Indien hij in dit geval niet motiveert, is de zaak niet regelmatig aanhangig gemaakt bij de jeugdrechter.

In de oude Jeugdbeschermingswet had de procureur des Konings de verplichting te motiveren waarom hij al dan niet koos een herstelrechtelijk aanbod te doen. In deze ordonnantie geldt geen verplichting meer te motiveren indien de procureur des Konings besluit een herstelrechtelijk aanbod te doen. Deze verandering is ingegeven vanuit het idee dat het herstelrechtelijk aanbod in elk geval de voorkeur geniet. Als gevolg hiervan wordt de keuze om een herstelrechtelijk aanbod te doen vergemakkelijkt. Echter, de procureur des Konings is niet verplicht een herstelrechtelijk aanbod te doen. Zo kan hij in elke situatie zelf bepalen of het herstelrechtelijk aanbod geschikt zou zijn. Hoewel het herstelrechtelijk aanbod de voorkeur geniet, zijn er situaties waarin dit niet gepast is. Een voorbeeld hiervan is een herhaaldelijk mislukken van de bemiddeling of het herstelgericht groepsoverleg in het verleden.

**§ 2:** In deze paragraaf worden dezelfde bewoordingen gebruikt als bij de regelgeving van het herstelrechtelijk aanbod op niveau van de jeugdrechter. Verder houdt dit geen wijziging in ten opzichte van artikel 45quater, §1, zevende lid van de Jeugdbeschermingswet.

**Artikel 13:** Artikel 13 behandelt het verloop van het herstelrechtelijk aanbod op niveau van het Openbaar Ministerie.

**§ 1:** Deze paragraaf behandelt de informatieplicht van de procureur des Konings in verband met het recht van de minderjarige op bijstand van een advocaat. Oud artikel 45quater, § 1, vijfde lid van de Jeugdbeschermingswet bepaalt dat de procureur des Konings de betrokkene in kennis moet stellen van zijn recht om raad in te winnen bij zijn advocaat alvorens deel te nemen aan de bemiddeling en

zijn recht om zich te laten bijstaan door een advocaat op het ogenblik dat het akkoord dat de betrokken personen bereiken wordt vastgelegd. Hierdoor ontstond er discussie met betrekking tot het moment waarop de advocaat tijdens een bemiddelingsprocedure kon tussenkomen. Met betrekking tot deze discussie bepaalt het Grondwettelijke Hof het volgende: “*de bewoordingen van die bepalingen sluiten niet uit dat de betrokkenen worden bijgestaan door een advocaat tijdens de gehele procedure van de bemiddeling*”.<sup>121</sup> Naar aanleiding van dit arrest maakt de ordonnantie geen onderscheid meer tussen de verschillende momenten waarop de advocaat bijstand kan verlenen en raad kan verstrekken en blijft elke mogelijkheid behouden. Het gevolg hiervan is dat de advocaat tijdens de gehele procedure en op elk ogenblik aanwezig mag zijn en bijstand kan verlenen.

Dit kan een controversiële beslissing zijn omdat er nog steeds discussie bestaat over de rol van de advocaat binnen het herstelrechtelijk aanbod. Sommigen zijn van mening dat de aanwezigheid van een advocaat het verloop van het herstelrechtelijk aanbod kan bemoeilijken omdat de jongere hierdoor minder inspraak zou hebben. De keuze om de advocaat wel toe te laten tijdens de gehele procedure is gebaseerd op het vertrouwen in de deskundigheid van de jeugdrechtsadvocaat. Aangezien deze personen specifieke opleidingen genoten hebben en herstelrechtelijk aanbod anders georganiseerd is dan de procedure voor de jeugdrechter, zouden de advocaten zich ook moeten kunnen aanpassen aan deze rol.

**§ 2, 3 en 4:** Deze paragrafen hernemen artikel 45quater, § 1, zesde lid en § 2, eerste lid van de Jeugdbeschermingswet.

**Artikel 14:** artikel 14 behandelt de gevolgen van het herstelrechtelijk aanbod op het niveau van het openbaar ministerie nadat de betrokkenen al dan niet tot een akkoord zijn gekomen.

**§ 1:** Deze paragraaf behandelt de gevolgen van het herstelrechtelijk aanbod indien de betrokkenen tot een akkoord komen. Het derde lid bepaalt dat de procureur des Konings rekening moet houden met het akkoord en de tenuitvoerlegging ervan door de jongere bij zijn beslissing om al dan niet te seponeren. Hier is niet gekozen voor een automatische seponering. Op deze manier is de kans dat de procureur des Konings een herstelrechtelijk aanbod doet groter. Ook in geval van zwaardere feiten kan hij hierdoor een herstelrechtelijk aanbod doen, wetende dat de jeugdrechter nog steeds maatregelen zal kunnen nemen indien nodig.

---

<sup>121</sup> GwH 13 maart 2008, *A.GrwH* 2008, afl. 2, 665, *BS* 14 april 2008, 19886, *Juristenkrant* 2008, afl. 166, 3, *JLMB* 2008, afl. 20, 878, noot A. VERVOIR, *NJW* 2008, afl. 191, 832, noot J. PUT, *RW* 2007-08, afl. 38, 1607, *RW* 2008-09, afl. 4, 143, noot B. DE SMET en *TJK* 2008, afl. 3-4, 233, noot R. DEFRANCQ, S. VAN RUMST en G. DECOCK.

In artikel 45quater, § 3, derde lid van de Jeugdbeschermingswet wordt het woord ‘dader’ gebruikt. Dit ligt niet in lijn met het vermoeden van onschuld dat heerst in deze fase van het geschil. Om deze reden wordt deze term vervangen door ‘de persoon die vervolgd wordt wegens een als misdrijf omschreven feit’.

**§ 2:** Deze paragraaf behandelt de gevolgen van het herstelrechtelijk aanbod indien de betrokkenen niet tot een akkoord komen. Dit artikel herneemt artikel 45quater, § 4.

### **HOOFDSTUK III – Reactie van de jeugdrechter in de voorlopige fase**

#### ***Afdeling 1: Voorlopige maatregelen van onderzoek en bewaring***

**Artikel 15:** Dit artikel geeft de jeugdrechter de mogelijkheid om maatregelen te nemen in de voorlopige fase van de rechtspleging. Aangezien sociale re-integratie een van de doelstellingen vormt van de maatregelen bepaald in deze ordonnantie, is deze term in lid 1 toegevoegd. Dit artikel behoeft geen verdere commentaar en houdt behoudens deze toevoeging geen verandering in ten opzichte van artikel 50 van de Jeugdbeschermingswet.

#### **Artikel 16:**

**§1:** Deze paragraaf legt de maatregelen vast die de jeugdrechter in de voorlopige fase van het geschil kan nemen. Hier is een onderscheid gemaakt tussen bemiddeling, herstelgericht groepsoverleg en het geschreven project aan de ene kant en het onder toezicht plaatsen van de sociale dienst, het opleggen van voorwaarden voor het behoud in de leefomgeving en de plaatsing aan de andere kant. Dit duidt op de voorkeur die gegeven wordt aan voorlopige maatregelen waarbij de jongere zelf verantwoordelijkheid moet opnemen ten opzichte van de maatregelen die hem opgelegd worden. Het onderscheid zet deze eerste maatregelen extra in de verf, waardoor ze in deze fase niet over het hoofd gezien worden. Hiernaast wordt vastgelegd met welke factoren de jeugdrechter rekening moet houden bij het nemen van deze beslissing. Deze factoren staan vermeld in artikel 24 van deze ordonnantie en komen overeen met de factoren waar de jeugdrechtbank rekening mee moet houden bij het opleggen van maatregelen.

**§2:** Deze paragraaf herneemt artikel 52, zesde en zevende lid van de Jeugdbeschermingswet. Deze paragraaf bevestigt en waarborgt het voorlopig karakter van de maatregelen opgelegd in deze fase van het geschil. In deze fase van het geschil is het namelijk nog niet bewezen of de jongere het als misdrijf omschreven feit gepleegd heeft. Daarom is het van belang voor het waarborgen van het vermoeden van onschuld, dat de maatregelen een voorlopig karakter hebben.<sup>122</sup> Artikel 16, § 2 wijst dan ook op het feit dat deze maatregelen niet definitief kunnen zijn en niet als reactie op het als misdrijf omschreven feit kunnen gelden, maar enkel dienen om informatie te vergaren en in de tussentijd de jongere en de maatschappij veilig te stellen.

**§3:** Deze paragraaf herneemt artikel 52, vierde lid van de Jeugdbeschermingswet. Wat betreft een prestatie van algemeen nut is het belangrijk dat deze beperkt is in tijd. Een prestatie van algemeen nut is immers sowieso definitief. Daarom is het belangrijk dat deze enkel opgelegd mag worden in het kader van informatievergaring en dit niet als gevolg van het als misdrijf omschreven feit gezien mag worden. Dit is conform de rechtspraak van het Hof van Cassatie welk uitdrukkelijk bepaalt dat onderzoeksmaatregelen en voorlopige maatregelen niet kunnen bestaan uit maatregelen van behoeding en opvoeding en dat hier geen curatieve en educatieve doelstellingen mee nagestreefd mogen worden, maar ze enkel dienen tot bewaring van recht en tot onderzoek.<sup>123</sup>

**§4:** Deze paragraaf gaat over het toepassingsgebied van de voorlopige maatregelen op vlak van leeftijd van de jongere. De Jeugdbeschermingswet behandelt op vlak van voorlopige maatregelen de situatie van de jongere die voor hij de leeftijd van 18 jaar een als misdrijf omschreven feit heeft gepleegd en 18 jaar is op het ogenblik dat de vordering van het openbaar ministerie wordt ingesteld. Hier wordt echter niet uitdrukkelijk de situatie vermeld waarin de vordering van het openbaar ministerie wordt ingesteld voor de jongere de leeftijd van 18 jaar heeft bereikt, maar pas voor de jeugdrechter verschijnt wanneer deze wel de leeftijd van 18 jaar bereikt heeft. Deze paragraaf scheidt duidelijkheid hieromtrent.

## ***Afdeling 2: Voorlopige maatregel van plaatsing***

**Artikel 17:** Dit artikel herneemt artikel 52, derde lid van de Jeugdbeschermingswet.

---

<sup>122</sup> Art. 6 EVRM; Cass. 4 maart 1997, *Arr.Cass.* 1997, 307, *Bull.* 1997, 315, *JDJ.* 1997, 337, noot B. VAN KEIRSBILCK, *JLMB* 1997, 1379, *Panopticon* 1997, 526 en *Pas.* 1997, I, 315; J. PUT, *Handboek Jeugdbeschermingsrecht*, Brugge, die Keure, 2015, 203.

<sup>123</sup> Cass. 21 mei 2003, *Act. dr.* 2003, afl. 4, 791, noot A. VERVOIR en L. BIHAIN, *Arr.Cass.* 2003, afl. 5, 1220, *Juristenkrant* 2003, afl. 75, 7, *JDJ* 2003, afl. 226, 41, *NJW* 2004, afl. 57, 81, noot J. PUT, *NJW* 2004, afl. 57, 81, noot E. DUMORTIER en J. CHRISTIAENS, *Pas.* 2003, afl. 5-6, 1031, *Rev.dr.pén.* 2003, afl. 11-12, 1306, *RW* 2005-06, afl. 12, 459 en *TJK* 2003, afl. 4, 233, noot S. VANDROMME.

## **Artikel 18:**

**§1:** Deze paragraaf betreft de voorwaarden in verband met de plaatsing in een gesloten afdeling van een gemeenschapsinstelling in de voorlopige fase. Deze paragraaf herneemt artikel 52quater van de Jeugdbeschermingswet.

**§2:** Deze paragraaf behandelt de vraag tot herziening van de maatregel vermeld in paragraaf 1 van dit artikel via een gemotiveerd verzoekschrift. Deze paragraaf herneemt artikel 60, derde lid van de Jeugdbeschermingswet.

**Artikel 19:** Dit artikel betreft de mogelijkheid van de rechter om aan de geplaatste jongere vrij verkeer te verbieden met personen door haar bepaald. Dit kan voor een hernieuwbare termijn van maximum 30 kalenderdagen. In artikel 52, achtste lid van de Jeugdbeschermingswet bedroeg deze termijn slechts 3 kalenderdagen. Uit het rapport Rans<sup>124</sup> blijkt dat de termijn van 3 kalenderdagen niet volstaat om het onderzoek uit te voeren dat vereist is in de voorlopige fase. In het voorstel van decreet van de Franse gemeenschap werd deze termijn opgetrokken tot 30 kalenderdagen. Aangezien Brussel-Hoofdstad op dit moment nog niet over eigen aangepaste infrastructuur voor plaatsing beschikt, komen geplaatste jongeren in een instelling van de Vlaamse of Franse gemeenschap terecht. Om gelijke rechten te waarborgen tussen de verschillende jongeren binnen de instelling en meer ruimte te creëren voor onderzoek, is deze termijn ook in het gebied Brussel-Hoofdstad opgetrokken van 3 naar 30 kalenderdagen. Dit verbod op vrij verkeer is in dit artikel enkel van toepassing op plaatsing. Dit verbod bestaat hiernaast in artikel 34, § 1, 7<sup>o</sup> ook als voorwaarde voor het behoud in het leefmilieu.

## **HOOFDSTUK IV – Reactie van de jeugdrechtbank in de fase ten gronde**

### ***Afdeling 1: Beslissing jeugdrechtbank***

**Artikel 20:** Dit artikel bevat de factoren waarmee de jeugdrechtbank rekening houdt bij het opleggen van maatregelen van bewaring, behoeding en opvoeding. Deze factoren zijn afkomstig uit artikel 37, eerste lid van de Jeugdbeschermingswet. De vijfde factor van dit artikel werd aangepast van de veiligheid van de betrokkene naar de belangen van de betrokkene. Het belang van de betrokkene omvat zowel de veiligheid van de betrokkene, als het voordeel dat de betrokkene zou

---

<sup>124</sup>GROUPE DE TRAVAIL CRÉÉ À L'INITIATIVE DE LA MINISTRE DE L'AIDE À LA JEUNESSE, *Communautarisation de certaines dispositions de la loi du 8 avril 1965 relative à la protection de la jeunesse, à la prise en charge des mineurs avant commis un fait qualifié infraction et à la réparation du dommage cause par ce fait*, [www.jdj.be/jdj/documents/docs/rapport\\_final\\_communautarisation\\_mars\\_14.pdf](http://www.jdj.be/jdj/documents/docs/rapport_final_communautarisation_mars_14.pdf), 60.

kunnen putten uit de maatregel, wat hiervoor vermeld werd in de laatste zin van § 1 van artikel 37, eerste lid van de hierboven vernoemde wet.

**Artikel 21:** Dit artikel vermeldt in de eerste plaats de mogelijkheid van de jeugdrechtbank om herstelrechtelijk aanbod te doen. Daarnaast wordt de mogelijkheid tot het opstellen van een geschreven project door de jongere vermeld. In ondergeschikte orde worden de maatregelen die de jeugdrechtbank kan opleggen in de fase ten gronde opgelijst. De volgorde waarin deze mogelijkheden worden opgesomd, geven meteen de hiërarchie weer waarmee de jeugdrechtbank rekening moet houden bij het nemen van haar beslissing. Dit wordt expliciet benadrukt door de motivatieplicht van de jeugdrechtbank indien zij het herstelrechtelijk aanbod of het geschreven project niet geschikt acht. In het laatste lid wordt duidelijk gemaakt dat de plaatsingsmaatregel als ultimum remedium geldt.

### ***Afdeling 2: Herstelrechtelijk aanbod***

**Artikel 22:** Dit artikel behandelt de beslissing van de jeugdrechtbank om een herstelrechtelijk aanbod te doen.

**§1:** In het eerste lid van deze paragraaf wordt toegelicht wat het herstelrechtelijk aanbod inhoudt en op welke basis de rechter bepaalt welke mogelijkheid zij het meest geschikt acht. Het tweede en derde lid bieden respectievelijk een toelichting van de concepten bemiddeling en herstelgericht groepsoverleg.

**§2:** Deze paragraaf bevat de voorwaarden waaraan voldaan moet zijn alvorens de jeugdrechtbank een herstelrechtelijk aanbod kan doen.

### **Artikel 23:**

**§1:** De inhoud van deze paragraaf houdt geen grote verandering in ten opzichte van artikel 37bis, § 2, tweede lid en § 3, tweede en derde lid van de Jeugdbeschermingswet. Wel werd de verplichting om het voorstel schriftelijk te doen aan alle betrokkenen uitgebreid van enkel de bemiddeling tot ook het herstelgericht groepsoverleg. Onder de oude Jeugdbeschermingswet diende de deelneming aan de bemiddeling op schriftelijke wijze voorgesteld te worden aan de persoon die ervan wordt verdacht een als misdrijf omschreven feit te hebben gepleegd, de personen die ten aanzien van hem het ouderlijk gezag uitoefenen, de personen die hem in rechte of in feite onder hun bewaring hebben en aan het slachtoffer. Bij herstelgericht groepsoverleg diende de deelneming eveneens aan deze



personen te worden voorgesteld. Hier diende enkel het slachtoffer op schriftelijke wijze ingelicht te worden. Deze ordonnantie legt de verplichting tot het schriftelijke voorstel op ten aanzien van alle betrokken partijen zowel bij de bemiddeling als bij het herstelgericht groepsoverleg. Op deze manier worden de twee vormen van het herstelrechtelijk aanbod volledig op elkaar afgestemd en worden de rechten van alle betrokkenen gelijk gesteld.

Naar analogie met de mogelijkheid van de procureur des Konings om facultatief een herstelrechtelijk aanbod te doen, is het voorstellen van het herstelrechtelijk aanbod hier ook niet verplicht. De redenen hiervoor staan hierboven vermeld bij artikel 12.

**§2:** Deze paragraaf behandelt de informatieplicht van de jeugdrechtbank in verband met het recht van de minderjarige op bijstand van een advocaat. Dit komt overeen met de functie van de advocaat in de bemiddeling en het herstelgericht groepsoverleg voorgesteld op het niveau van het parket zoals bepaald in artikel 13, § 1 van deze ordonnantie.

Ook hier worden de twee vormen van het herstelrechtelijk aanbod volledig op elkaar afgestemd en worden de rechten van alle betrokkenen gelijk gesteld door de bepaling van de bemiddeling ook van toepassing te maken op het herstelgericht groepsoverleg.

**Artikel 24:** Dit artikel bepaalt wat er dient te gebeuren nadat de beslissing tot bemiddeling of herstelgericht groepsoverleg door de jeugdrechtbank genomen is. Dit artikel herneemt artikel 37ter van de Jeugdbeschermingswet.

**Artikel 25:**

**§1:** Deze paragraaf geeft de gevolgen weer nadat de partijen tijdens de bemiddeling of het herstelgericht groepsoverleg een akkoord bereikt hebben. Deze paragraaf herneemt artikel 37quater, § 1 van de Jeugdbeschermingswet. Het feit dat de jeugdrechtbank de inhoud van het akkoord niet kan wijzigen is bewust behouden om de integriteit van het herstelrechtelijk aanbod niet in gevaar te brengen.

**§2, 3 en 4:** Deze paragrafen hernemen artikel 37quater, § 2 en 3 van de Jeugdbeschermingswet.

**Artikel 26:** In dit artikel wordt de uitvoering van het bereikte akkoord in geval van bemiddeling of herstelgericht groepsoverleg bepaald. Hiernaast worden ook de gevolgen vastgelegd. Dit artikel herneemt artikel 37quinquies van de Jeugdbeschermingswet. Dit artikel maakt een onderscheid

tussen de situatie waarin het uitvoeren van het akkoord geschiedt voor de uitspraak van het vonnis en na de uitspraak van het vonnis. In beide gevallen houdt de jeugdrechtbank rekening met de uitvoering van het akkoord, maar kan ze nog steeds maatregelen nemen nadat het akkoord correct is uitgevoerd. Deze keuze heeft tot doel het herstelrechtelijk aanbod ook mogelijk te maken voor zware feiten en jongeren die extra begeleiding vanuit de jeugdrechtbank behoeven. Het feit dat de jeugdrechtbank rekening houdt met de uitvoering van het akkoord zorgt ervoor dat het herstelrechtelijk aanbod een volwaardige plaats krijgt binnen het traject van de jongere. Deze mogelijkheid hangt ook samen met het feit dat de procureur des Konings na het uitvoeren van een akkoord niet gedwongen is om automatisch te seponeren. Beide beslissingen zijn ingegeven door dezelfde gedachte.

### *Afdeling 3: Geschreven project*

**Artikel 27:** In dit artikel wordt het geschreven project voorgesteld. In oud artikel 37, § 2ter van de Jeugdbeschermingswet werd het geschreven project aangehaald en werd de mogelijke inhoud vastgelegd. Dit artikel was te beperkt en niet duidelijk. Het gevolg hiervan was dat het geschreven project weinig in de praktijk werd toegepast.<sup>125</sup> In deze ordonnantie wordt stap voor stap weergegeven hoe het geschreven project gehanteerd kan worden. Als eerste wordt in het eerste lid bepaald dat de jeugdrechtbank vanaf het eerste contact met de jongere informatie kan geven over het geschreven project. Hierna worden de elementen opgesomd die in het geschreven project opgenomen kunnen worden. Deze mogelijkheden zijn gericht op herstel tegenover het slachtoffer, re-integratie van de jongere in de maatschappij en het stopzetten van voorgaand schadelijk gedrag. Dit sluit aan bij de algemene doelstelling van deze ordonnantie.

Ten opzichte van de Jeugdbeschermingswet zijn er enkele veranderingen doorgevoerd. Aan de instellingen die een ambulante behandeling aanbieden werd ‘een persoon die deze behandeling op een professionele wijze aanbiedt’ toegevoegd. Hierdoor is het ook mogelijk dat een jongere die al een vaste psycholoog had een ambulante behandeling bij deze psycholoog blijft volgen om zo de vertrouwensband verder in stand te houden. Andere personen die deze behandeling zouden kunnen verstrekken zijn niet limitatief de psychiater, de huisarts, de seksuoloog...

---

<sup>125</sup> NICC, *Onderzoek naar de beslissingen van jeugdrechters/jeugdrechtbanken in MOF-zaken, eindrapport*, <https://nicc.fgov.be/upload/files/ODcriminologie/protectiondelajeunesse/pratiquesdecisionnellesdestribunauxdelajeunesse/Eindrapport%20NL-32b%2Bbijlage-def.pdf>.

Hiernaast is er een mogelijkheid toegevoegd naar analogie met de voorwaarden voor behoud in het leefmilieu. Als de jongere weet door welke activiteiten hij in de fout gegaan is, kan hij vastleggen dat hij deze niet meer zal maken en kan dit ook gecontroleerd worden. Hierbij neemt de jongere zelf verantwoordelijkheid op. Een voorbeeld is bij alcoholgebruik voornemen geen alcohol meer te consumeren.

### **Artikel 28:**

**§1:** Deze paragraaf gaat over het tijdstip waarop de jongere het geschreven project kan indienen. Deze ordonnantie voegt de mogelijkheid in voor de jeugdrechter om de jongere eerder op bespreking te laten komen dan de dag van de terechtzitting om het ingediende geschreven project te bespreken. Dit zorgt ervoor dat het geschreven project in duidelijkheid zal toenemen en dat de jongere nog de mogelijkheid heeft om een realistisch geschreven project op te stellen tegen de dag van de terechtzitting.

**§2:** Deze paragraaf bepaalt dat de jeugdrechtbank de opportuniteit van het geschreven project beoordeelt en dat indien zij dit goedkeurt, ze de bevoegde sociale dienst belast met het toezicht op de tenuitvoerlegging ervan. Het eerste lid van deze paragraaf herneemt dus artikel 37ter, laatste lid van de Jeugdbeschermingswet. Het feit dat de jeugdrechtbank het geschreven project enkel kan goed- of afkeuren is behouden gebleven. Op deze manier wordt de verantwoordelijkheid bij de jongere gelegd en blijft het verschil met het opleggen van maatregelen duidelijk. Indien de jeugdrechtbank dit toch zou kunnen wijzigen, wordt het doel van het geschreven project uitgehold. De aanpassingen aan de eerste paragraaf van dit artikel zorgen er wel voor dat de jongere meer tijd krijgt om het geschreven project eventueel aan te passen tegen de dag van de terechtzitting indien de jeugdrechtbank dit nodig acht. Op die manier is de slaagkans van het geschreven project groter zonder dat de jeugdrechter zelf aanpassingen kan doorvoeren.

Het tweede lid van deze paragraaf bepaalt dat de jeugdrechtbank bij aanvang van het geschreven project vastlegt wat de gevolgen zijn wanneer de jongere het project niet kan uitvoeren en werd toegevoegd omwille van de rechtszekerheid voor de jongere. Zo begrijpt deze de gevolgen bij het niet nakomen van zijn voornemens.

**§3 en 4:** Deze paragrafen bepalen dat de jeugdrechtbank rekening moet houden met de uitvoering van het geschreven project bij het uitspreken van een vonnis en wat de jeugdrechtbank moet doen indien de uitvoering van het geschreven project plaatsvindt na de uitspraak van het vonnis. Dit is

toegevoegd naar analogie met het herstelrechtelijk aanbod. Het kan helpen het geschreven project als een volwaardige optie te beschouwen naast het herstelrechtelijk aanbod. Dit kan bijvoorbeeld als het herstelrechtelijk aanbod niet mogelijk is omdat er geen slachtoffers geïdentificeerd zijn of indien de slachtoffers niet bereid zijn aan het herstelrechtelijk aanbod mee te werken.

**§5:** Deze paragraaf behandelt de opvolging van het geschreven project. Deze paragraaf herneemt artikel 37, § 2ter, derde lid van de Jeugdbeschermingswet.

#### ***Afdeling 4: Berisping***

**Artikel 29:** Het eerste lid van dit artikel bepaalt wat de berisping inhoudt. Dit lid herneemt artikel 37, § 2, eerste lid, 1<sup>o</sup> van de Jeugdbeschermingswet.

Het tweede lid van dit artikel bepaalt dat deze maatregel ook toegepast kan worden op minderjarigen die de leeftijd van 12 jaar nog niet bereikt hebben. Onder de oude wet was dit reeds mogelijk, maar niet gespecificeerd. Om rechtszekerheid in de hand te werken wordt dit hier expliciet vermeld.

**Artikel 30:** Dit artikel bevat de cumulatieregel in verband met berisping. Berisping geldt als afsluiting van het dossier en kan dus niet gecumuleerd worden met andere maatregelen.

#### ***Afdeling 5: Onder toezicht plaatsen van een bevoegde sociale dienst***

**Artikel 31:** Het eerste lid van dit artikel is toegevoegd om de maatregel van het onder toezicht plaatsen van een bevoegde sociale dienst te verduidelijken. Het tweede lid van dit artikel bepaalt het toepassingsgebied van deze maatregel. Het derde lid stelt dat de jeugdrechtbank de maximale duur bepaalt.

#### ***Afdeling 6: Prestatie van opvoedkundige aard***

**Artikel 32:** De eerste paragraaf van dit artikel bepaalt aan welke voorwaarden de prestatie van opvoedkundige aard die de jeugdrechtbank kan opleggen, moet voldoen. Dit artikel herneemt artikel 37, § 2, eerste lid, 4<sup>o</sup> en zevende lid van de Jeugdbeschermingswet.

#### ***Afdeling 7: Begeleiding en omkadering***

**Artikel 33:** Dit artikel beschrijft de maatregel van begeleiding en omkadering. In de oude Jeugdbeschermingswet bestonden er reeds verschillende maatregelen die verband hielden met

begeleiding en omkadering van de jongere. Deze ordonnantie groepeerde enkele maatregelen die met elkaar verband houden en kwalificeert ze als maatregelen van begeleiding en omkadering.

**§1:** Deze paragraaf bevat de verschillende vormen van begeleiding en omkadering die de jeugdrechtbank kan opleggen. De mogelijkheden die in deze paragraaf opgesomd staan, bestonden reeds, hetzij als bestaand recht, hetzij als toekomstig recht, onder de oude wet. Hier zijn ze echter opgesomd en op een duidelijke manier van elkaar onderscheiden. °5 van deze paragraaf is een nieuwe maatregel en houdt in dat de jongere begeleid wordt in het nakomen van zijn schoolplicht.

**§2:** Deze paragraaf legt het toepassingsgebied van deze maatregelen vast. Aangezien dit eerder gaat om begeleiding kunnen ze toegepast worden beneden de leeftijd van 12 jaar. Een uitzondering hierop zijn de ambulante behandeling en de opleidingsmodules of modules van bewustwording, vermeld in 2° en 3° van paragraaf 1 van dit artikel omdat deze meer verantwoordelijkheid bij de jongere zelf leggen.

**§3:** Deze paragraaf bevat de cumulatierегeling omtrent de maatregel begeleiding en omkadering. Deze maatregelen mogen onderling gecumuleerd worden zodat de jeugdrechtbank een brede keuzemogelijkheid heeft bij het opleggen ervan. Zo kan ze zo goed mogelijk de belangen van de jongeren behartigen.

**§4:** Deze paragraaf bepaalt dat de uitvoering van deze maatregel een voorwaarde kan zijn om in het thuismilieu te mogen verblijven. Dit biedt de mogelijkheid om jongeren die in aanmerking komen voor een plaatsing toch onder begeleiding in het thuismilieu te laten verblijven. Indien ze niet aan deze begeleiding meewerken, zal het verblijf in het thuismilieu niet meer geschikt zijn en kunnen ze alsnog geplaatst worden. Op deze manier kan de jongere actief meewerken aan de maatregel, wat de kans op slagen vergroot. Dit houdt geen verplichting in voor de jeugdrechtbank, enkel een mogelijkheid.

**§5:** Deze paragraaf behoeft geen verdere commentaar en herneemt artikel 37, § 2, zevende lid van de Jeugdbeschermingswet.

### ***Afdeling 8: Voorwaarden voor behoud in leefomgeving***

**Artikel 34:** Dit artikel behandelt de voorwaarden voor behoud in de leefomgeving.

**§1:** Deze paragraaf legt het toepassingsgebied van de maatregel vast en bepaalt welke voorwaarden de rechter kan opleggen. Voorwaarden 1° tot en met 8° en 10° hernemen artikel 37, § 2bis, eerste lid van de Jeugdbeschermingswet.

9° bevat de voorwaarde van het huisarrest. Uit rapport Rans<sup>126</sup> blijkt dat het belangrijk is voor de jongere dat deze in duurtijd beperkt wordt en dat de rechter hier modaliteiten voor vastlegt. Dit is daarom in de ordonnantie ingeschreven en de voorwaarde mag de maximale duurtijd van 3 maanden niet overschrijden.

**§2 en 3:** Deze paragrafen hernemen artikel 37, § 2, zevende lid en § 2bis, tweede lid van de Jeugdbeschermingswet.

### ***Afdeling 9: Plaatsing***

**Artikel 35:** Dit artikel bepaalt in het algemeen wat de maatregelen van plaatsing inhouden. De maatregel van plaatsing wordt onderverdeeld in verschillende mogelijkheden, opgelijst van 1° tot 4° van dit artikel. Deze oplijsting houdt een hiërarchie in waarbij de minst ingrijpende maatregel vermeld wordt in 1° en de meest ingrijpende maatregel in 4°. De jeugdrechtbank dient steeds de minst ingrijpende maatregel nodig om het beoogde doel te bereiken, op te leggen.

Aan de reeds bestaande mogelijkheden van plaatsing in een geschikte instelling met oog op heropvoeding en plaatsing in een openbare instelling werden mogelijkheden toegevoegd. Naast plaatsing in een geschikte instelling met oog op heropvoeding kan dit nu ook met oog op behandeling. In de oude Jeugdbeschermingswet staat deze mogelijkheid ingeschreven als toekomstig recht. Een plaatsing in een geschikte instelling met oog op behandeling kan bijvoorbeeld inhouden: een plaatsing in een dienst die deskundig is op het gebied van alcohol- of drugsverslaving.

Hiernaast zijn ook de mogelijkheden tot plaatsing bij familie of omgeving of bij een pleeggezin toegevoegd. In sommige gevallen kan enkel een verandering van omgeving al het beoogde doel bereiken en is een plaatsing in een instelling niet aangewezen.

---

<sup>126</sup> GROUPE DE TRAVAIL CRÉÉ À L'INITIATIVE DE LA MINISTRE DE L'AIDE À LA JEUNESSE, *Communautarisation de certaines dispositions de la loi du 8 avril 1965 relative à la protection de la jeunesse, à la prise en charge des mineurs avant commis un fait qualifié infraction et à la réparation du dommage cause par ce fait*, [www.jdj.be/jdj/documents/docs/rapport\\_final\\_communautarisation\\_mars\\_14.pdf](http://www.jdj.be/jdj/documents/docs/rapport_final_communautarisation_mars_14.pdf), 47.

**Artikel 36:** Dit artikel bepaalt de voorwaarde van plaatsing in een geschikte instelling met oog op behandeling en bepaalt wanneer en op welke wijze aan deze plaatsing een einde moet komen.

**Artikel 37:** Dit artikel legt de hiërarchie vast tussen de maatregel van plaatsing in een open afdeling en de maatregel van plaatsing in een gesloten afdeling van een gemeenschapsinstelling. Plaatsing in een open afdeling van een gemeenschapsinstelling verdient de voorkeur boven plaatsing in een gesloten afdeling van een gemeenschapsinstelling.

**Artikel 38:** Dit artikel bepaalt de voorwaarden voor plaatsing in een open afdeling van een gemeenschapsinstelling en de minimumleeftijd waarop de jongere geplaatst kan worden. De minimumleeftijd van de jongere is op 12 jaar gehouden. Het rapport Rans<sup>127</sup> bepaalt dat er weinig 12-jarigen in deze situatie terecht komen en er meestal maar kort verblijven als dit gebeurt. Deze ordonnantie houdt echter rekening met jongeren van 12 jaar oud die wel nood hebben aan deze vorm van plaatsing. Plaatsing in een gemeenschapsinstelling moet steeds een ultimum remedium zijn, maar andere instellingen zijn niet steeds aangepast aan de noden van deze jongeren, bijvoorbeeld als een jongere zijn toevlucht zoekt tot geweld in bepaalde situaties. Om deze reden moet de plaatsing in een open afdeling van een gemeenschapsinstelling ook voor deze jongeren mogelijk blijven.

Wat de voorwaarden betreft, herneemt de ordonnantie artikel 37, § 2<sup>quater</sup> van de Jeugdbeschermingswet. De eerste voorwaarde houdt in dat de jongere een als misdrijf omschreven feit heeft gepleegd die in het geval het zou zijn gepleegd door een meerderjarige een hoofdgevangenisstraf van 3 jaar of meer tot gevolg kan hebben. Deze termijn is op 3 jaar gehouden aangezien de misdrijven waarvoor men als meerderjarige 3 jaar gevangenisstraf zou kunnen krijgen ernstig genoeg zijn om een plaatsing op te leggen. Op deze manier behoudt de jeugdrechtbank een ruimere beslissingsvrijheid om tegemoet te komen aan de noden van de jongere.

Deze voorwaarden zijn niet cumulatief.

### **Artikel 39:**

**§1:** Deze paragraaf bepaalt de voorwaarden voor plaatsing in een gesloten afdeling van een gemeenschapsinstelling en de minimumleeftijd waarop de jongere geplaatst kan worden. De leeftijd

---

<sup>127</sup> GROUPE DE TRAVAIL CRÉÉ À L'INITIATIVE DE LA MINISTRE DE L'AIDE À LA JEUNESSE, *Communautarisation de certaines dispositions de la loi du 8 avril 1965 relative à la protection de la jeunesse, à la prise en charge des mineurs avant commis un fait qualifié infraction et à la réparation du dommage cause par ce fait*, [www.jdj.be/jdj/documents/docs/rapport\\_final\\_communautarisation\\_mars\\_14.pdf](http://www.jdj.be/jdj/documents/docs/rapport_final_communautarisation_mars_14.pdf), 52.

van 14 jaar wordt behouden omdat plaatsing in een gesloten afdeling van een gemeenschapsinstelling meer impact heeft op de jongere dan plaatsing in een open afdeling van een gemeenschapsinstelling. Voor de jongere vanaf 12 jaar is het mogelijk om in een open afdeling van een gemeenschapsinstelling ondergebracht te worden.

1° en 2° van deze paragraaf hernemen artikel 37, § 2<sup>quater</sup>, tweede lid van de Jeugdbeschermingswet.

3° van deze paragraaf bepaalt dat jongeren geplaatst kunnen worden in een gesloten afdeling van een gemeenschapsinstelling naar aanleiding van het plegen van als misdrijf omschreven feiten die verband houden met schendingen van humanitair recht en terrorisme aangegeven in de artikelen 136bis tot en met <sup>quater</sup>, 137, 140 en 141 Strafwetboek. Dit is toegevoegd naar aanleiding van recente terroristische aanslagen. Dit zijn ernstige als misdrijf omschreven feiten waarvoor een gepaste reactie vereist is.

4° van deze paragraaf bepaalt de situatie van een jongere die reeds in het verleden een plaatsing in een open of gesloten afdeling van een openbare gemeenschapsinstelling opgelegd werd en hierna een als misdrijf omschreven feit pleegt zoals omschreven in 1° en 2° van artikel 38 van deze ordonnantie. De jeugdrechtbank heeft nu ook de mogelijkheid, in plaats van een plaatsing in een open afdeling van een openbare gemeenschapsinstelling of een andere maatregel, een plaatsing in een gesloten afdeling van een openbare gemeenschapsinstelling op te leggen.

5° van deze paragraaf bevatte in de oude Jeugdbeschermingswet de verouderde bescherming van bouwwerken en stoommachines. Dit is in de ordonnantie weggelaten.

6° van deze paragraaf behandelt de situatie van een jongere die het voorwerp uitmaakt van een herziening van een maatregel omwille van het feit dat de eerder opgelegde maatregel niet is nageleefd. Onder de oude Jeugdbeschermingswet kon de jeugdrechtbank in dat geval meteen een plaatsing in een gesloten afdeling van een gemeenschapsinstelling voor een niet-verlengbare termijn van maximum 6 maanden opleggen. Dit kon dus bijvoorbeeld wanneer een jongere niet meewerkt bij begeleiding zonder dat er sprake was van recidive. In navolging van een arrest van het Hof van beroep in Brussel van 24 januari 2011<sup>128</sup> bepaalt deze ordonnantie dat de plaatsing na herziening in een gesloten afdeling van een openbare gemeenschapsinstelling enkel mogelijk is ingeval de jongere opnieuw een als misdrijf omschreven feit heeft gepleegd.

---

<sup>128</sup> Brussel 24 januari 2011, *JDJ* 2011, 36.



**§2:** Deze paragraaf bepaalt de situatie van een jongere tussen de leeftijd van 12 en 14 jaar die uitzonderlijk gevaarlijk gedrag vertoont. In tegenstelling tot wat de vorige paragraaf bepaalt, is het wel mogelijk om deze jongere een plaatsing in een gesloten afdeling van een openbare gemeenschapsinstelling op te leggen. De reden hiervoor ligt in de bescherming van de maatschappij en bescherming van de jongere zelf.

**§3:** De jeugdrechtbank dient een maatregel van plaatsing in een gesloten afdeling van een openbare gemeenschapsinstelling steeds bijzonder te motiveren. Dit zorgt ervoor dat plaatsing in een gesloten afdeling van een openbare gemeenschapsinstelling als ultimum remedium beschouwd wordt en zorgt voor transparantie bij de jeugdrechtbank.

#### **Artikel 40:**

**§1:** Deze paragraaf heeft geen verdere commentaar en herneemt artikel 37, § 2, zevende lid van de Jeugdbeschermingswet.

**§2:** Deze paragraaf herneemt artikel 37, § 2, vierde lid van de Jeugdbeschermingswet. Het is belangrijk dat de jeugdrechtbank de maximale duur van de plaatsingsmaatregel kan verlengen indien de veiligheid van de maatschappij en de jongere dit vereisen. De jeugdrechtbank kan daarom de maximumduur verlengen bij aanhoudend wangedrag en wanneer de jongere een gevaar vormt voor zichzelf of voor anderen.

**Artikel 41:** Dit artikel behandelt het loon dat aan de op basis van deze ordonnantie geplaatste minderjarige wordt toegekend. Dit artikel herneemt artikel 72 van de Jeugdbeschermingswet.

**Artikel 42:** Dit artikel reguleert preventieve vaccinaties en inenting bij de geplaatste jongere. Dit artikel herneemt artikel 78 van de Jeugdbeschermingswet.

#### **Artikel 43:**

**§1:** De jeugdrechter moet ten minste twee keer per jaar de geplaatste jongere bezoeken. Deze verplichting voor de jeugdrechter geldt voor elke jongere die door hem geplaatst is op welke wijze dan ook.

**§2:** De jeugdrechter of de bevoegde sociale dienst dient de jongere die toevertrouwd is aan een gesloten afdeling van een openbare gemeenschapsinstelling te bezoeken indien de plaatsing de 15 dagen overschrijdt. Indien deze periode korter zou zijn, zou het niet haalbaar zijn voor de

jeugdrechter. Indien een jongere meer dan 2 weken in een gesloten afdeling van een openbare gemeenschapsinstelling moet verblijven, is het toch belangrijk dat de jeugdrechter of de sociale dienst een beeld hebben van hoe het hem of haar daar vergaat.

**§3:** Deze paragraaf behoeft geen verdere commentaar en herneemt artikel 60, zesde lid van de Jeugdbeschermingswet.

**Artikel 44:** Dit artikel herneemt artikel 79 van de Jeugdbeschermingswet.

### ***Afdeling 10: Algemene bepalingen***

**Artikel 45:** Dit artikel behandelt het toezicht van de jeugdrechtbank over de jongere die een maatregel opgelegd heeft gekregen. Dit artikel herneemt artikel 42 van de Jeugdbeschermingswet.

**Artikel 46:** Dit artikel bepaalt wanneer de maatregelen een einde nemen.

**§1 en 2:** Deze paragrafen bepalen dat maatregelen een einde nemen wanneer de betrokkene de leeftijd van 18 jaar bereikt en dat de duur van de maatregelen verlengd kan worden uiterlijk tot de dag waarop de betrokkene de leeftijd van 20 jaar heeft bereikt. Hiernaast bepalen ze hoe en in welke omstandigheden de jeugdrechtbank dit kan toestaan. Dit artikel herneemt artikel 37, § 3, eerste lid van de Jeugdbeschermingswet.

**§3:** Deze paragraaf bepaalt dat in de omstandigheid dat de betrokkene reeds de leeftijd van 16 jaar had wanneer deze een als misdrijf omschreven feit pleegde dat de jeugdrechtbank maatregelen kan opleggen met een duur tot de leeftijd van 20 jaar.

In artikel 37, § 3, tweede lid van de Jeugdbeschermingswet was deze regel enkel van toepassing op jongeren die de leeftijd van 17 jaar hadden op het ogenblik van het plegen van de feiten. Dit is teruggebracht op de leeftijd van 16 jaar. De reden hiervoor ligt in het feit dat wanneer een jongere op de leeftijd van 16 jaar een als misdrijf omschreven feit heeft gepleegd, de kans groot is dat deze slechts enkele maanden voor het moment dat hij meerderjarig wordt voor de jeugdrechtbank komt. Maatregelen opleggen die tot de meerderjarigheid duren is voor deze jongere vaak niet nuttig. Het gevolg hiervan is dat rechter sneller genoodzaakt is om de jongere uit handen te geven aangezien dit wel vanaf de leeftijd van 16 jaar kan. Hiernaast oordeelde het Grondwettelijk Hof dat het opleggen van maatregelen vanaf de leeftijd van 17 jaar een discriminatie uitmaakt voor zover men deze

mogelijkheid niet voorziet voor 16-jarigen. Om deze reden is de leeftijd waarop dit mogelijk is teruggebracht van 17 tot 16 jaar.<sup>129</sup>

In artikel 37, § 3, tweede lid van de Jeugdbeschermingswet konden maatregelen in dit geval opgelegd worden tot de leeftijd van 23 jaar. Dit is teruggebracht tot 20 jaar. Ten eerste wordt zo de situatie gelijkgesteld met de mogelijkheden die bepaald zijn in artikel 46, § 2 van deze ordonnantie. Ten tweede bereikt men de meerderjarigheid op de leeftijd van 18 jaar en is het jeugdrecht enkel aangepast aan jonge betrokkenen. Betrokkenen met de leeftijd van 23 jaar vereisen een andere aanpak. Om deze reden is de leeftijd teruggebracht op 20 jaar. Tot slot zijn de voorzieningen om de maatregelen uit te voeren beperkt en niet aangepast aan betrokkenen van die leeftijd.

**Artikel 47:** Dit artikel behandelt de intrekking en wijziging van de opgelegde maatregel.

**§1:** Deze paragraaf bepaalt dat de jeugdrechtbank de door haar opgelegde maatregelen kan intrekken of wijzigen. Expliciet wordt vermeld dat dit niet kan voor de berisping. Artikel 60, eerste lid van de Jeugdbeschermingswet voorzagt deze mogelijkheid enkel voor de maatregel plaatsing. In deze ordonnantie is deze mogelijkheid uitgebreid tot alle maatregelen behalve tot de berisping. Dit zorgt ervoor dat de rechter op een meer gepaste wijze kan reageren en op tijd kan ingrijpen wanneer een maatregel niet zijn gewenste effect bereikt.

**§2:** Deze paragraaf bepaalt dat de vader, moeder, voogden of degenen die de minderjarige onder hun bewaring hebben en de betrokkene zelf een verzoekschrift bij de jeugdrechtbank kunnen indienen tot wijziging of intrekking van de maatregel van plaatsing. Deze mogelijkheid is beperkt tot de maatregel van plaatsing. Deze maatregel is immers de meest intensieve maatregel en vereist daarom deze waarborg. Dit openstellen voor andere maatregelen zou een onmogelijke werklast voor de jeugdrechtbank betekenen. Indien dit wel nodig zou zijn, hebben het openbaar ministerie en de bevoegde instanties de mogelijkheid om dit te verzoeken zoals bepaald in § 1 van dit artikel.

Artikel 60, tweede lid van de Jeugdbeschermingswet bepaalde dat de vader, moeder, voogden of degenen die de minderjarige onder hun bewaring hebben en de betrokkene zelf dit verzoekschrift elk jaar konden hernieuwen. Deze ordonnantie brengt de termijn terug tot 6 maanden aangezien 6 maanden al een grote impact kunnen hebben op het gezinsleven en het leven van de jongere zelf.

---

<sup>129</sup> GwH 3 mei 2012, *A.GrwH* 2012, afl. 2, 899, *NJW* 2012, afl. 267, 544, noot S. HESPEL, *Rev.dr.pén.* 2013, afl. 6, 595, noot P. RANS, *RW* 2011-12, afl. 41, 1827 en *TJK* 2012, afl. 4, 328, noot S. HESPEL; J. PUT, *Handboek Jeugdbeschermingsrecht*, Brugge, die Keure, 2015, 253.

**§3 en 4:** Op plaatsing in een openbare instelling en berisping na, moet elke maatregel opnieuw worden onderzocht voor het verstrijken van de termijn van een jaar te rekenen van de dag waarop de beslissing definitief is geworden. De plaatsing in een openbare instelling moet opnieuw onderzocht worden voor het verstrijken van een termijn van 6 maanden te rekenen van de dag waarop de beslissing definitief is geworden. Deze paragrafen hernemen artikel 60, vierde en vijfde lid van de Jeugdbeschermingswet.

**Artikel 48:** Dit artikel legt de cumulatieregels in verband met het opleggen van maatregelen vast. In de Jeugdbeschermingswet was hiervoor geen regeling vastgelegd waardoor elke maatregel cumuleerbaar was. Deze ordonnantie bepaalt dat elke maatregel cumuleerbaar is op berisping na. Berisping geldt immers als het einde van de strafvordering. Bij cumulatie zou dit zijn doel voorbij gaan.

## **HOOFDSTUK V – Uithandengeving**

**Artikel 49:** Dit hoofdstuk betreft de uithandengeving. Er zijn nog steeds gevallen waarin het jeugdbeschermingsrecht ontoereikend is en er is daarom dus uitdrukkelijk voor gekozen de uithandengeving te behouden.

**§1:** Deze paragraaf bevat de algemene regeling rond de uithandengeving van minderjarigen vanaf de leeftijd van 16 jaar. Deze paragraaf is aangepast aan de wet van 5 februari 2016 tot wijziging van het strafrecht en de strafvordering en houdende diverse bepalingen inzake justitie betreffende de uitbreiding van de correctionalisering. Het deel van de bepaling dat de situatie regelt van de betrokkene die ervan verdacht wordt een niet-correctionaliseerbare misdaad te hebben gepleegd, was niet meer relevant aangezien alle misdrijven sinds februari 2016 correctionaliseerbaar zijn. Verder herneemt deze paragraaf artikel 57bis, § 1, eerste lid van de Jeugdbeschermingswet.

**§2:** Deze paragraaf behandelt de voorwaarden waaraan voldaan moet zijn om over te kunnen gaan tot uithandengeving. Deze voorwaarden zijn niet cumulatief opgesomd. 3<sup>o</sup> van deze paragraaf is in de ordonnantie toegevoegd. Deze voorwaarde houdt in dat het misdrijf waarvoor de jongere vervolgd wordt verband houdt met schendingen van humanitair recht en terrorisme aangegeven in de artikelen 136bis tot en met quater, 137, 140 en 141 Sw. Omwille van de bijzondere aard van deze misdrijven en in het licht van recente terroristische aanslagen kan een uithandengeving de enige geschikte optie zijn voor deze jongeren.

1° en 2° hernemen artikel 57bis, § 1, eerste lid van de Jeugdbeschermingswet.

**§3:** Deze paragraaf bevat de motivatieplicht van de jeugdrechtbank indien deze beslist tot uithandengeving over te gaan. Deze paragraaf herneemt artikel 57bis, § 1, tweede lid van de Jeugdbeschermingswet.

**Artikel 50:** Dit artikel bevat de verplichting om een maatschappelijk en medisch psychologisch onderzoek te doen verrichten alvorens men de zaak uithanden kan geven en wat dit onderzoek inhoudt en bepaalt de uitzonderingen hierop. Dit artikel herneemt artikel 57bis, § 2, eerste, tweede en derde lid van de Jeugdbeschermingswet.

**Artikel 51:** Dit artikel verwijst naar de procedurele aspecten van de uithandengeving geregeld in artikel 57bis, § 3 van de Jeugdbeschermingswet.

**Artikel 52:** Dit artikel bepaalt de uitvoering en de gevolgen van de uithandengeving. Dit artikel herneemt artikel 57bis, § 4 van de Jeugdbeschermingswet.

**Artikel 53:** Dit artikel bepaalt welke instantie bevoegd is voor het vervolgen van de gepleegde feiten na de dag van dagvaarding tot uithandengeving en behandelt de overdracht van het dossier van de jeugdrechtbank naar het openbaar ministerie na een beslissing tot uithandengeving. Dit artikel herneemt artikel 57bis, § 5 en 6 van de Jeugdbeschermingswet.

**Artikel 54:** Dit artikel bepaalt het toepassingsgebied van de uithandengeving. Dit artikel herneemt artikel 57bis, § 1, derde lid van de Jeugdbeschermingswet.

#### TITEL IV – OUDERSTAGE

**Artikel 55:** Dit artikel bepaalt de voorwaarden waaraan voldaan moet zijn alvorens de procureur des Konings een ouderstage kan voorstellen. Artikel 45bis van de Jeugdbeschermingswet bepaalde dat dit enkel kon in het geval dat de personen die het ouderlijk gezag uitoefenen zich duidelijk onverschillig opstellen tegenover het delinquent gedrag van de jongere en dit bijdraagt tot de problemen van de jongere. In de ordonnantie is toegevoegd dat men naast de situatie van onverschilligheid ook een ouderstage kan voorstellen indien de personen die het ouderlijk gezag

uitoefenen niet in staat zijn gepast op de delinquentie van de jongere te reageren.

**Artikel 56:** Dit artikel bepaalt de voorwaarden waaraan voldaan moet zijn alvorens de jeugdrechtbank een ouderstage kan opleggen. Artikel 29bis van de Jeugdbeschermingswet bepaalde dat dit enkel kon in het geval dat de personen die het ouderlijk gezag uitoefenen zich duidelijk onverschillig opstellen tegenover het delinquent gedrag van de jongere en dit bijdraagt tot de problemen van de jongere. In de ordonnantie is toegevoegd dat men naast de situatie van onverschilligheid ook een ouderstage kan opleggen indien de personen die het ouderlijk gezag uitoefenen niet in staat zijn gepast op de delinquentie van de jongere te reageren.

#### TITEL V – SLOTBEPALINGEN

**Artikel 57:** Dit artikel bepaalt wanneer deze ordonnantie in werking zal treden.

**Artikel 58:** Dit artikel bevat een lijst van artikelen uit de Jeugdbeschermingswet die opgeheven zullen worden na inwerkingtreding van deze ordonnantie.

## BESLUIT

78. De verschillende staats Hervormingen brachten verschillende bevoegdheidsoverdrachten met zich mee. Dit was niet anders binnen het Jeugdbeschermingsrecht. Met de zesde staats Hervorming en het Vlinderakkoord werden de materiële bevoegdheden omtrent het Jeugddelinquentierecht overgedragen aan de gemeenschappen. Dit gaf de gemeenschappen de kans een eigen beleid op te stellen omtrent Jeugddelinquentie. Ook de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie nam de beslissing een voorstel van Ordonnantie op te stellen en haar visie op deze manier weer te geven. Die visie wordt in deze Masterscriptie vertolkt. Dit leidde tot een ietwat atypische Masterproef waarin het praktische aspect, namelijk het opstellen van het voorstel, een belangrijke plaats kreeg.
79. Het voorstel van Ordonnantie baseert zich voor een groot deel op de Jeugdbeschermingswet. Verschillende artikelen werden overgenomen. Toch zijn er enkele opvallende veranderingen doorgevoerd om tegemoet te komen aan enkele onduidelijkheden die in de Jeugdbeschermingswet voorkwamen. Daarnaast werd rekening gehouden met rechtspraak van het Grondwettelijk Hof en werden verschillende artikelen hieraan aangepast.
80. De belangrijkste veranderingen aan de Jeugdbeschermingswet werden theoretisch uitgewerkt in het hoofdstuk ‘Memorie van Toelichting’. Er werd extra aandacht besteed aan het herstelrechtelijk aanbod. Het herstelrechtelijk aanbod neemt immers een prominente plaats in binnen het voorstel van Ordonnantie. De jongere wordt op deze manier aangespoord verantwoordelijkheid op te nemen. Om dezelfde reden werd het geschreven project in de verf gezet en vooral nader toegelicht. Deze mogelijkheid bleek niet voldoende benut onder de huidige Jeugdbeschermingswet. Ook de keuzes met betrekking tot de uithandengeving verdienen verduidelijking. Hoewel er geen drastische veranderingen werden aangebracht aan het systeem van de uithandengeving binnen het voorstel van Ordonnantie, is er veel discussie in de rechtsleer en moest deze keuze worden verduidelijkt.
81. De veranderingen binnen het voorstel van Ordonnantie vormen aanvullingen en aanpassingen op de huidige Jeugdbeschermingswet. Zij trachten duidelijkheid en transparantie in de hand te werken. Op deze manier werd de wet van 8 april 1965 door middel van het voorstel van Ordonnantie in een nieuw jasje gestoken.

## **BIBLIOGRAFIE**

### WETGEVING

Art. 40 Verdrag van 20 november 1989 inzake de rechten van het kind, *BS* 17 januari 1992.

Institutioneel akkoord voor de zesde staats hervorming 11 oktober 2011, ([http://www.dekamer.be/kvvcr/pdf\\_sections/home/nldirupo.pdf](http://www.dekamer.be/kvvcr/pdf_sections/home/nldirupo.pdf)).

Art 12 Strafwetboek.

Art. 216ter Wetboek van Strafvordering.

De wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming, het ten laste nemen van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd en het herstel van de door het feit veroorzaakte schade, *BS* 15 april 1965.

Art. 4 van de ordonnantie van 18 december 2015 houdende wijziging van een aantal bepalingen betreffende de jeugdbescherming, het ten laste nemen van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd en het herstel van de door dit feit veroorzaakte schade, *BS* 15 januari 2016.

Art. 121-123 wet 5 februari 2016 tot wijziging van het strafrecht en de strafvordering en houdende diverse bepalingen inzake justitie, *BS* 19 februari 2016.

Verslag van de commissie van justitie betreffende het wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming, *Parl. St.* Kamer 2004-05, nr. 1467/012, <http://www.dekamer.be/FLWB/pdf/51/1467/51K1467012.pdf>.

Art. 12 voorontwerp (nieuw art. 45quater § 1 lid 3 WJB), *Parl. St.* Kamer 2004-05, DOC 51 1467/001, 121.

MvT, *Parl.St.* Kamer 2004-05, nr. 1467/1.



## RECHTSPRAAK

EHRM, 11 december 2008, nr. 4268/04, Panovits/Cyprus, *Juristenkrant* 2009, afl. 185, 10, *NJB* 2009, afl. 2, 107, noot M. BORGERS, *NJB* 2009, afl. 2, 107, noot T. SPRONKEN, *NC* 2009, afl. 2, 101, noot L. VAN PUYENBROECK en G. VERMEULEN, *TJK* 2009, afl. 3, 251 en *T.Strafr.* 2009, afl. 4, 236.

UN Committee on the Rights of the Child (CRC) 25 april 2007, General comment No. 10 (2007): Children's Rights in Juvenile Justice, CRC/C/GC/10, (<http://www.refworld.org/docid/4670fca12.html>).

GwH 13 maart 2008, *A.GrwH* 2008, afl. 2, 665, *BS* 14 april 2008, 19886, *Juristenkrant* 2008, afl. 166, 3, *JLMB* 2008, afl. 20, 878, noot A. VERVOIR, *NJW* 2008, afl. 191, 832, noot J. PUT, *RW* 2007-08, afl. 38, 1607, *RW* 2008-09, afl. 4, 143, *RW* 2008-09, afl. 4, 143, noot B. DE SMET en *TJK* 2008, afl. 3-4, 233, noot R. DEFRANCQ, S. VAN RUMST en G. DECOCK.

GwH 3 mei 2012, *A.GrwH* 2012, afl. 2, 899, *NJW* 2012, afl. 267, 544, noot S. HESPEL, *Rev.dr.pén.* 2013, afl. 6, 595, noot P. RANS, *RW* 2011-12, afl. 41, 1827 en *TJK* 2012, afl. 4, 328, noot S. HESPEL.

Cass. 4 maart 1997, *Arr.Cass.* 1997, 307, *Bull.* 1997, 315, *JDJ.* 1997, 337, noot B. VAN KEIRSBILCK, *JLMB* 1997, 1379, *Panopticon* 1997, 526 en *Pas.* 1997, I, 315.

Cass. 21 mei 2003, *Act. dr.* 2003, afl. 4, 791, noot A. VERVOIR en L. BIHAIN, *Arr.Cass.* 2003, afl. 5, 1220, *Juristenkrant* 2003, afl. 75, 7, *JDJ* 2003, afl. 226, 41, *NJW* 2004, afl. 57, 81, noot J. PUT, *NJW* 2004, afl. 57, 81, noot E. DUMORTIER en J. CHRISTIAENS, *Pas.* 2003, afl. 5-6, 1031, *Rev.dr.pén.* 2003, afl. 11-12, 1306, *RW* 2005-06, afl. 12, 459 en *TJK* 2003, afl. 4, 233, noot S. VANDROMME.

Cass. 11 juni 2013, *TJK* 2013, 296, noot S. HESPEL.

Antwerpen 27 maart 1997, *RW* 1998, 156, noot A. VANDEPLAS.

Antwerpen 15 november 2007, *TJK* 2009, 63.

Brussel 24 januari 2011, *JDJ* 2011, 36.

Gent 26 februari 2014, *TJK* 2014, 213, noot S. HESPEL.

## RECHTSLEER

### Tijdschriften

ASSELMAN, H. en PUT, J., “Een ongenode gast: de jeugdadvocaat in de buitengerechtelijke jeugdhulp”, *TJK* 2016, 305-321.

CARTUYVELS, Y., “De grote etappes in het Belgische jeugdrecht: continuïteit, circulariteit of breuk?”, *TJK* 2001, 132-157.

CARTUYVELS, Y., “Jeugdrecht in België: wat is er veranderd?”, *Orde Dag* 2000, 7-13.

CHRISTIAENS, J., “De hervorming van de Belgische Jeugdbescherming: à la recherche du modèle perdu”, *Panopticon* 2005, 4-18.

CHRISTIAENS, J. en DUMORTIER, E., “Dossier: Het jeugdbeschermingsrecht hervormd. De nieuwe Wet op de Jeugdbescherming Krijtlijnen van een ambigue hervorming”, *TJK* 2006, 273-313.

CHRISTIAENS, J. en DUMORTIER, E., “Gemeenschapsdienst voor minderjarigen”, *NJW* 2004, 74-79.

DECOCK, G., “Het verbintenissenproject in de nieuwe Jeugdwet” (noot onder Antwerpen 15 november 2007), *TJK* 2009, 63-65.

DECOCK, G. en DE WINTER, J., “De Jeugdbeschermingswetten van 2006: continuïteit of keerpunt?”, *NC* 2007, 1-19.

DE SMET, B., “Het nieuwe jeugdrecht gewikt en gewogen door het Grondwettelijk Hof”, *RW* 2008, 130-141.

DE SMET, B., noot onder Cass. 20 april 2011, *RW* 2011, 1766-1767.

DE SMET, B., “Verdwijnt het Hof van Assisen voor minderjarigen?”, *T. Strafr.* 2016, 388-392.

DE SMET, B., “Vijftig jaar jeugdbescherming: strafrechtelijke perspectieven”, *NC* 2015, 235-285.

DUMORTIER, E. en BROLET, C., “Waarheen met het Jeugdbeschermingsrecht? Over de (gevreemde) repressieve pendelbeweging en een fundamentele hervorming van de jeugdbescherming”, *TJK* 2003, afl. 3, 149-160.

- ELIAERTS, C., “De toekomst van het jeugdbeschermingssysteem (bis). Naar een jeugdsanctierecht in lijn met internationale normen”, *T. Strafr.* 2013, 214-221.
- GEUDENS, H., “Eerste bedenkingen bij (nieuw) ontwerp van wet van Onkelinx van november 2004”, *Nieuwsbrief Suggnomè (Forum voor Herstelrecht en Bemiddeling)* 2004, nr. 4, 14-20.
- HANSON, K., “Over de uithandengeving (nog maar eens)”, *TJK* 2005, 54-58.
- HESPEL, S., “Leeftijdsgrenzen in de jeugdbeschermingswet: doorslaggevende factor bij uithandengeving?”, *TJK* 2014, 215-218.
- HESPEL, S., noot onder Gent 26 februari 2014, *TJK* 2014, 215.
- JANSSENS, F., “Pleidooi voor een herstelrechtelijk jeugdsanctierecht”, *Orde Dag* 2000, 35-38.
- MAES, C., “Nog maar eens: Jeugdbescherming tegen wat zich verschuilt onder nieuwe benamingen”, *TJK* 2003, 57-67.
- MELKEBEEK, C., “Kinderrechten in andere tijdschriften”, *TJK* 2010, 141-148.
- NUYTIENS, A., “Rien ne va plus! Een kritische reflectie op de onverwachte (en ondoordachte?) facelift van de uithandengeving”, *TJK* 2006, 281-290.
- PUT, J. en ROM, M., “Toetsing van de nieuwe jeugdbeschermingswet aan het internationaalrechtelijk kader”, *Panopticon* 2007, afl. 6, 43-67.
- VANDERHAEGEN, A., “Bemiddeling en vertrouwelijkheid”, *NJW* 2000, 194-206.
- VAN DER LAAN, P. H., “Het Nederlandse jeugdstrafrecht in het teken van effectiviteit”, *TJK* 2013, 208-224.
- VANRUMST, S., “Herstelbemiddeling in de nieuwe Wet op de Jeugdbescherming. De wettelijke verankering van een pretoriaanse praktijk”, *TJK* 2006, 291-301.
- VERSTRAETEN, R., DE DECKER, S. en VAN HOOGENBEMT, T., “De strafrechtelijke gevolgen van de uithandengeving en de behandeling van de zaak door de bijzondere kamers van de jeugdrechtbank en door het hof van assisen”, *NC* 2008, 147-161.
- VERSTRAETEN, R., “Recente ontwikkelingen in het strafprocesrecht.”, *Themis* 2006, 57-86.

## Boeken

- AUSSEMS, A. en ZWAAN, E. J., *Straffen in de opvoeding*, Leuven, Acco, 1991, 124p.
- BOL, M. W., *Gedragbeïnvloeding door strafrechtelijk ingrijpen: Een literatuurstudie*, Arnhem, Gouda Quint, 1995, 177p.
- DE JONGHE, I., *Jeugd- en strafrecht*, Antwerpen, Intersentia, 2012, 299p.
- DEMEY, E., *De minderjarige en het gerecht*, Kortrijk, INNI Publishers, 2014, 188p.
- DE SMET, B., *Jeugdbeschermingsrecht in hoofdlijnen*, Antwerpen, Intersentia, 2010, 416p.
- DE SMET, B., *Jeugdbeschermingsrecht in kort bestek*, Antwerpen, Intersentia, 2005, 435p.
- GOEDSEELS, E., *Jeugdrechtmodellen in theorie en praktijk*, doctoraatsthesis Criminologische wetenschappen, 2016, 419p.
- HESPEL, S. en PUT, J., *Jeugdsanctierecht voorgesteld*, Gent, Larcier, 2014, 111p.
- MIJNARENDS, E. M., *Richtlijnen voor een verdragsconforme jeugdstrafrechtspleging*, Leiden, Kluwer, 1999, 462p.
- PUT, J., *Handboek Jeugdbeschermingsrecht*, Brugge, Die Keure, 2015, 622p.
- SENAEVE, P. en PEETERS, J., *De Hervorming van het jeugdbeschermingsrecht*, Leuven, Acco, 1994, 256p.
- SLOT, N. W., *Residentiële hulp voor jongeren met antisociaal gedrag*, Swisse, Swets & Zeitlinger, 1988, 213p.
- SMETS, J., *Bevoegdheidsverdeling in het federale België, deel 9 jeugdbescherming*, Brugge, die Keure, 2001, 104p.
- TULKENS, F. en MOREAU, T., *Droit de la jeunesse*, Brussel, Larcier, 2000, 1143p.
- VANFRAECHEM, I., *Herstelgericht groepsoverleg*, Brugge, Die Keure, 2007, 249p.
- VERHELLEN, E., *Jeugdbeschermingsrecht*, Gent, Mys & Breesch, 1996, 616p.

## Verzamelwerken

BALLET, D., “De minderjarige en het strafrecht: een poging tot verheldering van zijn strafrechtelijke positie” in J. GERLO, C. ELIAERTS en D. BALLET (eds.), *Van jeugdbeschermingsrecht naar jeugdrecht*, Antwerpen, Kluwer, 1990, 149-203.

BERBUTO, S. en VAN DOOSSELAERE, D., “Les offres restauratrices : approche pratique et questions juridiques” in S. BERBUTO, I. DOGNE, J. FIERENS, T. MOREAU en D. VAN DOOSSELAERE (eds.), *Réforme du droit de la jeunesse*, Limal, Anthemis, 2007, 53-109.

BURSSSENS, D., VANFRAECHEM, I., VETTENBURG, N. en WALGRAVE, L., “Besluit” in L. WALGRAVE en N. VETTENBURG (eds.), *Herstelgericht groepsoverleg*, Leuven , LannooCampus, 2006, 101-124.

CALUWÉ, N., “De gewijzigde positie van het openbaar ministerie” in J. PUT en M. ROM (eds.), *Het nieuwe jeugdrecht*, Gent, Larcier, 2007, 253-271.

CHRISTIAENS, J. en DUMORTIER, E., “De hervorming van de jeugdbescherming: tussen pendel- én schijnbewegingen ?” in R. DEFRANCQ (ed.), *Actualisatie Jeugdbescherming-Bijzondere jeugdbijstand*, Gent, Centrum voor de rechten van het kind U.Gent, 2006, 5-36.

DE PUYDT, A. en D’HOOGHE, C., “Als misdrijf omschreven feit” in ORDE VAN DE VLAAMSE BALIES (eds.), *handboek voor de advocaat-stagiair*, Brussel, Kluwer, 2013, 109-131.

DE SMET, B., “De positie van het slachtoffer” in J. PUT en R. ROM (eds.), *Het nieuwe jeugdrecht*, Gent, Larcier, 2007, 235-252.

DE SMET, B., “Geschreven project van maatregelen van opvoeding” in A. VANDEPLAS en P. ARNOU (eds.), *Strafrecht en strafvordering: commentaar met overzicht van rechtspraak en rechtsleer*, Antwerpen, Kluwer, 2015, 9-17.

ELIAERTS, C. en VANSTEENKISTE, PH., “Rechtswaarborgen voor jongeren” in G. DECOCK en PH. VANSTEENKISTE (eds.), *Naar een jeugdsanctierecht*, Gent, Mys & Breesch, 1995, 39-51.

GEUDENS, H., SCHELKENS, W en WALGRAVE, L. “Op zoek naar een herstelrechtelijk jeugdsanctierecht in België. Een denkoefening” in G. DECOCK en PH. VANSTEENKISTE (eds.), *Herstel of sanctie. Naar een jeugdsanctierecht*, Gent, Mys & Breesch, 1999, 49-102.

GOEDSEELS, E., “Constructief sanctioneren met maximale kansen voor een herstelrechtelijk aanbod” in G. DECOCK en J. PUT (eds.), *Jeugdsanctierecht gewikt en gewogen*, Gent, Larcier, 2012, 55-84.

OP DE BEECK, H. en PUT, J., “Jongerengeweld in Brussel. Op zoek naar een contextuele verklaring” in N. VETTENBURG, M. ELCHARDUS en J. PUT (eds.), *Jong in Brussel, bevindingen uit de Jop-monitor Brussel*, Leuven, Acco, 2011, 329-348.

VANDEBROEK, M. en VANFRAECHEM, I., “Bemiddeling en hergo” in J. PUT en M. ROM (eds.), *Het nieuwe jeugdrecht*, Gent, Larcier, 2007, 147-182.

VANDENBRUWAENE, W., “Strafrechtelijk beleid, jeugdsanctierecht en justitiehuisen” in J. VELAERS, J. VANPRAET, Y PEETSERS en W. VANDENBRUWAENE (eds.), *De zesde staatsvorming: instellingen, bevoegdheden en middelen*, Antwerpen, Intersentia, 2014, 295-314.

VAN DER MUSSELE, E., "De gewijzigde positie van de advocaat" in J. PUT en M. ROM (eds.), *Het nieuwe jeugdrecht*, Gent, Larcier, 2007, 273-290.

VANFRAECHEM, I. en WALGRAVE, L., “Hergo voor ernstige jeugddelinquentie” in L. WALGRAVE en N. VETTENBURG (eds.), *Herstelgericht groepsoverleg*, Leuven, LannooCampus, 2006, 45-69.

X, “Eindverslag Nationale commissie voor de hervorming van de wetgeving inzake jeugdbescherming” in G. DECOCK en PH. VANSTEENKISTE (eds.), *Herstel of sanctie: Naar een jeugdsanctierecht*, Gent, Mys & Breesch, 1999, 5-49.

### **Online bronnen**

BLONDEEL, E., “De minderjarige dader in het strafprocesrecht”, onuitg. masterproef Rechten Universiteit Gent, 2012, [http://lib.ugent.be/fulltxt/RUG01/001/892/027/RUG01-001892027\\_2012\\_0001\\_AC.pdf](http://lib.ugent.be/fulltxt/RUG01/001/892/027/RUG01-001892027_2012_0001_AC.pdf).

BROUWERS, B., “Jeugdsanctierecht in Europa: is uithandengeving een evidentie?”, *Jura Falc.* 2007-2008, <https://www.law.kuleuven.be/jura/art/44n1/brouwers.html>, 3-38.

CREYF, E., “Brief herstelbemiddeling minderjarigen”, <https://www.advocaat.be/documenten/ordeexpress/2007/4/brief%20van%20OSBJ%20en%20OVB.pdf>.

DEWULF, E., “Uithandengeving in het Belgisch recht: een aantasting van de rechtszekerheid en de duidelijkheid?”, onuitg. masterproef Rechten Universiteit Gent, 2012, [http://lib.ugent.be/fulltxt/RUG01/001/891/987/RUG01-001891987\\_2012\\_0001\\_AC.pdf](http://lib.ugent.be/fulltxt/RUG01/001/891/987/RUG01-001891987_2012_0001_AC.pdf).

DUMORTIER, E. en ELIAERTS C., “Herstellende kinderen en hun rechten” in X., *Kinderrechtengids*, Gent, Mys en Breesch, 2002, <http://www.vub.ac.be/SCRI/downloads/Eliaerts/Boeken/HerstellendeKinderen.pdf>.

GEBRUERS, S., “Een apart jeugdsanctierecht, beter dan een voortdurend bekritiseerde en gewijzigde uithandengeving?”, onuitg. masterproef Rechten KULeuven, 2010, [http://depot.lias.be/delivery/DeliveryManagerServlet?dps\\_pid=IE789896](http://depot.lias.be/delivery/DeliveryManagerServlet?dps_pid=IE789896).

GROUPE DE TRAVAIL CRÉÉ À L’INITIATIVE DE LA MINISTRE DE L’AIDE À LA JEUNESSE, *Communautarisation de certaines dispositions de la loi du 8 avril 1965 relative à la protection de la jeunesse, à la prise en charge des mineurs avant commis un fait qualifié infraction et à la réparation du dommage cause par ce fait*, [www.jdj.be/jdj/documents/docs/rapport\\_final\\_communautarisation\\_mars\\_14.pdf](http://www.jdj.be/jdj/documents/docs/rapport_final_communautarisation_mars_14.pdf), 177p.

NICC, *Onderzoek naar de beslissingen van jeugdrechters/jeugdrechtbanken in MOF-zaken, eindrapport*, <https://nicc.fgov.be/upload/files/ODcriminologie/protectiondelajeunesse/pratiquesdecisionnellesdesribunauxdelajeunesse/Eindrapport%20NL-32b%2Bbijlage-def.pdf>.

MAHIEU, V., RAVIER, I. en VANNESTE, C., *naar een beeld van de gegevens aangaande geregistreerde jeugddelinquentie in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest*, [www.nicc.fgov.be/criminologie/publicaties](http://www.nicc.fgov.be/criminologie/publicaties).

MELKEBEEK, C., “Recht op bijstand advocaat tijdens het eerste politieverhoor”, *TJK* 2011, <http://www.kekidatabank.be/docs/Publicaties/2011%20MELKEBEEK%20Recht%20op%20bijstand%20advocaat%20tijdens%20het%20eerste%20politieverhoor.pdf>.

SCHOETERS, A., “Jeugdsanctierecht”, onuitg. masterproef Rechten Universiteit Gent, 2013, [http://lib.ugent.be/fulltxt/RUG01/002/061/003/RUG01-002061003\\_2013\\_0001\\_AC.pdf](http://lib.ugent.be/fulltxt/RUG01/002/061/003/RUG01-002061003_2013_0001_AC.pdf).

VAN NIEUWENHOVE, K., “Kritische evaluatie van de uithandengeving in jeugdzaken”, onuitg. masterproef Criminologische wetenschappen Universiteit Gent, 2010, [http://lib.ugent.be/fulltxt/RUG01/001/458/104/RUG01-001458104\\_2011\\_0001\\_AC.pdf](http://lib.ugent.be/fulltxt/RUG01/001/458/104/RUG01-001458104_2011_0001_AC.pdf).

X, *Een leven na uithandengeving*, 2015,  
[http://www.keki.be/sites/default/files/RoSt\\_2015%20Een%20leven%20na%20uithandengeving.%20Verslag%20werkgroep%20Yana%20Jaspers.pdf](http://www.keki.be/sites/default/files/RoSt_2015%20Een%20leven%20na%20uithandengeving.%20Verslag%20werkgroep%20Yana%20Jaspers.pdf).



## BIJLAGE

### ORDONNANTIE JEUGDDELINQUENTIE

Ordonnance Délinquance juvénile		Ordonnantie Jeugddelinquentie
Dispositions préliminaires		Inleidende bepalingen
<b>Article 1er</b> – La présente ordonnance règle une matière visée à l'article 135 de la Constitution.		<b>Artikel 1</b> – Deze ordonnantie regelt een aangelegenheid bedoeld in artikel 135 van de Grondwet.
<b>Article 3</b> – Pour l'application de la présente ordonnance, on entend par la loi sur la protection de la jeunesse : la loi du 8 avril 1965 relative à la protection de la jeunesse, à la prise en charge des mineurs ayant commis un fait qualifié infraction et à la réparation du dommage causé par ce fait		<b>Artikel 3</b> – Voor de toepassing van deze ordonnantie wordt verstaan onder de jeugdbeschermingswet: de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming, het ten laste nemen van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd en het herstel van de door dit feit veroorzaakte schade
<b>TITRE Ier – CHAMP D'APPLICATION</b>		<b>TITEL I – TOEPASSINGSGEBIED</b>
<b>Article 4</b> – Le tribunal de la jeunesse connaît des réquisitions du ministère public à l'égard des personnes poursuivies pour un fait qualifié infraction, commis avant l'âge de dix-huit ans accomplis. Le tribunal de la jeunesse connaît également du recours introduit dans les cas stipulés à l'article 36, 5° et 6° de la loi sur la protection de la jeunesse.		<b>Artikel 4</b> – De jeugdrechtbank neemt kennis van de vorderingen van het openbaar ministerie ten aanzien van de personen die vervolgd worden wegens een als misdrijf omschreven feit, gepleegd vóór de volle leeftijd van achttien jaar. De jeugdrechtbank neemt eveneens kennis van het hoger beroep in de gevallen bepaald in artikel 36, °5 en °6 van de jeugdbeschermingswet.
<b>Article 5</b> – L'ordonnance ne s'applique pas aux délits tels que décrits à l'article 36bis de la loi sur la protection de la jeunesse.		<b>Artikel 5</b> – De ordonnantie is niet van toepassing op misdrijven zoals omschreven in artikel 36bis van de jeugdbeschermingswet.
<b>TITRE II – GARANTIES VIS-À-VIS DES MINEURS</b>		<b>TITEL II – WAARBORGEN TEN OPZICHTE VAN DE MINDERJARIGEN</b>
<b>Article 6</b> – Toute personne qui, à quelque titre que ce soit, collabore à l'application de cette loi est tenue au secret des faits qui lui sont confiés dans l'exercice de sa fonction et qui s'y rapportent. L'article 458 du Code pénal s'applique à		<b>Arikel 6</b> – Elke persoon die, in welke hoedanigheid ook, meewerkt aan de toepassing van deze wet is gehouden tot het geheimhouden van de feiten die hem in de uitoefening van zijn opdracht worden toevertrouwd en die hiermee verband

elles.		houden. Artikel 458 van het Strafwetboek is op hen van toepassing.
<b>Article 7</b> – Les pouvoirs judiciaires et administratifs ainsi que les personnes physiques ou morales, les associations, les organismes ou les institutions qui offrent leur collaboration lors de mesures prises en exécution de cette loi, doivent respecter les convictions religieuses et philosophiques ainsi que la langue des ménages auxquels appartiennent les mineurs.		<b>Artikel 7</b> – De gerechtelijke en administratieve overheden alsmede de natuurlijke personen of rechtspersonen, de verenigingen, instellingen of inrichtingen die hun medewerking dienen te verlenen bij de maatregelen die ter uitvoering van deze wet zijn genomen, moeten de godsdienstige en wijsgerige overtuiging en de taal van de gezinnen waartoe de minderjarigen behoren eerbiedigen.
<b>Article 8</b> – Le droit d'être entendu et de se faire assister par un avocat sont garantis conformément à la loi sur la protection de la jeunesse.		<b>Artikel 8</b> – Het hoorrecht en het recht op bijstand van een advocaat worden gewaarborgd overeenkomstig de jeugdbeschermingswet.
TITRE III – RÉACTION À LA DÉLINQUANCE		TITEL III – REACTIE OP DELINQUENTIE
CHAPITRE II – Généralités		HOOFDSTUK II – Algemeen
<b>Article 9</b> – Vis-à-vis des mineurs poursuivis pour avoir commis un fait qualifié infraction, le juge ou le tribunal de la jeunesse applique les dispositions de cette loi sans préjudice de l'application de la loi du 26 juin 1990 relative à la protection de la personne des malades mentaux.		<b>Artikel 9</b> – Ten aanzien van minderjarigen die vervolgd worden omwille van het plegen van een als misdrijf omschreven feit, past de rechter of de jeugdrechtbank de bepalingen van deze wet toe onverminderd de toepassing van de wet van 26 juni 1990 betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke.
En cas d'application de la loi du 26 juin 1990 précitée sur les personnes qui avaient été renvoyées initialement devant le tribunal de la jeunesse sur la base de l'article 4, la décision du médecin chef de service de lever la mesure, qui a été prise conformément à l'article 12, 3°, ou 19 de la loi du 26 juin 1990, ne sera exécutée qu'après un délai de cinq jours ouvrables à compter du jour où le tribunal de la jeunesse en a été informé. Dans ce délai, et sans pouvoir prolonger celui-ci, le tribunal se prononce sur toute autre mesure visée à l'article 20, qu'il estime utile.		In geval van toepassing van de voornoemde wet van 26 juni 1990 op de personen die oorspronkelijk voor de jeugdrechtbank waren verwezen op grond van artikel 4, wordt de beslissing van de geneesheer-diensthoofd om de maatregel op te heffen, die overeenkomstig artikel 12, 3°, of 19 van de wet van 26 juni 1990 genomen is, slechts uitgevoerd na een termijn van vijf werkdagen te rekenen van de dag waarop de jeugdrechtbank hiervan is geïnformeerd. Binnen deze termijn, en zonder deze te kunnen verlengen, spreekt de rechtbank zich uit over elke andere maatregel bedoeld in artikel 20, die zij nuttig acht.

CHAPITRE Ier – Réaction du Ministère public		HOOFDSTUK I – Reactie van het openbaar ministerie
Section 1 : Avertissement		Afdeling 1: Waarschuwing
<b>Article 10</b> – Le procureur du Roi peut envoyer un courrier d'avertissement à l'auteur présumé d'un fait qualifié infraction dans lequel il indique qu'il a pris connaissance des faits, qu'il estime que ces faits sont imputables au mineur et qu'il a décidé de classer le dossier sans suite.		<b>Artikel 10</b> – De procureur des Konings kan de vermoedelijke pleger van een als misdrijf omschreven feit een waarschuwingsbrief sturen waarin hij vermeldt dat hij kennis heeft genomen van de feiten, dat hij van oordeel is dat deze feiten ten laste van de minderjarige vaststaan en dat hij beslist heeft het dossier te seponeren.
Une copie du courrier d'avertissement est remise au père et à la mère, au tuteur du mineur ou aux personnes qui l'ont de droit ou de fait sous leur garde.		Een kopie van de waarschuwingsbrief wordt bezorgd aan de vader en aan de moeder, aan de voogd van de minderjarige of aan de personen die hem in rechte of in feite onder hun bewaring hebben.
Le procureur du Roi peut toutefois également convoquer l'auteur présumé du fait qualifié infraction et ses représentants légaux et leur notifier un rappel à la loi et les risques qu'ils encourent.		De procureur des Konings kan de vermoedelijke dader van het als misdrijf omschreven feit en zijn wettelijke vertegenwoordigers evenwel oproepen en hen wijzen op hun wettelijke verplichtingen en de risico's die zij lopen.
<b>Article 11</b> – La procédure d'avertissement est réglée dans l'article 46 de la loi sur la protection de la jeunesse.		<b>Artikel 11</b> – De procedure van de waarschuwing wordt geregeld in artikel 46 van de jeugdbeschermingswet.
Section 2 : Offre de justice réparatrice		Afdeling 2: Herstelrechtelijk aanbod
<i>Sous-section 1 : Décision du procureur du Roi</i>		<i>Onderafdeling 1: Beslissing procureur des Konings</i>
<b>Article 12</b> – § 1er. Si une victime a été identifiée, le procureur du Roi peut faire une offre de justice réparatrice par écrit telle que visée à l'article 22 § 1er, à la personne qui est soupçonnée d'avoir commis le fait qualifié infraction, aux personnes qui en ont l'autorité parentale, aux personnes qui l'ont de droit ou de fait sous leur garde et à la victime. Il les informe qu'ils ont la possibilité de s'adresser à un service de médiation qu'il désigne.		<b>Artikel 12</b> – § 1. Indien een slachtoffer geïdentificeerd is, kan de procureur des Konings schriftelijk een herstelrechtelijk aanbod doen zoals bepaald in artikel 22, § 1, aan de persoon die ervan wordt verdacht een als misdrijf omschreven feit te hebben gepleegd, de personen die het ouderlijk gezag over hem uitoefenen, de personen die hem in rechte of in feite onder hun bewaring hebben en het slachtoffer. Hij deelt hen mee dat ze de mogelijkheid hebben zich te

		wenden tot een bemiddelingsdienst die hij aanwijst.
Lorsque le procureur du Roi décide de ne pas orienter un dossier vers une offre de justice réparatrice, il doit motiver cette décision par écrit, sauf s'il souhaite classer le dossier sans suite.		Wanneer de procureur des Konings besluit een dossier niet te oriënteren naar een herstelrechtelijk aanbod, moet hij dit schriftelijk motiveren, behalve indien hij de zaak wenst te seponeren.
Sauf pour motifs d'urgence, tels que définis à l'article 49, deuxième alinéa de la loi sur la protection de la jeunesse, l'absence de ce genre de motivation a pour conséquence que le tribunal de la jeunesse ne se saisit pas d'office de l'affaire.		Behalve in spoedeisende gevallen zoals bepaald in artikel 49, tweede lid, van de jeugdbeschermingswet, heeft de afwezigheid van dergelijke motivering tot gevolg dat de zaak niet regelmatig aanhangig gemaakt is bij de jeugdrechtbank.
§ 2. Une offre de justice réparatrice peut uniquement être appliquée si les personnes qui y participent l'acceptent expressément et sans réserve et continuent à le faire tant que la médiation ou la concertation restauratrice en groupe est en cours.		§ 2. Een herstelrechtelijk aanbod kan enkel toegepast worden indien de personen die eraan deelnemen er uitdrukkelijk en zonder voorbehoud mee instemmen en dit blijven doen zolang de bemiddeling of het herstelgericht groepsoverleg loopt.
<i>Sous-section 2 : Déroulement</i>		<i>Onderafdeling 2: Verloop</i>
<b>Article 13</b> – § 1er. Au cas où l'offre de justice réparatrice est faite, le procureur du Roi informe les intéressés qu'ils peuvent obtenir des conseils et se faire assister par un avocat.		<b>Artikel 13</b> – § 1. Ingeval een herstelrechtelijk aanbod wordt gedaan, stelt de procureur des Konings de betrokkenen ervan in kennis dat zij raad kunnen inwinnen bij en zich kunnen laten bijstaan door een advocaat.
§ 2. Le procureur du Roi fait parvenir une copie des propositions écrites au service de médiation désigné ou au service de concertation restauratrice en groupe. Ces services sont chargés de l'application de la médiation ou de la concertation restauratrice en groupe.		§ 2. De procureur des Konings laat een afschrift van de schriftelijke voorstellen toekomen aan de aangewezen bemiddelingsdienst of dienst voor herstelgericht groepsoverleg. Deze diensten worden belast met de tenuitvoerlegging van de bemiddeling of het herstelgericht groepsoverleg.
§ 3. Si les personnes concernées n'ont pas pris contact avec le service de médiation ou le service de concertation restauratrice en groupe dans les huit jours à compter de la réception de la proposition écrite du procureur du Roi, ces services prennent contact avec les personnes citées.		§ 3. Indien de betrokken personen binnen acht dagen te rekenen van de ontvangst van het schriftelijke voorstel van de procureur des Konings geen contact opnemen met de bemiddelingsdienst of de dienst voor herstelgericht groepsoverleg, nemen deze diensten contact op met genoemde personen.
§ 4. Dans les deux mois à compter de sa désignation par le procureur du Roi, le		§ 4. Binnen twee maanden te rekenen van zijn aanwijzing door de procureur des

service de médiation rédige un rapport succinct de la progression de la médiation ou de la concertation restauratrice en groupe.		Konings, stelt de bemiddelingsdienst een bondig verslag betreffende de voortgang van de bemiddeling of het herstelgericht groepsoverleg.
<i>Sous-section 3 : Conséquences</i>		<i>Onderafdeling 3: Gevolgen</i>
<b>Article 14</b> – § 1er. Si la médiation ou la concertation restauratrice en groupe mène à un accord, celui-ci est signé par la personne soupçonnée d'avoir commis un fait qualifié infraction, par les personnes qui en ont l'autorité parentale, ainsi que par la victime, et celui-ci doit être approuvé par le procureur du Roi. Ce dernier ne peut pas en changer le contenu. Il peut uniquement refuser d'approuver un accord s'il est contraire à l'ordre public.		<b>Artikel 14</b> – § 1. Indien de bemiddeling of het herstelgericht groepsoverleg leidt tot een akkoord wordt dit ondertekend door de persoon die verdacht wordt een als misdrijf omschreven feit te hebben gepleegd, door de personen die ten aanzien van hem het ouderlijk gezag uitoefenen, alsook door het slachtoffer, en dit moet door de procureur des Konings worden goedgekeurd. Deze laatste kan de inhoud ervan niet wijzigen. Hij kan alleen weigeren een akkoord goed te keuren indien het strijdig is met de openbare orde.
Le service de médiation rédige un rapport à propos de l'application de l'accord et l'adresse au procureur du Roi. Celui-ci est joint au dossier de procédure.		De bemiddelingsdienst stelt een verslag op over de tenuitvoerlegging van het akkoord en richt het aan de procureur des Konings. Het wordt bij het dossier van de procedure gevoegd.
Si une personne poursuivie pour un fait qualifié infraction a accompli l'accord de médiation selon les règles qui y sont définies, le procureur du Roi rédige un procès-verbal et en tient compte lors de sa décision de classer ou non le dossier sans suite.		Als een persoon die vervolgd wordt wegens een als misdrijf omschreven feit het bemiddelingsakkoord volgens de erin bepaalde regels ten uitvoer heeft gebracht, maakt de procureur des Konings daarvan proces-verbaal op en houdt hij daarmee rekening bij zijn beslissing om de zaak al dan niet te seponeren.
Une copie du procès-verbal est remise à la personne poursuivie pour un fait qualifié infraction, aux personnes qui en ont l'autorité parentale, à la victime ainsi qu'au service de médiation. Au cas où la remise n'a pas pu avoir lieu, la copie du procès-verbal est notifiée par pli judiciaire.		Een afschrift van het proces-verbaal wordt overhandigd aan de persoon die vervolgd wordt wegens een als misdrijf omschreven feit, aan de personen die het ouderlijk gezag over hem uitoefenen, aan het slachtoffer evenals aan de dienst bemiddeling. Ingeval de overhandiging niet heeft kunnen plaatsvinden, wordt het afschrift van het proces-verbaal bij gerechtsbrief ter kennis gebracht.
§ 2. Si la médiation ou la concertation restauratrice en groupe ne mène pas à un accord, ni la reconnaissance des faits par le		§ 2. Indien de bemiddeling of het herstelgericht groepsoverleg niet tot een akkoord leidt, kan noch de erkenning van de

jeune, ni le déroulement ou le résultat de la médiation ou de la concertation restauratrice en groupe ne peuvent être utilisés par les pouvoirs judiciaires ou toute autre personne au détriment du jeune.		feiten door de jongere, noch het verloop of het resultaat van de bemiddeling of het herstelgericht groepsoverleg door de gerechtelijke overheden of enige andere persoon worden gebruikt ten nadele van de jongere.
Les documents qui sont rédigés et les communications qui sont faites dans le cadre de l'intervention du service de médiation ou du service de concertation restauratrice en groupe sont confidentiels à l'exception de ceux que les parties acceptent de porter à la connaissance des instances judiciaires. Ils ne peuvent être utilisés dans une procédure pénale, civile, administrative ou arbitrale ou dans toute autre procédure visant à résoudre des conflits et ne sont pas admissibles comme preuve, même comme aveu extrajudiciaire.		De documenten die worden opgemaakt en de mededelingen die worden gedaan in het kader van de tussenkomst van de bemiddelingsdienst of dienst voor herstelgericht groepsoverleg zijn vertrouwelijk met uitzondering van datgene waarmee de partijen instemmen om het ter kennis van de gerechtelijke instanties te brengen. Ze kunnen niet worden aangewend in een strafrechtelijke, burgerrechtelijke, administratieve, arbitrale of enige andere procedure voor het oplossen van conflicten en zijn niet toelaatbaar als bewijs, zelfs niet als buitengerechtelijke bekentenis.
CHAPITRE II – Réaction du juge de la jeunesse dans la phase provisoire		HOOFDSTUK II – Reactie van de jeugdrechter in de voorlopige fase
Section 1 : Mesures provisoires d'instruction et de conservation		Afdeling 1: Voorlopige maatregelen van onderzoek en bewaring
<b>Article 15</b> – Le juge de la jeunesse prend toutes les mesures et opère l'enquête nécessaire pour connaître la personnalité de l'intéressé et l'environnement dans lequel il a grandi, et voir si ses intérêts et les moyens de son éducation, le traitement ou la réinsertion sociale sont adaptés.		<b>Artikel 15</b> – De jeugdrechter treft alle maatregelen en doet het onderzoek verrichten dat nodig is om de persoonlijkheid van de betrokkene en het milieu waarin hij wordt grootgebracht, te kennen en om uit te maken wat zijn belang is en welke middelen voor zijn opvoeding, behandeling of sociale re-integratie geschikt zijn.
Il peut faire procéder à une enquête sociale, par l'intermédiaire du service social compétent, et soumettre l'intéressé à un examen médico-psychologique, s'il estime que le dossier qui lui a été transmis est insuffisant.		Zij kan een maatschappelijk onderzoek doen verrichten, door bemiddeling van de bevoegde sociale dienst, en de betrokkene aan een medisch-psychologisch onderzoek onderwerpen, indien zij het haar meegeede dossier niet voldoende acht.
Si le juge de la jeunesse fait procéder à une enquête sociale, il peut, sauf motifs d'urgence, prendre d'abord sa décision ou la modifier, après avoir pris connaissance de		Indien de jeugdrechter een maatschappelijk onderzoek doet verrichten, kan zij, behoudens in spoedeisende gevallen, haar beslissing eerst nemen of wijzigen, na

l'avis du service social compétent, sauf si cet avis ne lui parvient pas dans le délai fixé, qui ne peut excéder septante cinq jours.		kennis genomen te hebben van het advies van de bevoegde sociale dienst, tenzij dit advies haar niet bereikt binnen de door haar bepaalde termijn, die niet meer dan vijfenzeventig dagen mag bedragen.
<b>Article 16</b> – § 1er. Pendant une procédure visant l'application d'une des mesures visées à l'article 21, le juge de la jeunesse prend, provisoirement à l'égard d'une personne poursuivie pour un fait qualifié infraction, les mesures nécessaires d'instruction et de conservation. Lors de la prise de cette décision, le juge de la jeunesse tient compte des facteurs visés à l'article 24.		<b>Artikel 16</b> – § 1. Gedurende een rechtspleging strekkende tot de toepassing van een der maatregelen bedoeld in artikel 21, neemt de jeugdrechter voorlopig ten aanzien van een persoon die vervolgd wordt wegens een als misdrijf omschreven feit, de nodige maatregelen van onderzoek en bewaring. Bij het nemen van deze beslissing, houdt de jeugdrechter rekening met de in artikel 24 bedoelde factoren.
Le juge de la jeunesse peut proposer ce qui suit, si nécessaire :		De jeugdrechter kan het volgende indien mogelijk voorstellen:
1° médiation, telle que visée aux articles 22 à 26;		1° bemiddeling, zoals bepaald in de artikelen 22 tot 26;
2° concertation restauratrice en groupe, telle que visée aux articles 22 à 26;		2° herstelgericht groepsoverleg, zoals bepaald in de artikelen 22 tot 26;
3° projet écrit tel que défini aux articles 27 et 28.		3° geschreven project, zoals bepaald in de artikelen 27 en 28.
Si nécessaire, le juge de la jeunesse peut :		De jeugdrechter kan de jongere indien nodig:
1° placer le jeune sous la surveillance d'un service social, tel que défini à l'article 31 ;		1° onder toezicht plaatsen van een sociale dienst, zoals bepaald in artikel 31;
2 ° imposer des conditions pour le maintien dans l'environnement social à l'exception de la fourniture d'une prestation de nature éducative et d'intérêt général, et de travail rémunéré, tel que défini à l'article 34 ;		2° voorwaarden voor het behoud in de leefomgeving opleggen met uitzondering van het leveren van een prestatie van opvoedkundige aard en van algemeen nut en het verrichten van betaalde arbeid, zoals bepaald in artikel 34;
3° placer le jeune, tel que défini à l'article 35.		3° plaatsen, zoals bepaald in artikel 35.
§ 2. Ces mesures provisoires peuvent uniquement être prises pour une durée la plus courte possible et uniquement lorsque la finalité de la mesure provisoire ne peut être atteinte d'aucune autre manière. Aucune mesure provisoire ne peut être prise en vue de sanction immédiate ni en vue de l'exercice de toute forme de contrainte.		§ 2. Deze voorlopige maatregelen mogen enkel voor een zo kort mogelijke duur worden genomen en slechts wanneer de finaliteit van de voorlopige maatregel op geen andere manier kan worden bereikt. Geen enkele voorlopige maatregel kan worden genomen met het oog op de onmiddellijke bestraffing noch met het oog op de uitoefening van enige vorm van dwang.

<p>§ 3. Afin de pouvoir réaliser les mesures d'instruction visées à l'article 15, le juge de la jeunesse peut également combiner la mesure provisoire de conservation qui consiste à laisser l'intéressé dans son environnement social et le placer sous la surveillance d'un service social compétent avec la condition de fournir une prestation d'intérêt général en rapport avec son âge et ses aptitudes. La prestation d'intérêt général, imposée conformément à cet article, ne peut excéder 30 heures.</p>		<p>§ 3. Teneinde de in artikel 15 bedoelde onderzoeksmaatregelen te kunnen uitvoeren, kan de jeugdrechter eveneens de voorlopige maatregel van bewaring die erin bestaat de betrokkene in zijn leefomgeving te laten en onder toezicht van een bevoegd sociale dienst te plaatsen, gepaard laten gaan met de voorwaarde een prestatie van algemeen nut te leveren in verhouding tot zijn leeftijd en zijn vaardigheden. De prestatie van algemeen nut, opgelegd overeenkomstig dit artikel, mag niet meer dan 30 uur bedragen.</p>
<p>§ 4. Lorsque le juge de la jeunesse est saisi de l'affaire d'une personne qui a commis un fait qualifié infraction avant l'âge de dix-huit ans, il peut, même si la réquisition du ministère public est introduite après que cette personne ait atteint l'âge de dix-huit ans ou si cette personne comparait devant le juge de la jeunesse après avoir atteint l'âge de dix-huit ans, imposer des mesures provisoires ou les maintenir, pouvant uniquement durer jusqu'à ce que l'intéressé ait atteint l'âge de vingt ans.</p>		<p>§ 4. Wanneer bij de jeugdrechter de zaak aanhangig is van een persoon die vóór de leeftijd van achttien jaar een als misdrijf omschreven feit heeft gepleegd, kan zij, zelfs indien de vordering van het openbaar ministerie wordt ingesteld nadat deze persoon de leeftijd van achttien jaar heeft bereikt of indien deze persoon voor de jeugdrechter verschijnt nadat hij de leeftijd van 18 jaar bereikt heeft, voorlopige maatregelen opleggen of handhaven die uiterlijk kunnen duren tot de betrokkene de leeftijd van twintig jaar heeft bereikt.</p>
<p>Section 2 : Mesure de provisoire de placement</p>		<p>Afdeling 2: Voorlopige maatregel van plaatsing</p>
<p><b>Article 17</b> – La mesure de placement dans une institution en vue du traitement est toujours prise dans le cadre d'une évaluation médico-psychologique.</p>		<p><b>Artikel 17</b> – De maatregel van het plaatsen in een instelling met oog op behandeling wordt steeds genomen in het kader van een medisch-psychologische evaluatie.</p>
<p><b>Article 18</b> – § 1er. Si le juge de la jeunesse décide d'imposer une mesure de placement dans une institution communautaire en régime éducatif fermé, sur la base de l'article 16, § 1er, 6°, les conditions suivantes doivent être remplies :</p>		<p><b>Artikel 18</b> – § 1. Indien de jeugdrechter besluit een maatregel van plaatsing in een gesloten afdeling van een gemeenschapsinstelling op te leggen op basis van artikel 16, § 1, °6, moet aan een van de volgende voorwaarden voldaan zijn:</p>
<p>1° l'intéressé fait preuve d'un comportement qui est dangereux pour lui-même et pour les autres ;</p>		<p>1° de betrokkene geeft blijk van een gedrag dat voor hemzelf of voor anderen gevaarlijk is;</p>
<p>2° il existe de sérieuses raisons de craindre que l'intéressé, s'il est remis en liberté, commette de nouveaux délits ou méfaits, se soustraie à la justice, essaie de faire</p>		<p>2° er bestaan ernstige redenen om te vrezen dat de betrokkene, indien hij opnieuw in vrijheid wordt gesteld, nieuwe misdaden of wanbedrijven pleegt, zich aan het gerecht</p>



disparaître des preuves ou de se concerter avec des tiers.		onttrekt, probeert bewijsmateriaal te doen verdwijnen of tot een heimelijke verstandhouding komt met derden
<p>Cette mesure peut être imposée pour un délai de maximum 3 mois et ne peut être prolongée qu'une seule fois et après avoir pris connaissance du rapport médico-psychologique rédigé par l'institution après que l'intéressé et son conseil ont été entendus.</p> <p>Néanmoins, la mesure précitée peut être prolongée tous les mois en cas de décision motivée du juge de la jeunesse. La décision doit être fondée sur des circonstances graves et exceptionnelles portant sur les exigences en matière de sécurité publique ou propres à la personnalité de l'intéressé et qui rendent le maintien de ces mesures nécessaire. L'intéressé, son conseil et le directeur de l'institution sont entendus au préalable.</p>		<p>Deze maatregel kan opgelegd worden voor een termijn van ten hoogste 3 maanden en kan slechts eenmaal en na kennisgeving van het door de instelling opgestelde medisch-psychisch verslag worden verlengd nadat de betrokkene en zijn raadsman werden gehoord.</p> <p>Niettemin kan de voormelde maatregel elke maand worden verlengd bij gemotiveerde beslissing van de jeugdrechter. De beslissing moet gegrond zijn op ernstige en uitzonderlijke omstandigheden die betrekking hebben op de vereisten van de openbare veiligheid of eigen zijn aan de persoonlijkheid van de betrokkene en die de handhaving van deze maatregelen noodzakelijk maken. De betrokkene, zijn raadsman en de directeur van de instelling worden vooraf gehoord.</p>
Les recours contre les jugements ou les décisions visées au présent article doivent être introduits conformément à l'article 52quater de la loi sur la protection de la jeunesse.		Hoger beroep tegen vonnissen of beschikkingen bedoeld in dit artikel moet ingesteld worden conform artikel 52quater van de jeugdbeschermingswet.
<p>§ 2. Le mineur et son père, sa mère, ses tuteurs ou ceux qui l'ont de droit ou de fait sous leur garde peuvent, via requête motivée, demander la révision de la mesure provisoire visée au paragraphe 1er après un délai d'un mois à compter de la date où la décision a été définitive. Le greffier fournit sans délai au ministère public une copie de la requête. Le juge de la jeunesse entend le jeune et ses représentants légaux, ainsi que le ministère public si celui-ci le demande.</p> <p>Le requérant ne peut introduire de nouvelle requête ayant le même objet avant qu'un délai d'un mois ne se soit écoulé depuis la date de la dernière décision portant le rejet de sa requête.</p>		<p>§ 2. De minderjarige en zijn vader, moeder, voogden of degenen die de minderjarige in rechte of in feite onder hun bewaring hebben kunnen, via gemotiveerd verzoekschrift, de herziening vragen van de voorlopige maatregel bepaald in paragraaf 1 na een termijn van één maand vanaf de dag waarop de beslissing definitief werd. De griffie bezorgt het openbaar ministerie onverwijld een afschrift van het verzoekschrift. De jeugdrechter hoort de jongere en zijn wettelijke vertegenwoordigers, alsmede het openbaar ministerie ingeval het erom verzoekt.</p> <p>De verzoeker mag geen nieuw verzoekschrift indienen dat hetzelfde voorwerp heeft alvorens een termijn van één maand is verstreken vanaf de datum van de laatste beslissing houdende verwerping van zijn verzoek.</p>

<b>Article 19</b> – Lorsque le juge de la jeunesse procède au placement d'une personne ayant commis un fait qualifié infraction, il peut interdire l'intéressé de communiquer librement avec les personnes qu'il désigne nommément, à l'exception de son avocat, et ce pendant un délai de trente jours civils maximum. Il doit toujours motiver sa décision et cette décision doit être basée sur les nécessités de l'information ou de l'instruction.		<b>Artikel 19</b> – Wanneer de jeugdrechter overgaat tot plaatsing van een persoon die een als misdrijf omschreven feit heeft gepleegd, kan zij de jongere voor een hernieuwbare termijn van maximum dertig kalenderdagen vrij verkeer verbieden met de personen die zij bij naam aanwijst, zijn advocaat uitgezonderd. Zij moet deze beslissing steeds motiveren en deze beslissing moet gesteund zijn op de noodwendigheden van het opsporingsonderzoek of van het gerechtelijk onderzoek.
CHAPITRE III – Réaction du tribunal de la jeunesse dans la phase de fond		HOOFDSTUK III – Reactie van de jeugdrechtbank in de fase ten gronde
Section 1 : Décision du tribunal de la jeunesse		Afdeling 1: Beslissing jeugdrechtbank
<b>Article 20</b> – Le tribunal de la jeunesse peut imposer des mesures de garde, de préservation et d'éducation aux personnes qui lui sont présentées.		<b>Artikel 20</b> – De jeugdrechtbank kan de voor haar gebrachte personen maatregelen van bewaring, behoeding en opvoeding opleggen. Om de beslissing bedoeld in het eerste lid te nemen, houdt de jeugdrechtbank rekening met de volgende factoren :
Pour prendre la décision visée au premier alinéa, le tribunal de la jeunesse tient compte des facteurs suivants :		1° de la personnalité et de la maturité de la personne concernée;
1° la personnalité et le degré de maturité de l'intéressé ;		2° zijn leefomgeving;
2° son environnement social ;		
3° la gravité des faits, les circonstances dans lesquelles il les a commis, les dommages et les conséquences pour la victime ;		3° de ernst van de feiten, de omstandigheden waarin zij zijn gepleegd, de schade en de gevolgen voor het slachtoffer;
4° les mesures antérieures prises à l'égard de l'intéressé, et son comportement pendant la réalisation de celles-ci ;		4° de vroegere maatregelen die ten aanzien van de betrokkene werden genomen, en diens gedrag gedurende de uitvoering ervan;
5° les intérêts de l'intéressé ;		5° de belangen van de betrokkene;
6° la sécurité publique.		6° de openbare veiligheid.
Il est également tenu compte de la disponibilité des moyens nécessaires pour mettre en place la mesure.		Er wordt tevens rekening gehouden met de beschikbaarheid van de middelen die nodig zijn om de maatregel ten uitvoer te brengen.
<b>Article 21</b> - En première instance, le tribunal de la jeunesse est tenu de prendre en considération l'offre de justice réparatrice		<b>Artikel 21</b> - In eerste instantie moet de jeugdrechtbank herstelrechtelijk aanbod zoals bepaald in artikel 22, § 1, in

telle que visée à l'article 22, § 1er.		overweging nemen.
Lorsqu'il l'estime insuffisante, il peut analyser si un projet écrit rédigé par le jeune est possible.		Wanneer zij dit ontoereikend acht, kan zij onderzoeken of een geschreven project opgesteld door de jongere mogelijk is.
Ce n'est que si le juge estime que ce qui précède n'est pas approprié, qu'il peut procéder à la prise des mesures suivantes, qu'il doit toujours motiver sur la base des facteurs visés à l'article 24 :		Enkel indien zij het voorgaande niet geschikt acht, kan de rechter overgaan tot het nemen van volgende maatregelen, wat zij steeds bijzonder dient te motiveren op basis van de in artikel 24 bedoelde factoren:
1° Rappel à l'ordre ;		1° Berisping;
2° Placement sous la surveillance d'un service social compétent ;		2° Onder toezicht plaatsing van een bevoegde sociale dienst;
3° Prestation de nature éducative ;		3° Prestatie van opvoedkundige aard;
4° Accompagnement et encadrement ;		4° Begeleiding en omkadering;
5° Conditions pour le maintien dans le cadre de vie ;		5° voorwaarden voor behoud in leefomgeving;
6° Possibilités de placement.		6° plaatsingsmogelijkheden.
Avant de procéder à une mesure de placement, le tribunal de la jeunesse doit prendre en considération les mesures 1° à 5° incluse. Si le tribunal de la jeunesse décide malgré tout d'imposer une mesure de placement, il est tenu de la motiver.		Alvorens over te gaan tot een plaatsingsmaatregel dient de jeugdrechtbank de maatregelen 1° tot en met 5° in overweging te nemen. Indien de jeugdrechtbank toch beslist een plaatsingsmaatregel op te leggen, dient zij dit bijzonder te motiveren.
Section 1 : Offre de justice réparatrice		Afdeling 1: Herstelrechtelijk aanbod
<i>Sous-section 1 : Décision du tribunal de la jeunesse</i>		<i>Onderafdeling 1: Beslissing jeugdrechtbank</i>
<b>Article 22 – § 1er.</b> L'offre de justice réparatrice consiste en une médiation et en une concertation restauratrice en groupe. Le juge choisit sur la base des critères mentionnés à l'article 24 laquelle de ces deux possibilités il estime la mieux adaptée.		<b>Artikel 22 – § 1.</b> Het herstelrechtelijk aanbod bestaat uit bemiddeling en herstelgericht groepsoverleg. De rechter kiest op basis van de criteria vermeld in artikel 24 welke van deze twee mogelijkheden hij het meest passend acht.
La médiation a pour but d'offrir la possibilité à la personne suspectée d'avoir commis un fait qualifié infraction, aux personnes qui exercent l'autorité parentale sur celle-ci, aux personnes qui l'ont de droit ou de fait sous leur garde ainsi qu'à la victime, de répondre ensemble et avec l'aide d'un médiateur impartial, notamment aux conséquences relationnelles et matérielles d'un fait qualifié infraction.		De bemiddeling heeft tot doel de persoon die ervan wordt verdacht een als misdrijf omschreven feit te hebben gepleegd, de personen die ten aanzien van hem het ouderlijk gezag uitoefenen, de personen die hem in rechte of in feite onder hun bewaring hebben alsook het slachtoffer, de mogelijkheid te bieden om samen en met hulp van een onpartijdige bemiddelaar, onder meer aan de relationele en materiële gevolgen van een als misdrijf omschreven feit tegemoet te komen.

La concertation restauratrice en groupe a pour but d'offrir la possibilité à la personne suspectée d'avoir commis un fait qualifié infraction, à la victime, à leur environnement social, ainsi qu'à toutes personnes utiles d'envisager en groupe et avec l'aide d'un médiateur impartial des solutions sur la manière dont le conflit découlant du fait qualifié infraction peut être résolu, notamment en tenant compte des conséquences relationnelles et matérielles du fait qualifié infraction.		Het herstelgericht groepsoverleg strekt ertoe aan de persoon die ervan wordt verdacht een als misdrijf omschreven feit te hebben gepleegd, aan het slachtoffer, aan hun sociale omgeving, alsook aan alle dienstige personen, de mogelijkheid te bieden om in groep en met de hulp van een onpartijdige bemiddelaar, in overleg uitgewerkte oplossingen te overwegen over de wijze waarop het conflict kan worden opgelost dat voortvloeit uit het als misdrijf omschreven feit, onder meer rekening houdend met de relationele en materiële gevolgen van het als misdrijf omschreven feit.
§ 2. Le tribunal de la jeunesse peut uniquement faire une offre de justice réparatrice si la victime a été identifiée et si les personnes qui y participent l'acceptent expressément et sans réserve et continuent à le faire tant que la médiation ou la concertation restauratrice en groupe est en cours.		§ 2. De jeugdrechtbank kan enkel een herstelrechtelijk aanbod doen indien een slachtoffer geïdentificeerd is en de personen die eraan deelnemen er uitdrukkelijk en zonder voorbehoud mee instemmen en dit blijven doen zolang de bemiddeling of het herstelgericht groepsoverleg duurt.
<i>Sous-section 2 : Proposition</i>		<i>Onderafdeling 2: Voorstel</i>
<b>Article 23</b> – § 1er. Le tribunal de la jeunesse propose, par écrit, à la personne qui lui est présentée et qui est soupçonnée d'avoir commis un fait qualifié infraction, aux personnes qui en ont l'autorité parentale, aux personnes qui l'ont de droit ou de fait sous leur garde, et à la ou les victime(s) de participer à une forme de justice réparatrice visée à l'article 22, § 1er.		<b>Artikel 23</b> – § 1. De jeugdrechtbank stelt aan de persoon die voor hem wordt gebracht en ervan wordt verdacht een als misdrijf omschreven feit te hebben gepleegd, aan de personen die ten aanzien van hem het ouderlijk gezag uitoefenen, aan de personen die hem in rechte of in feite onder hun bewaring hebben en aan het of de slachtoffer(s) schriftelijk voor om deel te nemen aan een in artikel 22, § 1 bedoelde vorm van herstelrechtelijk aanbod.
§ 2. Au cas où l'offre de justice réparatrice est faite, le procureur du Roi informe les intéressés qu'ils peuvent obtenir des conseils et se faire assister par un avocat.		§ 2. Ingeval een herstelrechtelijk aanbod wordt gedaan, stelt de procureur des Konings de betrokkenen ervan in kennis dat zij raad kunnen inwinnen bij en zich kunnen laten bijstaan door een advocaat.
<i>Sous-section 3 : déroulement et conséquences</i>		<i>Onderafdeling 3: verloop en gevolgen</i>
<b>Article 24</b> – § 1er. Le tribunal de la jeunesse fait parvenir une copie de sa décision au service de médiation ou service de		<b>Artikel 24</b> – § 1. De jeugdrechtbank laat een afschrift van haar beslissing toekomen aan de door de bevoegde overheden erkende

concertation restauratrice en groupe agréés par les pouvoirs compétents. Ces services sont chargés de l'application de la médiation ou de la concertation restauratrice en groupe.		bemiddelingsdienst of dienst voor herstelgericht groepsoverleg. Deze diensten worden belast met de tenuitvoerlegging van de bemiddeling of het herstelgericht groepsoverleg.
§ 2. Si les personnes visées à l'article 23, § 1er n'ont pas pris contact avec le service de médiation ou le service de concertation restauratrice en groupe dans les huit jours à compter de la réception de la proposition du tribunal de la jeunesse, ces services prennent contact avec les personnes citées de façon suffisamment persistante.		§ 2. Indien de personen bedoeld in artikel 23, § 1 binnen acht werkdagen te rekenen vanaf het voorstel van de jeugdrechtbank geen contact opnemen met de bemiddelingsdienst of de dienst voor herstelgericht groepsoverleg, nemen deze diensten contact op met genoemde personen op voldoende aanklappende wijze.
§ 3. Le service de concertation restauratrice en groupe prend, en concertation avec les personnes visées à l'article 23, § 1er, contact avec les personnes de leur environnement social et toutes autres personnes utiles.		§ 3. De dienst voor herstelgericht groepsoverleg neemt in overleg met de personen bedoeld in artikel 23, § 1, contact op met de personen uit hun sociale omgeving en alle andere dienstige personen.
Le service médiation peut, avec l'accord des personnes visées à l'article 23, § 1er, impliquer également d'autres personnes ayant un intérêt direct à la médiation.		De bemiddelingsdienst kan, met akkoord van de in artikel 23, § 1 bedoelde personen, ook andere personen met een direct belang bij de bemiddeling betrekken.
<b>Article 25</b> – § 1er. Si la médiation ou la concertation restauratrice en groupe mène à un accord, l'accord signé par les personnes visées à l'article 23, § 1er est joint au dossier judiciaire. En cas de concertation restauratrice en groupe, une déclaration d'intention de la personne suspectée d'avoir commis un délit qualifié infraction est également ajoutée. Elle y déclare les étapes concrètes qu'elle va entreprendre pour réparer les dommages relationnels et matériels ainsi que les dommages à la communauté et pour éviter d'autres faits à l'avenir.		<b>Artikel 25</b> – § 1. Indien de bemiddeling of het herstelgericht groepsoverleg leidt tot een akkoord, wordt het door de in artikel 23, § 1 bedoelde personen ondertekende akkoord bij het gerechtelijk dossier gevoegd. Bij een herstelgericht groepsoverleg wordt ook een intentieverklaring toegevoegd van de persoon die ervan wordt verdacht een als misdrijf omschreven feit te hebben gepleegd. Hierin verklaart deze welke concrete stappen hij zal ondernemen om de relationele en materiële schade en de schade aan de gemeenschap te herstellen en om verdere feiten in de toekomst te voorkomen.
L'accord obtenu doit être homologué par le tribunal de la jeunesse. Celui-ci ne peut pas en changer le contenu. Le tribunal de la jeunesse ne peut refuser l'homologation que si l'accord est contraire à l'ordre public.		Het bereikte akkoord moet door de jeugdrechtbank worden gehomologeerd. Deze kan de inhoud ervan niet wijzigen. De jeugdrechtbank kan de homologatie slechts weigeren indien het akkoord strijdig is met de openbare orde.
§ 2. Si la médiation ou la concertation restauratrice en groupe ne mène pas à un accord, ni la reconnaissance des faits par le jeune, ni le déroulement ou le résultat de la		§ 2. Indien de bemiddeling of het herstelgericht groepsoverleg niet tot een akkoord leidt, kan noch de erkenning van de feiten door de jongere, noch het verloop of

<p>médiation ou de la concertation restauratrice en groupe ne peuvent être utilisés par les pouvoirs judiciaires ou toute autre personne au détriment du jeune.</p>		<p>het resultaat van de bemiddeling of het herstelgericht groepsoverleg door de gerechtelijke overheden of enige andere persoon worden gebruikt ten nadele van de jongere.</p>
<p>Les documents qui sont rédigés et les communications qui sont faites dans le cadre de l'intervention du service de médiation ou du service de concertation restauratrice en groupe sont confidentiels à l'exception de ceux que les parties acceptent de porter à la connaissance des instances judiciaires. Ils ne peuvent être utilisés dans une procédure pénale, civile, administrative ou arbitrale ou dans toute autre procédure visant à résoudre des conflits et ne sont pas admissibles comme preuve, même comme aveu extrajudiciaire.</p>		<p>De documenten die worden opgemaakt en de mededelingen die worden gedaan in het kader van de tussenkomst van de bemiddelingsdienst of dienst voor herstelgericht groepsoverleg zijn vertrouwelijk met uitzondering van datgene waarmee de partijen instemmen om het ter kennis van de gerechtelijke instanties te brengen. Ze kunnen niet worden aangewend in een strafrechtelijke, burgerrechtelijke, administratieve, arbitrale of enige andere procedure voor het oplossen van conflicten en zijn niet toelaatbaar als bewijs, zelfs niet als buitengerechtelijke bekentenis.</p>
<p>§ 3. Le service de médiation ou service de concertation restauratrice en groupe rédige un rapport succinct sur le déroulement et le résultat de l'offre de justice réparatrice. Ce rapport est soumis pour avis aux personnes visées à l'article 23, § 1er. Celui-ci est joint au dossier de procédure.</p>		<p>§ 3. De bemiddelingsdienst of dienst voor herstelgericht groepsoverleg stelt een bondig verslag op over het verloop en over het resultaat van het herstelrechtelijk aanbod. Dit verslag wordt ter advies voorgelegd aan de personen bedoeld in artikel 23, § 1. Het wordt bij het dossier van de procedure gevoegd.</p>
<p><i>Sous-section 4 : Exécution</i></p>		<p><i>Onderafdeling 4: Uitvoering</i></p>
<p><b>Article 26</b> – § 1er. Le service de médiation ou service de concertation restauratrice en groupe rédige un rapport succinct de l'exécution de l'accord et l'adresse au tribunal de la jeunesse ainsi qu'au service social compétent.</p>		<p><b>Artikel 26</b> – § 1. De bemiddelingsdienst of dienst voor herstelgericht groepsoverleg stelt een bondig verslag op over de uitvoering van het akkoord en richt het aan de jeugdrechtbank evenals aan de bevoegde sociale dienst.</p>
<p>§ 2. Si l'exécution de l'accord se déroule selon les règles stipulées dans celui-ci avant que le jugement ne soit prononcé, le tribunal de la jeunesse doit tenir compte de l'accord et de l'exécution de celui-ci.</p>		<p>§ 2. Ingeval de uitvoering van het akkoord volgens de daarin bepaalde regels geschiedt vóór de uitspraak van het vonnis, moet de jeugdrechtbank rekening houden met dat akkoord en de uitvoering ervan.</p>
<p>§ 3. Si l'exécution de l'accord se déroule selon les règles stipulées dans celui-ci après que le jugement ne soit prononcé, le tribunal de la jeunesse peut être saisi de l'affaire en vertu de l'article 47 § 1er, afin d'alléger la ou</p>		<p>§ 3. Ingeval de uitvoering van het akkoord volgens de daarin bepaalde regels plaatsvindt na de uitspraak van het vonnis, kan de zaak bij de jeugdrechtbank aanhangig worden gemaakt op grond van artikel 47, §</p>

les mesure(s) définitive(s) ordonnée(s) à la personne qui a commis un fait qualifié infraction.		1, teneinde de ten opzichte van de persoon die een als misdrijf omschreven feit heeft gepleegd bevolen definitieve maatregel of maatregelen te verlichten.
<i>Section 2 : Projet écrit</i>		<i>Afdeling 2: Geschreven project</i>
<b>Article 27</b> – Le tribunal de la jeunesse peut proposer un projet écrit dès le premier contact avec le jeune. Il doit communiquer ce qu'implique exactement le projet écrit et ce que le jeune peut assumer. Le projet écrit peut contenir les éléments suivants :		<b>Artikel 27</b> – De jeugdrechtbank kan vanaf het eerste contact met de jongere een geschreven project voorstellen. Zij dient mee te delen wat het geschreven project juist inhoudt en wat de jongere hierin kan opnemen. Het geschreven project kan volgende elementen bevatten:
1° formuler des excuses écrites ou orales;		1° het aanbieden van schriftelijke of mondelinge verontschuldigen;
2° réparer elles-mêmes et en nature les dommages causés, si ceux-ci sont limités;		2° de veroorzaakte schade zelf herstellen in natura, indien deze beperkt is;
3° participer à une mesure restauratrice visée au titre III, chapitre III, section 1;		3° deelnemen aan een herstelrechtelijk aanbod als bedoeld in titel III, hoofdstuk III, afdeling 1;
4° participer à un programme de réinsertion scolaire;		4° deelnemen aan een programma gericht op herintegratie in het schoolleven;
5° participer à des activités précises dans le cadre d'un projet d'apprentissage et de formation, à raison de quarante-cinq heures de prestation au plus;		5° deelnemen aan welbepaalde activiteiten in het kader van een leer- en opleidingsproject, van ten hoogste 45 uur;
6° suivre un traitement ambulatoire auprès d'un service psychologique ou psychiatrique, d'éducation sexuelle ou d'un service compétent dans le domaine de l'alcoolisme ou de la toxicomanie;		6° een ambulante behandeling volgen bij een psychologische of psychiatrische dienst, bij een dienst voor seksuele opvoeding of bij een dienst deskundig op het gebied van alcohol- of drugsverslaving of bij een persoon die deze behandelingen op professionele wijze aanbiedt;
7° se présenter auprès des services d'aide à la jeunesse organisés par les instances communautaires compétentes;		7° zich aanmelden bij de diensten voor jeugdhulpverlening, ingericht door de bevoegde gemeenschapsdiensten;
8° ne pas exercer une ou plusieurs activités déterminées au regard des circonstances de l'espèce;		8° een of meer bepaalde bezigheden niet uitoefenen, gelet op de specifieke omstandigheden.
<b>Article 28</b> – § 1er. Le projet écrit est introduit au plus tard le jour de l'audience publique. Le jeune peut introduire le projet écrit plus tôt. Le tribunal de la jeunesse peut, s'il l'estime nécessaire, faire venir le jeune plus tôt concernant le projet écrit introduit.		<b>Artikel 28</b> – § 1. Het geschreven project wordt ingediend uiterlijk op de dag van de terechtzitting. De jongere kan het geschreven project al vroeger indienen. De jeugdrechtbank kan, indien zij dit nodig acht, de jongere eerder op bespreking laten komen betreffende het ingediende geschreven project.
§ 2. Le tribunal de la jeunesse juge		§ 2. De jeugdrechtbank beoordeelt de

l'opportunité du projet qui lui est soumis et charge, s'il l'approuve, le service social compétent du contrôle de l'exécution de celui-ci.		opportunititeit van het haar voorgelegde project en belast, indien zij het goedkeurt, de bevoegde sociale dienst met het toezicht op de tenuitvoerlegging ervan.
Le tribunal de la jeunesse fixe, dès le début du projet écrit, les mesures qu'il peut appliquer si le projet n'est pas mis à exécution.		De jeugdrechtbank bepaalt bij aanvang van het geschreven project welke maatregelen zij kan toepassen indien het project niet ten uitvoer is gelegd.
§ 3. Si l'exécution du projet écrit se déroule selon les règles stipulées dans celui-ci avant que le jugement ne soit prononcé, le tribunal de la jeunesse doit tenir compte de ce projet écrit et de son exécution.		§ 3. Ingeval de uitvoering van het geschreven project volgens de daarin bepaalde regels geschiedt vóór de uitspraak van het vonnis, moet de jeugdrechtbank rekening houden met dat geschreven project en zijn uitvoering.
§ 4. Si l'exécution du projet écrit se déroule selon les règles stipulées dans celui-ci après que le jugement ne soit prononcé, le tribunal de la jeunesse peut être saisi de l'affaire en vertu de l'article 47 § 1er, afin d'alléger la ou les mesure(s) définitive(s) ordonnée(s) à la personne qui a commis un fait qualifié infraction.		§ 4. Ingeval de uitvoering van het geschreven project volgens de daarin bepaalde regels plaatsvindt na de uitspraak van het vonnis, kan de zaak bij de jeugdrechtbank aanhangig worden gemaakt op grond van artikel 47, § 1 teneinde de ten opzichte van de persoon die een als misdrijf omschreven feit heeft gepleegd bevolen definitieve maatregel of maatregelen te verlichten.
§ 5. Dans un délai de trois mois après l'approbation du projet, le service social compétent adresse un rapport succinct au tribunal de la jeunesse à propos du respect des engagements par le jeune. Si ce projet n'est pas mis à exécution, ou si l'exécution n'a pas lieu de manière suffisante, le tribunal peut, lors d'une audience publique ultérieure, imposer une autre mesure définie au préalable.		§ 5. Binnen een termijn van drie maanden na de goedkeuring van het project richt de bevoegde sociale dienst een bondig verslag over de inachtneming van de verbintenissen van de jongere tot de jeugdrechtbank. Ingeval dit project niet ten uitvoer is gelegd, of de tenuitvoerlegging niet op toereikende wijze is geschied, kan de rechtbank tijdens een latere terechtzitting een andere vooraf bepaalde maatregel opleggen.
Section 3 : Rappel à l'ordre		Afdeling 3: Berisping
<b>Article 29</b> – Le tribunal de la jeunesse peut procéder à un rappel à l'ordre des intéressés et, sauf en ce qui concerne ceux qui ont atteint l'âge de dix-huit ans, les laisser ou les rendre aux personnes qui en assurent l'hébergement, en enjoignant à ces dernières, le cas échéant, de mieux les surveiller ou les éduquer à l'avenir.		<b>Artikel 29</b> – De jeugdrechtbank kan de betrokkenen berispen en, met uitzondering van degenen die de leeftijd van achttien jaar hebben bereikt, hen laten bij of teruggeven aan de personen bij wie zij gehuisvest zijn, en dezen, in voorkomend geval, ertoe aanmanen in het vervolg beter toezicht op hen te houden en hen beter op te voeden.
Cette mesure peut être appliquée aux		Deze maatregel kan ook toegepast worden



mineurs qui n'ont pas encore atteint l'âge de 12 ans.		op minderjarigen die de leeftijd van 12 jaar nog niet bereikt hebben.
Article 30 – Le rappel à l'ordre ne peut être cumulé avec aucune autre mesure.		<b>Artikel 30</b> – Berisping mag met geen enkele andere maatregel gecumuleerd worden.
Section 4 : Placement sous la surveillance d'un service social compétent		Afdeling 4: Onder toezicht plaatsen van een bevoegde sociale dienst
<b>Article 31</b> – Le tribunal de la jeunesse peut placer l'intéressé sous la surveillance d'un service social compétent.		<b>Artikel 31</b> – De jeugdrechtbank kan de betrokkene onder toezicht plaatsen van een bevoegde sociale dienst.
Cette mesure peut être appliquée aux mineurs qui n'ont pas encore atteint l'âge de 12 ans. Si le tribunal de la jeunesse impose cette mesure, il en détermine la durée maximale.		Deze maatregel kan toegepast worden op minderjarigen beneden de leeftijd van 12 jaar. Indien de jeugdrechtbank deze maatregel oplegt, bepaalt zij de maximale duur ervan.
Section 5 : Prestation de nature éducative		Afdeling 5: Prestatie van opvoedkundige aard
<b>Article 32</b> – § 1er. Le tribunal de la jeunesse peut imposer une prestation de nature éducative et d'intérêt général aux mineurs de 12 ans. Cette prestation doit remplir les conditions suivantes :		<b>Artikel 32</b> – § 1. De jeugdrechtbank kan een prestatie van opvoedkundige aard en van algemeen nut opleggen aan minderjarigen vanaf 12 jaar. Deze prestatie moet aan volgende voorwaarden voldoen:
1° la prestation est en rapport avec l'âge de l'intéressé;		1° de prestatie is in verhouding tot de leeftijd van de betrokkene;
2° la prestation est en rapport avec les aptitudes de l'intéressé;		2° de prestatie is in verhouding tot de vaardigheden van de betrokkene;
3° la prestation a une durée maximale de 150 heures;		3° de prestatie heeft een maximale duur van 150 uur;
4° la prestation est organisée via un service recommandé par les communautés ou par une personne physique qui répond aux conditions posées par les communautés.		4° de prestatie wordt georganiseerd via een door de gemeenschappen aangewezen dienst of door een natuurlijke persoon die beantwoordt aan de door de gemeenschappen gestelde voorwaarden.
§ 2. Si le tribunal de la jeunesse impose cette mesure, il en détermine la durée maximale.		§ 2. Indien de jeugdrechtbank deze maatregel oplegt, bepaalt zij de maximale duur ervan.

Section 6 : Accompagnement et encadrement		Afdeling 6: Begeleiding en omkadering
<b>Article 33</b> – § 1er. Le tribunal de la jeunesse peut imposer des mesures d'accompagnement et d'encadrement. Il choisit sur la base des critères mentionnés à l'article 24 laquelle de ces deux possibilités il estime la mieux adaptée :		<b>Artikel 33</b> – § 1. De jeugdrechtbank kan maatregelen van begeleiding en omkadering opleggen. Zij kiest op basis van de criteria vermeld in artikel 24 welke van deze mogelijkheden zij het meest passend acht:
1° soumettre l'intéressé à un accompagnement éducatif intensif;		1° de betrokkene onder intensieve educatieve begeleiding plaatsen;
2° imposer à l'intéressé de suivre un traitement ambulatoire auprès d'un service psychologique ou psychiatrique;		2° de betrokkene ambulante behandeling laten volgen bij een psychologische of psychiatrische dienst;
3° faire participer l'intéressé à un ou plusieurs modules de formation ou modules de conscientisation des conséquences des actes posés, ainsi que de l'influence de ceux-ci sur les éventuelles victimes;		3° de betrokkene laten deelnemen aan een of meer opleidingsmodules of modules ter bewustwording van de gevolgen van de gestelde handelingen, alsook van de invloed daarvan op de eventuele slachtoffers;
4° obliger l'intéressé à participer à des activités sportives, sociales ou culturelles encadrées;		4° de betrokkene verplichten mee te doen aan omkaderd sporten, sociale of culturele activiteiten;
5° obliger l'intéressé à se rendre régulièrement à l'école.		5° de betrokkene verplichten regelmatig naar school te gaan.
§ 2. Les mesures au paragraphe 1er peuvent être appliquées aux mineurs de moins de 12 ans.		§ 2. De maatregelen in paragraaf 1, kunnen toegepast worden op minderjarigen beneden de leeftijd van 12 jaar.
§ 3. Ces formes d'accompagnement et d'encadrement peuvent toutes être combinées entre elles.		§ 3. Deze vormen van begeleiding en omkadering mogen allen onderling gecumuleerd worden.
§ 4. Le tribunal de la jeunesse peut prévoir que l'exécution de cette mesure soit une condition pour pouvoir séjourner dans le milieu familial.		§ 4. De jeugdrechtbank kan voorzien dat de uitvoering van deze maatregel een voorwaarde is om in het thuismilieu te mogen verblijven.
§ 5. Si le tribunal de la jeunesse impose cette mesure, il en détermine la durée maximale.		§ 5. Indien de jeugdrechtbank deze maatregel oplegt, bepaalt zij de maximale duur ervan.
Section 7 : Conditions pour le maintien dans l'environnement social		Afdeling 7 : Voorwaarden voor behoud in leefomgeving
<b>Article 34</b> – § 1er. Vis-à-vis des personnes de plus de 12 ans, le tribunal de la jeunesse peut rendre le maintien dans l'environnement social dépendant d'une ou		<b>Artikel 34</b> – § 1. Ten aanzien van personen ouder dan 12 jaar kan de jeugdrechtbank het behoud in hun leefomgeving afhankelijk maken van een of meer van de volgende

plusieurs des conditions suivantes dont le contrôle du respect peut être confié au service social compétent :		voorwaarden waarvan zij de controle op de naleving kan toevertrouwen aan de bevoegde sociale dienst:
1° fréquenter régulièrement un établissement scolaire d'enseignement ordinaire ou spécial;		1° geregeld een school voor gewoon of buitengewoon onderwijs bezoeken;
2° accomplir une prestation éducative et d'intérêt général, en rapport avec leur âge et leurs capacités, à raison de 150 heures au plus, sous la surveillance d'un service désigné par les communautés ou d'une personne physique répondant aux conditions fixées par les communautés;		2° een prestatie van opvoedkundige aard en van algemeen nut leveren, in verhouding tot hun leeftijd en hun vaardigheden, van ten hoogste 150 uur, onder toezicht van een door de gemeenschappen aangewezen dienst, of een natuurlijke persoon die beantwoordt aan de door de gemeenschappen gestelde voorwaarden;
3° accomplir, à raison de 150 heures au plus un travail rémunéré en vue de l'indemnisation de la victime, si l'intéressé est âgé de seize ans au moins;		3° betaalde arbeid verrichten, gedurende ten hoogste 150 uur, met het oog op de vergoeding van het slachtoffer indien de betrokkene tenminste zestien jaar oud is;
4° suivre les directives pédagogiques ou médicales d'un centre d'orientation éducative ou de santé mentale;		4° de pedagogische of medische richtlijnen van een centrum voor opvoedkundige voorlichting of geestelijke gezondheidszorg in acht nemen;
5° participer à un ou plusieurs modules de formation ou de sensibilisation aux conséquences des actes accomplis et de leur impact sur les éventuelles victimes;		5° deelnemen aan een of meer opleidingsmodules of modules ter bewustwording van de gevolgen van de gestelde handelingen, alsook van de invloed daarvan op de eventuele slachtoffers;
6° participer à une ou plusieurs activités sportives, sociales ou culturelles encadrées;		6° deelnemen aan een of meer begeleide sportieve, sociale of culturele activiteiten;
7° ne pas fréquenter certaines personnes ou certains lieux déterminés qui ont un rapport avec le fait qualifié infraction qui a été commis;		7° niet omgaan met bepaalde personen of niet komen op bepaalde plaatsen die een band hebben met het als misdrijf omschreven feit dat werd begaan;
8° ne pas exercer une ou plusieurs activités déterminées au regard des circonstances de l'espèce;		8° een of meer bepaalde bezigheden niet uitoefenen, gelet op de specifieke omstandigheden;
9° le respect d'une interdiction de sortir qui ne peut excéder 3 mois et dont les modalités doivent être fixées par le juge;		9° het naleven van een huisarrest dat de duurtijd van 3 maanden niet mag overschrijden en waarvan de modaliteiten door de rechter vastgelegd moeten worden;
10° respecter d'autres conditions ou interdictions ponctuelles que le tribunal		10° andere voorwaarden of specifieke verbodsmaatregelen die de rechtbank

détermine.		bepaalt, in acht nemen.
§ 2. Le tribunal de la jeunesse peut confier le contrôle de l'exécution des conditions visées au premier alinéa sous les points 7° et 9° à un service de police. Lorsqu'il y procède, le juge informe régulièrement le service social compétent des résultats de ce contrôle.		§ 2. De jeugdrechtbank kan de controle op de uitvoering van de voorwaarden bedoeld in het eerste lid onder 7° en 9°, toevertrouwen aan een politiedienst. Wanneer hij daartoe overgaat, informeert de rechter de bevoegde sociale dienst regelmatig over de resultaten van die controle.
§ 3. Si le tribunal de la jeunesse impose cette mesure, il en détermine la durée maximale.		§ 3. Indien de jeugdrechtbank deze maatregel oplegt, bepaalt zij de maximale duur ervan.
Section 8 : Placement		Afdeling 8 : Plaatsing
<i>Sous-section 1 : Imposition d'une mesure de placement</i>		<i>Onderafdeling 1 : Opleggen van de plaatsingsmaatregel</i>
<b>Article 35</b> – Le tribunal de la jeunesse peut imposer une mesure de placement. Il choisit sur la base des critères mentionnés à l'article 24 laquelle de ces deux possibilités il estime la mieux adaptée :		<b>Artikel 35</b> – De jeugdrechtbank kan een maatregel van plaatsing opleggen. Zij kiest op basis van de criteria vermeld in artikel 24 welke van deze mogelijkheden zij het meest passend acht:
1° Placement en famille ou environnement;		1° Plaatsing bij familie of omgeving;
2° Placement dans une famille d'accueil;		2° Plaatsing bij pleeggezin;
3° Placement dans une institution adaptée en vue d'une rééducation ou d'un traitement;		3° Plaatsing in een geschikte instelling met oog op heropvoeding of behandeling;
4° Placement dans une institution publique. Parmi ces possibilités, il impose toujours la mesure la moins invasive qu'il estime nécessaire pour atteindre le but visé.		4° Plaatsing in een openbare instelling. Uit deze mogelijkheden legt zij steeds de minst ingrijpende maatregel op die zij nodig acht om het beoogde doel te bereiken.
<b>Article 36</b> – Une mesure de placement dans une institution adaptée en vue d'un traitement ne peut être imposée que sur la base d'un rapport médical datant de moins d'un mois d'où il ressort que l'intéressé doit être traité. Le placement résidentiel doit avoir lieu jusqu'à la fin du traitement, tant que ceci est requis à la lumière de ce traitement. Le médecin chef de service détermine quand ce traitement prend fin.		<b>Artikel 36</b> – Een maatregel van plaatsing in een geschikte instelling met oog op behandeling kan enkel opgelegd worden op basis van een medisch verslag van minder dan een maand oud waaruit blijkt dat de betrokkene behandeld moet worden. De residentiële plaatsing dient te lopen tot het einde van de behandeling, zolang dat in het licht van die behandeling vereist is. De geneesheer-diensthoofd bepaalt wanneer deze behandeling tot een einde komt.
<b>Article 37</b> – Lorsque le tribunal de la jeunesse impose le placement dans une institution communautaire, le placement en régime éducatif ouvert obtient la préférence		<b>Artikel 37</b> – Wanneer de jeugdrechtbank de maatregel van plaatsing in een gemeenschapsinstelling oplegt, verdient plaatsing in een open afdeling de voorkeur

au placement en régime éducatif fermé.		boven plaatsing in een gesloten afdeling.
<b>Article 38</b> – Le tribunal ne peut ordonner la mesure de placement en institution communautaire publique de protection de la jeunesse visée à l'article 35, 4°, en régime éducatif ouvert, qu'à l'égard des personnes qui ont douze ans ou plus et qui :		<b>Artikel 38</b> – De jeugdrechtbank kan slechts ten aanzien van personen die twaalf jaar zijn of meer, een plaatsingsmaatregel bevelen in een open opvoedingsafdeling van een in artikel 35, 4° bedoelde openbare gemeenschapsinstelling, indien minstens een van volgende voorwaarden vervuld is:
1° soit, ont commis un fait qualifié infraction qui, s'il avait été commis par une personne majeure, aurait été de nature à entraîner, au sens du Code pénal ou des lois particulières, une peine d'emprisonnement correctionnel principal de trois ans ou une peine plus lourde;		1° ze een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd dat, ingeval het zou zijn gepleegd door een meerderjarige, in de zin van het Strafwetboek of de bijzondere wetten, een correctionele hoofdgevangenisstraf van drie jaar of een zwaardere straf tot gevolg kan hebben;
2° soit, ont commis un fait qualifié coups et blessures;		2° ze een als slagen en verwondingen omschreven feit hebben gepleegd;
3° soit, ont commis un fait qualifié infraction qui, s'il avait été commis par un majeur, aurait été de nature à entraîner, au sens des art. 136bis à quater, 137, 149 et 141 du Code pénal, une peine de réclusion d'au moins cinq ans;		3° ze een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd dat een inbreuk vormt tegen art 136bis tot quater, 137, 140 en 141 van het Strafwetboek en wanneer dit door een volwassene gepleegd zou zijn minstens tot 5 jaar opsluiting zou leiden;
4° soit, font l'objet d'une révision de la mesure, conformément à l'article 47, § 1er, pour le motif que la ou les mesures imposées précédemment n'ont pas été respectées par elles, auquel cas le placement peut être imposé pour une période de six mois au plus qui ne peut être prolongée. Au terme de cette période, d'autres mesures peuvent uniquement être imposées après une révision par le tribunal;		4° ze het voorwerp zijn van een herziening van de maatregel overeenkomstig artikel 47, § 1, omdat de eerder opgelegde maatregel of maatregelen niet werd of werden nageleefd door de betrokkenen, in welk geval de plaatsing voor een niet verlengbare termijn van maximum zes maanden kan worden opgelegd. Na het verstrijken van deze termijn kunnen andere maatregelen slechts worden opgelegd na een herziening door de rechtbank;
5° soit, font l'objet d'une révision telle que visée à l'article 47, § 1er et sont placées en institution communautaire publique de protection de la jeunesse en régime éducatif fermé au moment de cette révision.		5° ze het voorwerp zijn van een herziening zoals bedoeld in artikel 47, § 1 en ze geplaatst zijn in een gesloten afdeling van een openbare gemeenschapsinstelling voor jeugdbescherming op het ogenblik van deze herziening.
<b>Article 39</b> – § 1er. Le tribunal ne peut ordonner la mesure de placement en institution communautaire publique de protection de la jeunesse visée à l'article 35,		<b>Artikel 39</b> – § 1. De jeugdrechtbank kan slechts ten aanzien van personen die veertien jaar zijn of meer, een plaatsingsmaatregel bevelen in een gesloten opvoedingsafdeling

4°, en régime éducatif fermé, qu'à l'égard des personnes qui ont quatorze ans ou plus et qui :		van een in artikel 35, 4°, bedoelde openbare gemeenschapsinstelling, indien minstens een van volgende voorwaarden vervuld is:
1° soit, ont commis un fait qualifié infraction qui, s'il avait été commis par un majeur, aurait été de nature à entraîner, au sens du Code pénal ou des lois particulières, une peine de réclusion de cinq ans à dix ans ou une peine plus lourde;		1° ze een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd dat, ingeval het zou zijn gepleegd door een meerderjarige, in de zin van het Strafwetboek of de bijzondere wetten een straf van vijf jaar tot tien jaar opsluiting of een zwaardere straf tot gevolg kan hebben;
2° soit, ont commis un fait qualifié attentat à la pudeur avec violence, ou une association de malfaiteurs ayant pour but de commettre des crimes, ou menace contre les personnes telle que visée à l'article 327 du Code pénal;		2° ze een als aanranding van de eerbaarheid met geweld, criminele organisatie met het oogmerk misdaden te plegen, of bedreiging van personen in de zin van artikel 327 van het Strafwetboek omschreven feit hebben gepleegd;
3° soit, ont commis un fait qualifié infraction qui, s'il avait été commis par un majeur, aurait été de nature à entraîner, au sens des art. 136bis à quater, 137, 149 et 141 du Code pénal, une peine de réclusion d'au moins cinq ans;		3° ze een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd dat een inbreuk vormt tegen art 136bis tot quater, 137, 140 en 141 van het Strafwetboek en wanneer dit door een volwassene gepleegd zou zijn minstens tot 5jaar opsluiting zou leiden;
4° soit, ont précédemment fait l'objet d'un jugement définitif ordonnant une mesure de placement au sein d'une institution communautaire publique de protection de la jeunesse à régime éducatif ouvert ou fermé et ont commis un nouveau fait qualifié infraction, tel que décrit au 1° et 2° de l'article 38;		4° ten aanzien van hen reeds eerder een definitief vonnis is uitgesproken waarin een plaatsingsmaatregel werd opgelegd in een open of gesloten opvoedingsafdeling van een openbare gemeenschapsinstelling voor jeugdbescherming en die een nieuw als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd zoals omschreven in °1 en °2 van het artikel 38;
5° soit, ont commis avec préméditation un fait qualifié coups et blessures qui a entraîné une maladie ou une incapacité de travail soit une maladie paraissant incurable, soit ont commis une rébellion avec arme et avec violence tel que décrit à l'art. 269 du Code pénal;		5° ze met voorbedachten rade een als slagen en verwondingen omschreven feit hebben gepleegd dat een ziekte of ongeschiktheid tot het verrichten van arbeid tot gevolg heeft of met wapens en geweld misdrijven hebben gepleegd als omschreven in art 269 Sw;
6° soit, font l'objet d'une révision de la mesure, conformément à l'article 47, § 1er, pour le motif que la ou les mesures imposées précédemment n'ont pas été respectées par elles, auquel cas le placement peut être imposé pour une période de six mois au plus qui ne peut être prolongée. Au terme de cette période, d'autres mesures peuvent uniquement être imposées après une révision par le tribunal.		6° ze het voorwerp zijn van een herziening van de maatregel, overeenkomstig artikel 47 § 1, om reden dat de eerder opgelegde maatregel of maatregelen niet werd of werden nageleefd door de betrokkenen en deze opnieuw een als misdrijf omschreven feit heeft gepleegd, in welk geval de plaatsing voor een niet verlengbare termijn van maximum zes maanden kan worden opgelegd. Na het verstrijken van deze termijn kunnen andere maatregelen slechts worden opgelegd na een herziening door de rechtbank.
§ 2. Sans préjudice des conditions		§ 2. Onverminderd de in paragraaf 1 opgesomde

<p>énumérées au paragraphe 1er, le tribunal peut ordonner la mesure de placement en institution communautaire publique de protection de la jeunesse visée à l'article 35, 4°, en régime éducatif fermé, à l'égard d'une personne âgée de douze à quatorze ans, qui a gravement porté atteinte à la vie ou à la santé d'une personne et dont le comportement est particulièrement dangereux.</p>		<p>voorwaarden, kan de jeugdrechtbank een plaatsingsmaatregel bevelen in een gesloten opvoedingsafdeling van een openbare gemeenschapsinstelling voor jeugdbescherming bedoeld in artikel 35, 4° ten aanzien van een persoon tussen twaalf en veertien jaar die een ernstige aanslag heeft gepleegd op het leven of op de gezondheid van een persoon en van wie het gedrag uitzonderlijk gevaarlijk is.</p>
<p>§ 3. Si le tribunal de la jeunesse ordonne une des mesures visées au § 1er, il doit toujours motiver spécialement ce choix.</p>		<p>§ 3. Indien de jeugdrechtbank overgaat tot het opleggen van een in § 1 bedoelde maatregel dient zij dit steeds bijzonder te motiveren.</p>
<p><b>Article 40</b> – § 1er. Si le tribunal de la jeunesse impose une mesure de placement, il en détermine la durée maximale.</p>		<p><b>Artikel 40</b> – § 1. Indien de jeugdrechtbank een maatregel van plaatsing oplegt, bepaalt zij de maximale duur ervan.</p>
<p>§ 2. Si le tribunal de la jeunesse prononce une mesure de placement en institution communautaire publique de protection de la jeunesse en régime éducatif ouvert ou fermé, cette durée maximale peut uniquement être prolongée pour raisons exceptionnelles qui ont trait à une inconduite persistante de l'intéressé et dont le comportement es dangereux pour lui-même ou pour les autres.</p>		<p>§ 2. Indien de jeugdrechtbank een maatregel uitspreekt tot plaatsing in een open of gesloten afdeling van een openbare gemeenschapsinstelling voor jeugdbescherming, kan deze maximumduur enkel worden verlengd om uitzonderlijke redenen die verband houden met het aanhoudend wangedrag van de betrokkene en met zijn voor hemzelf of voor anderen gevaarlijke gedrag.</p>
<p><i>Sous-section 2 : Exécution</i></p>		<p><i>Onderafdeling 2 : Uitvoering</i></p>
<p><b>Article 41</b> – Le tribunal de la jeunesse ou le Ministre de la Justice, selon le cas, détermine quelle affectation sera donnée au salaire octroyé au mineur placé sur la base de la présente ordonnance. Pendant la minorité de l'intéressé, les contributions de ce salaire qui a été placé sur un livret d'épargne auprès de la Caisse Générale d'Épargne et de Retraite, ne peuvent être retirées sans l'autorisation expresse du pouvoir public qui a fait ouvrir ce livret d'épargne.</p>		<p><b>Artikel 41</b> – De jeugdrechtbank of de Minister van Justitie, al naar het geval, bepaalt welke bestemming zal worden gegeven aan het loon dat aan de op basis van deze ordonnantie geplaatste minderjarige wordt toegekend. Tijdens de minderjarigheid van de betrokkene kunnen de bijdragen uit dat loon die op een spaarboekje bij de Algemene Spaar- en Lijfrentekas mochten zijn ingeschreven, niet worden afgehaald zonder de uitdrukkelijke machtiging van de overheid die het spaarboekje heeft doen openen.</p>
<p>L'intéressé peut bénéficier de cet argent dès</p>		<p>De betrokkene kan ze afhalen als hij</p>

qu'il atteint l'âge de vingt et un an. Le tribunal de la jeunesse peut toutefois, sur requête du ministère public ou des représentants légaux du mineur, décider qu'un retrait avant que l'intéressé n'ait atteint l'âge de vingt-cinq ans ne peut avoir lieu sans l'autorisation expresse du tribunal. Une telle requête ne peut être introduite que tant que l'intéressé est mineur.		eenentwintig jaar wordt. De jeugdrechtbank kan echter op verzoek van het openbaar ministerie of van de wettelijke vertegenwoordigers van de minderjarige beslissen dat afhaling voordat betrokkene vijftientig jaar is geworden niet kan geschieden zonder de uitdrukkelijke machtiging van de rechtbank. Zodanig verzoek kan alleen worden ingediend zolang de betrokkene minderjarig is
<b>Article 42</b> – En dehors des cas où il existe une contre-indication médicale, des vaccins préventifs et autres vaccins peuvent être administrés aux mineurs placés conformément aux dispositions de la présente ordonnance, dont le nombre, le type et le mode d'administration sont définis par le Roi.		<b>Artikel 42</b> – Buiten de gevallen waarin er een medische tegenaanwijzing bestaat, mogen aan de minderjarigen die geplaatst zijn overeenkomstig de bepalingen van deze ordonnantie, preventieve vaccinaties en inentingën toegediend worden, waarvan het aantal, de soort en de toedieningswijze door de Koning bepaald worden.
<i>Sous-section 3 : Suivi</i>		<i>Onderafdeling 3 : Opvolging</i>
<b>Article 43</b> – § 1er. Le juge de la jeunesse rend visite au moins deux fois par an à chaque mineur qu'il place.		<b>Artikel 43</b> – § 1. De jeugdrechter bezoekt ten minste tweemaal per jaar iedere minderjarige die door hem geplaatst is.
§ 2. Le juge de la jeunesse ou le service social compétent rend visite à la personne qui a été confiée à une institution communautaire publique de protection de la jeunesse en régime éducatif fermé si le placement excède quinze jours.		§ 2. De jeugdrechter of de bevoegde sociale dienst bezoekt de persoon die is toevertrouwd aan een gesloten afdeling van een gemeenschapsinstelling voor jeugdbescherming indien de plaatsing vijftien dagen overschrijdt.
§ 3. Les instances compétentes citées à l'article 35, 3° et 4°, envoient tous les trimestres au tribunal de la jeunesse, un rapport d'évaluation à propos du jeune qui a été placé dans une institution communautaire en régime éducatif fermé.		§ 3. De in artikel 35, 3° en 4°, genoemde bevoegde instanties sturen om het kwartaal aan de jeugdrechtbank een evaluatieverslag over de jongere die geplaatst is in een gesloten afdeling van een gemeenschapsinstelling.
<b>Article 44</b> – Lorsqu'il ressort d'un jugement pénal prononcé contre une personne ou un membre du personnel d'une institution, telle que citée à l'alinéa précédent, ou d'une enquête à propos d'une plainte concernant le logement ou l'éducation des mineurs, que leur santé, leur sécurité ou leur moralité est		<b>Artikel 44</b> – Wanneer uit een strafrechtelijke veroordeling uitgesproken tegen een persoon of een personeelslid van een inrichting, zoals zij in het vorige lid zijn bedoeld, of uit een onderzoek op klacht betreffende de huisvesting of de opvoeding van de minderjarigen blijkt dat hun



en danger, le tribunal de la jeunesse peut, à la demande du ministère public, après avoir entendu les intéressés, soumettre la maison ou l'institution à des visites régulières pendant un laps de temps qu'il fixe et dans des cas graves en ordonner la fermeture.		gezondheid, hun veiligheid of hun zedelijkheid gevaar loopt, kan de jeugdrechtbank op vordering van het openbaar ministerie, de betrokkenen gehoord, het huis of de inrichting gedurende een tijd die zij vaststelt aan geregeld bezoek onderwerpen en in ernstige gevallen de sluiting ervan gelasten.
Section 10 : Dispositions générales		Afdeling 10 : Algemene bepalingen
<b>Article 45</b> – Le mineur à l'encontre duquel l'une des mesures visées à l'article 34 est prise, reste sous la supervision du tribunal de la jeunesse jusqu'à sa majorité. Le tribunal de la jeunesse désigne le service social compétent pour exercer cette supervision.		<b>Artikel 45</b> – De minderjarige tegen wie een van de in artikel 34 bedoelde maatregelen is genomen, staat tot zijn meerderjarigheid onder toezicht van de jeugdrechtbank. De jeugdrechtbank wijst de bevoegde sociale dienst aan om dit toezicht uit te oefenen.
<b>Article 46</b> – § 1er. Toutes les mesures, à l'exception du rappel à l'ordre visé à l'article 21, 1°, prennent fin lorsque l'intéressé atteint l'âge de dix-huit ans.		<b>Artikel 46</b> – § 1. Alle maatregelen, met uitzondering van de in artikel 21, 1° bedoelde berisping, nemen een einde wanneer de betrokkene de leeftijd van achttien jaar bereikt
§ 2. Ces mesures peuvent toutefois être prolongées sur requête de l'intéressé ou à la demande du ministère public, si l'intéressé fait preuve d'inconduite persistante ou se comporte dangereusement. Ceci est possible dans le cadre d'un jugement d'une durée déterminée et au plus tard le jour où l'intéressé a atteint l'âge de vingt ans. La requête ou la demande doit être introduite auprès du tribunal de la jeunesse dans un délai de trois mois avant le jour où l'intéressé devient majeur.		§ 2. Deze maatregelen kunnen evenwel verlengd worden op verzoek van de betrokkene of op vordering van het openbaar ministerie, indien de betrokkene blijk geeft van aanhoudend wangedrag of zich gevaarlijk gedraagt. Dit kan bij een vonnis voor een bepaalde duur en uiterlijk tot de dag waarop de betrokkene de leeftijd van twintig jaar heeft bereikt. Het verzoek of de vordering moet binnen een termijn van drie maanden voorafgaand aan de dag waarop de betrokkene meerderjarig wordt, bij de jeugdrechtbank worden ingesteld.
§ 3. Lorsqu'il s'agit d'une personne a commis un délit qualifié infraction après l'âge de 16 ans, ces mesures peuvent également être ordonnées par jugement pour une durée déterminée, au plus tard le jour où l'intéressé a atteint l'âge de vingt ans.		§ 3. Wanneer het gaat om een persoon die na de leeftijd van 16 jaar een als misdrijf omschreven feit heeft gepleegd, kunnen deze maatregelen ook bij vonnis worden bevolen voor een bepaalde duur, uiterlijk tot de dag waarop de betrokkene de leeftijd van twintig jaar bereikt heeft.
<b>Article 47</b> – § 1er. Le tribunal de la jeunesse peut, à tout moment, d'office, à la demande du ministère public ou à la demande des instances compétentes telles que visées à		<b>Artikel 47</b> – § 1. De jeugdrechtbank kan te allen tijde, ambtshalve, op vordering van het openbaar ministerie of op verzoek van de bevoegde instanties zoals bedoeld in artikel

<p>l'article 35, abroger ou modifier les mesures, telles que visées à l'article 21, alinéa 3, et agir dans les limites de cette loi dans l'intérêt de la personne qui est poursuivie pour un délit qualifié infraction.</p> <p>Le premier alinéa ne s'applique pas à la mesure de rappel à l'ordre, telle que visée à l'article 21, alinéa 3, 1°.</p>		<p>35, de maatregelen, zoals bedoeld in artikel 21, lid 3, intrekken of wijzigen, en binnen de perken van deze wet optreden in het belang van de persoon die vervolgd wordt wegens een als misdrijf omschreven feit.</p> <p>Het eerste lid is niet van toepassing op de maatregel berisping, zoals bepaald in artikel 21, lid 3 °1</p>
<p>§ 2. Si le tribunal de la jeunesse a imposé une mesure de placement, telle que visée à l'article 35, vis-à-vis de l'intéressé, le père, la mère, les tuteurs ou ceux qui l'on sous leur garde, ainsi que le mineur à l'encontre duquel la mesure est prise, peuvent s'adresser au tribunal de la jeunesse, dans ce but par voie de requête, après un délai de 6 mois depuis le jour où la mesure a été ordonnée et est devenue définitive. Si cette requête est rejetée, elle ne peut pas être renouvelée avant qu'un délai de 6 mois ne soit écoulé depuis le jour où la décision de refus est devenue définitive.</p>		<p>§ 2. Indien de jeugdrechtbank een maatregel van plaatsing, zoals bedoeld in artikel 35, heeft opgelegd ten aanzien van de betrokkene, kunnen de vader, moeder, voogden of degenen die de minderjarige onder hun bewaring hebben, alsmede de minderjarige tegen wie de maatregel is genomen, zich met dat doel bij verzoekschrift tot de jeugdrechtbank wenden, nadat 6 maanden verstreken zijn sedert de dag waarop de beslissing waarbij de maatregel is bevolen, definitief is geworden. Indien dit verzoekschrift wordt afgewezen, kan het niet worden hernieuwd voordat 6 maanden verstreken zijn sedert de dag waarop de afwijzende beslissing definitief is geworden.</p>
<p>§ 3. Toute mesure, telle que visée à l'article 24, à l'exception du titre III, chapitre III, section 3 et de l'article 35, 4°, et ordonnée par jugement, doit être à nouveau analysée, afin d'être confirmée, abrogée ou modifiée avant l'expiration d'un délai d'un an à compter du jour où la décision est devenue définitive. Cette procédure est introduite par le ministère public conformément aux formalités citées à l'article 48, 2b) et c) de la loi sur la protection de la jeunesse.</p>		<p>§ 3. Iedere maatregel zoals bedoeld in artikel 24, uitgezonderd titel III, hoofdstuk III, afdeling 3 en artikel 35, 4°, en bevolen bij vonnis, moet opnieuw worden onderzocht, ten einde te worden bevestigd, ingetrokken of gewijzigd vóór het verstrijken van een termijn van een jaar te rekenen van de dag waarop de beslissing definitief is geworden. Deze procedure wordt ingeleid door het openbare ministerie overeenkomstig de in artikel 48, 2 b) en c) van de jeugdbeschermingswet, genoemde vormvereisten.</p>
<p>§ 4. Sans préjudice de l'article 40, la mesure visée à l'article 35, 4°, qui a été ordonnée par jugement, doit à nouveau être analysée afin d'être confirmée, abrogée ou modifiée avant l'expiration d'un délai de six mois à compte du jour où la décision est devenue définitive. Cette procédure est introduite selon les formalités fixées au quatrième alinéa.</p>		<p>§ 4. Onverminderd artikel 40, moet de in artikel 35, 4° bedoelde maatregel, die bij vonnis bevolen is, opnieuw worden onderzocht teneinde te worden bevestigd, ingetrokken of gewijzigd vóór het verstrijken van een termijn van zes maanden te rekenen van de dag waarop de beslissing definitief is geworden. Deze procedure wordt ingeleid volgens de bij het vierde lid</p>

		bepaalde vormvereisten.
<b>Article 48</b> – À l'exception de la mesure de rappel à l'ordre, toutes les mesures peuvent être cumulées entre elles.		<b>Artikel 48</b> –Behalve de maatregel van berisping, kunnen alle maatregelen onderling gecumuleerd worden.
CHAPITRE IV – Dessaisissement		Hoofdstuk IV : Uithandengeving
Section 1 : Conditions		Afdeling 1 : Voorwaarden
<b>Article 49</b> – § 1er. S'il y a lieu, et si le tribunal de la jeunesse estime inadéquate une mesure de garde, de préservation ou d'éducation, il peut se dessaisir d'une personne qui est poursuivie pour un fait qualifié délit qui avait seize ans ou plus au moment des faits, par une décision motivée. Il renvoie la personne devant le ministère public en vue de poursuites devant une chambre spécifique au sein du tribunal de la jeunesse. Cette chambre applique le droit pénal commun et les procédures pénales communes.		<b>Artikel 49</b> – § 1. Als daartoe grond bestaat en de jeugdrechtbank een maatregel van bewaring, behoeding of opvoeding niet geschikt acht, kan zij een persoon die vervolgd wordt wegens een als misdrijf omschreven feit die op het tijdstip van de feiten zestien jaar of ouder was, uit handen geven bij een met redenen omklede beslissing. Zij verwijst de persoon naar het openbaar ministerie met het oog op vervolging voor een bijzondere kamer binnen de jeugdrechtbank. Deze kamer past het gemeen strafrecht en de gemeenschappelijke strafprocedure toe.
§ 2. Le tribunal de la jeunesse ne peut toutefois se dessaisir que si en outre une des conditions suivantes est remplie :		§ 2. De jeugdrechtbank kan evenwel slechts beslissen tot uithandengeving indien bovendien aan een van de volgende voorwaarden is voldaan:
1° le jeune a déjà été confié à une institution publique en régime éducatif fermé pour un fait antérieur		1° de jongere is reeds voor een vroeger feit toevertrouwd geweest aan de gesloten afdeling van een openbare instelling
2° le délit pour lequel le jeune est poursuivi, est visé dans l'article 373, 375, 393 à 397, 400, 401, 417ter, 417quater, 471 à 475 du Code pénal ou d'une tentative de commettre un fait visé aux articles 393 à 397 du Code pénal		2° het misdrijf waarvoor de jongere vervolgd wordt, is vernoemd in artikel 373, 375, 393 tot 397, 400, 401, 417ter, 417quater, 471 tot 475 van het Strafwetboek of een poging tot artikel 393 tot 397 van het Strafwetboek
3° le délit pour lequel le jeune est poursuivi, est visé aux articles 136bis à 136quater, 137, 140 à 141 du Code pénal qui lui vaudrait, en tant qu'adulte, au moins une peine de cinq ans.		3° het misdrijf waarvoor de jongere vervolgd wordt, is vernoemd in artikel 136bis tot 136quater, 137, 140 tot 141 van het Strafwetboek die als volwassene minstens een straf van vijf jaar zouden opleveren.
§ 3. La motivation porte sur la personnalité		§ 3. De motivering gebeurt in functie van de

de la personne concernée et de son entourage et sur le degré de maturité de la personne concernée.		persoonlijkheid van de betrokkene en van zijn omgeving en de maturiteitsgraad van de betrokkene.
<b>Article 50</b> – § 1er. Sans préjudice de l'article 36bis de la loi sur la protection de la jeunesse, le tribunal de la jeunesse ne peut se dessaisir d'une affaire en application du présent article qu'après avoir fait procéder à l'étude sociale et à l'examen médico-psychologique prévus à l'article 15, alinéa 2.		<b>Artikel 50</b> – § 1. Onverminderd artikel 36bis van de jeugdbeschermingswet, kan de jeugdrechtbank met toepassing van dit artikel de zaak slechts uit handen geven na de in artikel 15, tweede lid, bedoelde maatschappelijke en medisch-psychologische onderzoeken te hebben doen verrichten.
L'examen médico-psychologique a pour but d'évaluer la situation en fonction de la personnalité de la personne concernée et de son entourage, ainsi que du degré de maturité de la personne concernée. Le tribunal de la jeunesse doit motiver sa décision à l'aide de ces critères.		Het medisch-psychologisch onderzoek is erop gericht de situatie te evalueren in functie van de persoonlijkheid van de betrokkene en van zijn omgeving en van de maturiteitsgraad van de betrokkene. De jeugdrechtbank dient haar beslissing aan de hand van deze criteria te motiveren.
La nature, la fréquence et la gravité des faits qui lui sont reprochés, sont prises en considération dans la mesure où elles sont pertinentes pour l'évaluation de sa personnalité. Le Roi fixe les modalités selon lesquelles l'examen médico-psychologique doit avoir lieu.		De aard, frequentie en ernst van de feiten die de betrokkene ten laste worden gelegd, worden in overweging genomen in zoverre ze bijdragen tot de evaluatie van zijn persoonlijkheid. De Koning bepaalt de nadere regels volgens welke het medisch-psychologisch onderzoek dient te worden verricht
§ 2. À titre d'exception au paragraphe 1er du présent article,		§ 2. Als uitzondering op paragraaf 1 van dit artikel,
1° le tribunal de la jeunesse peut se dessaisir d'une affaire sans disposer du rapport de l'examen médico-psychologique, lorsqu'il constate que l'intéressé se soustrait à cet examen ou refuse de s'y soumettre;		1° kan de jeugdrechtbank de zaak uit handen geven zonder over het verslag van het medisch-psychologisch onderzoek te beschikken, wanneer zij constateert dat de betrokkene zich aan dit onderzoek onttrekt of weigert zich eraan te onderwerpen;
2° le tribunal de la jeunesse peut se dessaisir d'une affaire sans devoir faire procéder à une étude sociale et sans devoir demander un examen médico-psychologique, lorsqu'une mesure a déjà été prise par jugement à l'égard d'une personne de moins de dix-huit ans en		2° kan de jeugdrechtbank de zaak uit handen geven zonder een maatschappelijk onderzoek te moeten laten uitvoeren en zonder een medisch-psychologisch onderzoek te moeten vragen, indien bij vonnis een maatregel al genomen is ten aanzien van een persoon die nog geen

raison d'un ou plusieurs faits visés aux articles 323, 373 à 378, 392 à 394, 401 et 468 à 476 du Code pénal commis après l'âge de seize ans, et que cette personne est à nouveau poursuivie pour un ou plusieurs de ces faits commis postérieurement à la première condamnation. Les pièces de la procédure antérieure sont jointes à celles de la nouvelle procédure;		achttien jaar is en die één of meer in de artikelen 323, 373 tot 378, 392 tot 394, 401 en 468 tot 476 van het Strafwetboek bedoelde feiten heeft gepleegd, nadat hij de leeftijd van zestien jaar had bereikt en die persoon opnieuw wordt vervolgd omdat hij na die eerste veroordeling weer één of meer van voornoemde feiten heeft gepleegd. De stukken van de vorige procedure worden bij die van de nieuwe procedure gevoegd;
3° le tribunal de la jeunesse statue dans les mêmes conditions sur la demande de dessaisissement à l'égard d'une personne de moins de dix-huit ans qui a commis un fait qualifié crime punissable d'une peine supérieure à la réclusion de vingt ans, commis après l'âge de seize ans et qui n'est poursuivi qu'après qu'il ait atteint l'âge de dix-huit ans.		3° doet de jeugdrechtbank onder dezelfde voorwaarden uitspraak over de vordering tot het uit handen geven ten aanzien van een persoon die nog geen achttien jaar is en die een feit, dat als misdaad wordt omschreven en waarop een straf staat die hoger ligt dan twintig jaar opsluiting, heeft gepleegd nadat hij de leeftijd van zestien jaar had bereikt en eerst wordt vervolgd nadat hij de leeftijd van achttien jaar heeft bereikt.
Section 2 : Aspects procéduraux		Adeling 2 : Procedurele aspecten
<b>Article 51</b> – La procédure relative au dessaisissement est réglée dans l'article 57bis, §3 de la loi sur la protection de la jeunesse.		<b>Artikel 51</b> – De procedure met betrekking tot de uithandengeving wordt geregeld in artikel 57bis, § 3 van de jeugdbeschermingswet.
Section 3 : Conséquences		Afdeling 3 : Gevolgen
<b>Article 52</b> – À dater de la citation en dessaisissement, l'intéressé confié à une institution visée à l'article 35, 4°, en régime éducatif fermé, peut être transféré à la section éducation d'un centre fédéral fermé pour mineurs ayant commis un fait qualifié infraction. Ce transfert ne peut avoir lieu que sur décision du juge de la jeunesse, cette décision étant spécialement motivée quant aux circonstances particulières.		<b>Artikel 52</b> – Na de dagvaarding tot uithandengeving kan de betrokkene die is toevertrouwd aan een gesloten opvoedingsafdeling van een instelling bedoeld in artikel 35, 4°, worden overgebracht naar de opvoedingsafdeling van een gesloten federaal centrum voor minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd. Die overbrenging kan enkel plaatsvinden bij een beslissing van de jeugdrechtbank, met bijzondere redenen omkleed betreffende de bijzondere omstandigheden.
Les jugements qui ordonnent le placement visé à l'alinéa 1er sont susceptibles d'appel selon la procédure visée à l'article 52quater, alinéas 6, 7 et 8 de la loi sur la protection de la jeunesse.		Tegen de vonnissen waarin de in het eerste lid bedoelde plaatsing wordt bevolen, kan hoger beroep worden ingesteld volgens de procedure bedoeld in artikel 52quater, zesde, zevende en achtste lid van de jeugdbeschermingswet.

Le tribunal de la jeunesse qui n'ordonne pas le dessaisissement met immédiatement fin au placement dans le centre fédéral fermé pour mineurs ayant commis un fait qualifié infraction et prend à l'égard de l'intéressé toute autre mesure qu'il juge utile.		De jeugdrechtbank die niet beveelt de zaak uit handen te geven, maakt onmiddellijk een einde aan de plaatsing in het gesloten federaal centrum voor minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd en neemt ten aanzien van de betrokkene alle andere maatregelen die zij nuttig acht.
<b>Article 53</b> – § 1er. Toute personne qui a fait l'objet d'une décision de dessaisissement prononcée en application du présent article devient, à compter du jour où cette décision est devenue définitive, justiciable de la juridiction ordinaire pour les poursuites relatives aux faits commis après le jour de la citation de dessaisissement.		<b>Artikel 53</b> – § 1. Iedere persoon ten aanzien van wie een beslissing tot uithandengeving genomen is met toepassing van dit hoofdstuk wordt, vanaf de dag waarop deze beslissing definitief geworden is, onderworpen aan de rechtsmacht van de gewone rechter voor de vervolging van feiten die gepleegd zijn na de dag van de dagvaarding tot uithandengeving.
§ 2. À la suite d'une décision de dessaisissement ordonnée en application de la présente disposition, le tribunal de la jeunesse ou, le cas échéant, la chambre de la jeunesse de la cour d'appel, transmet sans délai au ministère public l'intégralité du dossier de la personne concernée en vue de le joindre, en cas de poursuite, au dossier répressif.		§ 2. Na een beslissing van uithandengeving, bevolen met toepassing van deze bepaling, draagt de jeugdrechtbank of, in voorkomend geval, de jeugdkamer van het hof van beroep, dadelijk het integrale dossier van de betrokken persoon over aan het openbaar ministerie, teneinde het, in geval van vervolging, bij het strafdossier te voegen.
Section 4 : Champ d'application		Afdeling 4 : Toepassingsgebied
<b>Article 54</b> – Les dispositions du présent chapitre peuvent être appliquées même si l'intéressé a atteint l'âge de dix-huit ans au moment du jugement. Dans ce cas, il sera assimilé à un mineur pour l'application du présent chapitre.		<b>Artikel 54</b> – De bepalingen van dit hoofdstuk kunnen worden toegepast zelfs indien de betrokkene op het tijdstip van het vonnis de leeftijd van achttien jaar heeft bereikt. In dit geval wordt hij gelijkgesteld met een minderjarige voor de toepassing van dit hoofdstuk.
TITRE IV – STAGE PARENTAL		TITEL IV : OUDERSTAGE
<b>Article 55</b> – Lorsque les personnes qui exercent l'autorité parentale sur le mineur condamné pour un fait qualifié infraction manifestent un désintéret caractérisé à		<b>Artikel 55</b> – Ingeval de personen die het ouderlijk gezag uitoefenen over de minderjarige die verklaart niet te ontkennen een als misdrijf omschreven feit te hebben

<p>l'égard de la délinquance de ce dernier et que le désintérêt de ces personnes contribue aux problèmes du mineur, le procureur du Roi peut leur proposer d'accomplir un stage parental. Ce stage parental peut uniquement être ordonné s'il peut être bénéfique pour le mineur délinquant lui-même.</p>		<p>gepleegd, zich duidelijk onverschillig opstellen tegenover het delinquent gedrag van deze laatste of niet in staat zijn om hierop gepast te reageren, en dezen bijdragen tot de problemen van de minderjarige, kan de procureur des Konings hen voorstellen een ouderstage te volgen. Dit kan enkel wanneer het volgen van zulke ouderstage de delinquente minderjarige zelf ten goede kan komen.</p>
<p><b>Article 56</b> – Lorsque le tribunal de la jeunesse déclare avéré un fait qualifié infraction pour lequel un mineur est poursuivi, il peut, à la demande du ministère public ou d'office, ordonner de suivre un stage parental aux personnes qui exercent l'autorité parentale sur ce mineur, s'ils manifestent un désintérêt caractérisé à l'égard de la délinquance de ce dernier et ne sont pas en mesure de réagir de manière adéquate et si ceci contribue aux problèmes du mineur. Ce stage parental peut uniquement être ordonné en tant que mesure complémentaire à une mesure imposée au mineur par le juge de la jeunesse s'il peut être bénéfique pour le mineur délinquant lui-même.</p>		<p><b>Artikel 56</b> – Wanneer de jeugdrechtbank een als misdrijf omschreven feit waarvoor een minderjarige vervolgd werd, bewezen verklaart, kan ze, op vordering van het openbaar ministerie of ambtshalve, het volgen van een ouderstage bevelen aan de personen die het ouderlijk gezag uitoefenen over deze minderjarige, indien ze zich duidelijk onverschillig opstellen tegenover het delinquent gedrag van deze laatste of niet in staat zijn om op een gepaste wijze hierop te reageren en dit bijdraagt tot de problemen van de minderjarige. Dit kan enkel als aanvullende maatregel bij een maatregel die ten overstaan van de minderjarige opgelegd wordt door de jeugdrechtbank wanneer het volgen van zulke ouderstage de delinquente minderjarige zelf ten goede kan komen.</p>
<p>TITRE V – DISPOSITIONS FINALES</p>		<p>TITEL V : SLOTBEPALINGEN</p>
<p><b>Article 57</b> – Le Collège réuni fixe la date à laquelle les dispositions de la présente ordonnance entreront en vigueur. Les dispositions entreront, en tous cas, en vigueur au 1er janvier 2018 au plus tard.</p>		<p><b>Artikel 57</b> – Het Verenigd College stelt de datum vast waarop de bepalingen van deze ordonnantie in werking treden. De bepalingen treden in elk geval in werking uiterlijk op 1 januari 2018.</p>
<p><b>Article 58</b> – Les articles suivants de la loi sur la protection de la jeunesse sont abrogés :</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Art. 29bis;</li> <li>- Art. 36, 4°;</li> <li>- Art. 37, § 1;</li> <li>- Art. 37, § 2;</li> </ul>		<p><b>Artikel 58</b> – De volgende artikelen van de jeugdbeschermingswet worden opgeheven:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Art. 29bis;</li> <li>- Art. 36, 4°;</li> <li>- Art. 37, § 1;</li> <li>- Art. 37, § 2;</li> <li>- Art. 37, § 2bis;</li> </ul>

<ul style="list-style-type: none"> <li>- Art. 37, § 2bis;</li> <li>- Art. 37, § 2ter;</li> <li>- Art. 37, § 2quater;</li> <li>- Art. 37, § 2quinquies;</li> <li>- Art. 37, § 3, premier alinéa;</li> <li>- Art. 37, § 3, deuxième alinéa;</li> <li>- Art. 37, § 3, troisième alinéa;</li> <li>- Art. 37, § 3, quatrième alinéa;</li> <li>- Art. 37, § 4;</li> <li>- Art. 37bis;</li> <li>- Art. 37ter;</li> <li>- Art. 37quater;</li> <li>- Art. 37quinquies;</li> <li>- Art. 42;</li> <li>- Art. 43;</li> <li>- Art. 45bis;</li> <li>- Art. 45ter;</li> <li>- Art. 45quater;</li> <li>- Art. 50;</li> <li>- Art. 52;</li> <li>- Art. 52quater, premier alinéa;</li> <li>- Art. 52quater, deuxième alinéa;</li> <li>- Art. 52quater, troisième alinéa;</li> <li>- Art. 52quinquies;</li> <li>- Art. 57bis §1;</li> <li>- Art. 57bis §2;</li> <li>- Art. 57bis § 4;</li> <li>- Art. 57bis § 5;</li> <li>- Art. 57bis § 6;</li> <li>- Art. 60;</li> <li>- Art. 72;</li> <li>- Art. 74;</li> <li>- Art. 76;</li> <li>- Art. 77;</li> <li>- Art. 78;</li> <li>- Art. 79.</li> </ul>		<ul style="list-style-type: none"> <li>- Art. 37, § 2ter;</li> <li>- Art. 37, § 2quater;</li> <li>- Art. 37, § 2quinquies;</li> <li>- Art. 37, § 3, eerste lid;</li> <li>- Art. 37, § 3, tweede lid;</li> <li>- Art. 37, § 3, derde lid;</li> <li>- Art. 37, § 3, vierde lid;</li> <li>- Art. 37, § 4;</li> <li>- Art. 37bis;</li> <li>- Art. 37ter;</li> <li>- Art. 37quater;</li> <li>- Art. 37quinquies;</li> <li>- Art. 42;</li> <li>- Art. 43;</li> <li>- Art. 45bis;</li> <li>- Art. 45ter;</li> <li>- Art. 45quater;</li> <li>- Art. 50;</li> <li>- Art. 52;</li> <li>- Art. 52quater, eerste lid;</li> <li>- Art. 52quater, tweede lid;</li> <li>- Art. 52quater, derde lid;</li> <li>- Art. 52quinquies;</li> <li>- Art. 57bis §1;</li> <li>- Art. 57bis §2;</li> <li>- Art. 57bis § 4;</li> <li>- Art. 57bis § 5;</li> <li>- Art. 57bis § 6;</li> <li>- Art. 60;</li> <li>- Art. 72;</li> <li>- Art. 74;</li> <li>- Art. 76;</li> <li>- Art. 77;</li> <li>- Art. 78;</li> <li>- Art. 79.</li> </ul>
<p>+ les articles suivants de l'ordonnance sur le droit de la protection de la jeunesse ont été supprimés + l'article 37 actuel supprime également les dispositions de modifications qui ne sont pas encore entrées en vigueur.</p>		<p>+ volgende artikelen van ordonnantie jeugdbeschermingsrecht zijn afgeschaft + huidige artikel 37 ook wijzigingsbepalingen die nog niet in werking zijn opheffen.</p>



CONCORDANTIETABEL

Artikel in voorstel van ordonnantie	Artikel in Jeugdbeschermingswet
Art. 1	Toegevoegd
Art. 2	Toegevoegd
Art. 3	Toegevoegd
Art. 4 Eerste lid  Tweede lid	Art. 36, °4  Toegevoegd, verwijzing naar de jeugdbeschermingswet
Art. 5	Toegevoegd
Art. 6	Art. 77
Art. 7	Art. 76
Art. 8	Toegevoegd
Art. 9	Art. 43
Art. 10	Art. 45ter
Art. 11	Toegevoegd
Art. 12 § 1 lid 1  § 1 lid 2  § 1 lid 3  § 2	Art. 45quater, § 1, eerste en tweede lid  Art. 45quater, § 1, derde lid  Art. 45quater, § 1, vierde lid  Art. 45quater, § 1, zevende lid
Art. 13 § 1  § 2  § 3  § 4	Art. 45quater, § 1, vijfde lid  Art. 45quater, § 1, zesde lid  Art. 45quater, § 1, zesde lid  Art. 45quater, § 2, eerste lid

Art. 14 § 1, eerste lid § 1, tweede lid § 1, derde lid § 1, vierde lid § 2, eerste lid § 2, tweede lid	Art. 45quater, § 2, tweede lid Art. 45quater, § 3, eerste lid Art. 45quater, § 3, tweede lid Art. 45quater, § 3, derde lid Art. 45quater, § 4, eerste lid Art. 45quater, § 4, tweede lid
Art. 15	Art. 50
Art. 16 § 1, eerste lid § 1, tweede lid § 2, eerste lid § 2, tweede lid § 3 § 4	Art. 52, eerste lid en vijfde lid Art. 52, tweede lid en 52quinquies Art. 52, zesde lid Art. 52, zevende lid Art. 52, vierde lid Art. 52, negende lid
Art. 17	Art. 52, derde lid
Art 18 § 1 § 2	Art. 52quater Art. 60, derde lid
Art. 19	Art. 52, achtste lid
Art. 20	Art. 37, § 1
Art. 21	Toegevoegd, maar hiërarchie behouden zoals in artikel 37, § 2, derde lid.
Art. 22 § 1, eerste lid § 1, eerste lid, °1 § 1, eerste lid, °2	Toegevoegd Art. 37bis, § 2, eerste lid Art. 37bis, § 3, eerste lid

§ 2	Art. 37bis, § 1, eerste en tweede lid
Art. 23 § 1	Art. 37bis, § 2, tweede lid en § 3, tweede lid en derde lid
§ 2	Art. 37bis, § 4
Art. 24	Art. 37ter
Art. 25	Art. 37quater, § 1, § 2 en §3
Art. 26	Art. 37quinquies
Art. 27 Eerste lid	Toegevoegd
Eerste lid °1-°5	Art. 37, § 2ter, eerste lid, °1-°5
Eerste lid °6	Art. 37, § 2ter, eerste lid, °6, met toevoeging: 'Of bij een persoon die deze behandelingen op professionele wijze aanbiedt'
Eerste lid °7	Art. 37, § 2ter, eerste lid, °7
Eerste lid °8	Toegevoegd (overgenomen uit de voorwaarden onder 2bis jeugdwet.)
Art. 28 § 1	Toegevoegd
§ 2, eerste lid	Art. 37ter, laatste lid
§ 2, tweede lid	Toegevoegd
§ 3	Toegevoegd naar analogie met herstelrechtelijk aanbod
§ 4	Toegevoegd naar analogie met herstelrechtelijk aanbod
§ 5	Art. 37, § 2ter, derde lid
Art. 29 Eerste lid	Art. 37, § 2, eerste lid, °1 Jeugdwet
Tweede lid	Toegevoegd naar analogie met onder toezicht plaatsen

Art. 30	Toegevoegd
Art. 31 eerste lid	Art. 37, § 2, eerste lid, 2°
Tweede lid	Art. 37, § 2, tweede lid
Derde lid	Art. 37, § 2, zevende lid
Art. 32 § 1	Art. 37, § 2, eerste lid, 4°
§ 2	Art. 37, § 2, zevende lid
Art. 33 § 1	Art. 37, § 2, eerste lid, 3° Art. 37, § 2, eerste lid, 5° (toekomstig recht) Art. 37, § 2, eerste lid, 6° (toekomstig recht)
§ 2	Art 37 § 2, tweede lid Toegevoegd: 4° en 5°
§ 3	Toegevoegd
§ 4	Toegevoegd
§ 5	Art. 37, § 2, zevende lid
Art. 34 § 1	Art. 37, § 2bis, eerste lid
§ 2	Art. 37, § 2bis, tweede lid
§ 3	Art. 37, § 2, zevende lid
Art. 35 eerste lid	Art. 37, § 2, eerste lid, 7°-11°
tweede lid	Toegevoegd
Art. 36	Art. 37, § 2, eerste lid, 10° Art. 37, § 3, vierde lid
Art. 37	Art. 37, § 2, derde lid
Art. 38	Art. 37, § 2quater, eerste lid

Art. 39 § 1	Art. 37, § 2quater, tweede lid
§ 2	Art. 37, § 2quater, derde lid
§ 3	Art. 37, § 2quinquies, eerste en tweede lid
Art. 40 § 1	Art. 37, § 2, zevende lid
§ 2	Art. 37, § 2, vierde lid
Art. 41	Art. 72
Art. 42	Art. 78
Art. 43 § 1	Art. 74
§ 2	Art. 37, § 2, eerste lid, 8°
§ 3	Art. 60, zesde lid
Art. 44	Art. 79
Art. 45	Art. 42
Art. 46 § 1	Art. 37, § 3, eerste lid
§ 2	Art. 37, § 3, eerste lid
§ 3	Art. 37, § 3, tweede lid
Art. 47 § 1, eerste lid	Art. 60, eerste lid
§ 1, tweede lid	Toegevoegd
§ 2	Art. 60, tweede lid
§ 3	Art. 60, vierde lid
§ 4	Art. 60, vijfde lid
Art. 48	Art. 37, § 2, eerste lid
Art. 49 § 1	Art. 57bis, § 1, eerste lid

§ 2	Art. 57bis, § 1, eerste lid
§ 3	Art. 57bis, § 1, tweede lid
Art. 50 § 1	Art. 57bis, § 2, eerste en tweede lid
§ 2	Art. 57bis, § 2, derde lid
Art. 51	Toegevoegd
Art. 52	Art. 57bis, § 4
Art. 53 § 1	Art. 57bis, § 5
§ 2	Art. 57bis, § 6
Art. 54	Art. 57bis, § 1, derde lid
Art. 55	Art. 45bis
Art. 56	Art. 29bis
Art. 57	Toegevoegd
Art. 58	Toegevoegd